

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือแนะนำในด้านต่าง ๆ ตลอดจนได้รับการดูแลเป็นอย่างดีของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้เสียสละสำหรับการอนุเคราะห์ดังกล่าว ตลอดจนการตรวจแก้ไขเพิ่มเติมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพสามิต ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำ และให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและการให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ มา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวและขออุทิศความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แด่คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นผู้ให้ผู้เขียนก้าวมาถึงจุดนี้ได้

วิมลณี คงเอียด

กรกฎาคม 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
กรอบความคิดทางทฤษฎี และการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดทางทฤษฎี.....	6
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำในประเทศไทย	17
การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเครื่องดื่ม	17
ลักษณะของเครื่องดื่มตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต	23
การผลิตเครื่องดื่ม.....	25
การจำหน่าย.....	27
การควบคุมการจัดเก็บภาษี.....	27
การยกเว้นหรือคืนภาษี	29
อัตราภาษีเครื่องดื่ม	30
มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่ม.....	31
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเครื่องดื่ม	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม.....	33
การประเมินความสามารถในการพยากรณ์.....	38
การพยากรณ์จากแบบจำลอง.....	38
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม.....	40
ผลการประเมินความสามารถในการพยากรณ์.....	42
บทที่ 6 ผลการพยากรณ์จากแบบจำลอง.....	47
การพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มใน 10 ปี ข้างหน้า.....	47
การพยากรณ์รายได้ภาษีสรรพสามิต.....	55
บทที่ 7 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
สรุปการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68
ก. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องดื่ม.....	69
ข. การประมาณการเป็นรายไตรมาส.....	80
ค. รายชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องดื่มและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....	93
ประวัติผู้วิจัย.....	122

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	เปรียบเทียบสถิติแนวโน้มการเสียชีวิตเครื่องดื่มน้ำอัดลม 17
ตารางที่ 3.2	สถิติภาวะสุขภาพเครื่องดื่มน้ำอัดลมแยกตามประเภท..... 18
ตารางที่ 3.3	ตัวอย่างขนาดของเครื่องดื่มน้ำอัดลม 21
ตารางที่ 3.4	สถิติแนวโน้มปริมาณเครื่องดื่มน้ำอัดลมที่เสียชีวิตในแต่ละเดือนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536-2545..... 22
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องดื่มน้ำอัดลมปี 2536-2545..... 36
ตารางที่ 5.1	การวัดประสิทธิภาพในการพยากรณ์สำหรับสมการ (1) 43
ตารางที่ 5.2	การวัดประสิทธิภาพในการพยากรณ์สำหรับสมการ (2) 45
ตารางที่ 6.1	ประมาณการปัจจัยต่าง ๆ ระหว่างปี 2546 – 2555 ของน้ำอัดลม 48
ตารางที่ 6.2	ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำอัดลมระหว่างปี 2546 – 2555 49
ตารางที่ 6.3	ประมาณการปัจจัยต่าง ๆ ของเครื่องดื่มน้ำอัดลมบำรุงร่างกายระหว่างปี 2546 – 2555 51
ตารางที่ 6.4	ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่มน้ำอัดลมบำรุงร่างกายระหว่างปี 2546 – 2555 51
ตารางที่ 6.5	ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่มน้ำอัดลมระหว่างปี 2546 – 2555 กรณีการขายตัว ร้อยละ 4 53
ตารางที่ 6.6	ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่มน้ำอัดลมระหว่างปี 2546 – 2555 กรณีการขายตัว ร้อยละ 7 54
ตารางที่ 6.7	ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่มน้ำอัดลมระหว่างปี 2546 – 2555 กรณีการขายตัว ร้อยละ 9 55
ตารางที่ 6.8	ราคาขายปลีกน้ำอัดลมเดือนเมษายน 2543 56
ตารางที่ 6.9	อัตราภาษีที่แท้จริงของน้ำอัดลมและเครื่องดื่มน้ำอัดลมบำรุงร่างกาย 57
ตารางที่ 6.10	ผลการพยากรณ์รายได้ภาษีน้ำอัดลมและเครื่องดื่มน้ำอัดลมบำรุงร่างกายระหว่างปี 2546-2555 58
ตารางที่ 6.11	สัดส่วนรายได้ภาษีน้ำอัดลมและเครื่องดื่มน้ำอัดลมบำรุงร่างกาย 59
ตารางที่ 6.12	ผลการพยากรณ์ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มน้ำอัดลมทั้งหมดระหว่างปี 2546 – 2555 59

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงการเปลี่ยนแปลงเส้นอุปสงค์.....	12
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการผลิตของเครื่องดื่มน้ำอัดลม	26
ภาพที่ 3.2 การควบคุม โดยใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียน	29
ภาพที่ 6.1 ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำอัดลมปี 2546 – 2555	49
ภาพที่ 6.2 ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายปี 2546 – 2555	52
ภาพที่ 6.3 ผลการพยากรณ์รายได้ภาษีเครื่องดื่มปี 2546 – 2555	60

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมสรรพสามิตเป็นส่วนราชการหนึ่งในสังกัดกระทรวงการคลังที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีจากสินค้าและบริการหลายประเภท เครื่องดื่มเป็นสินค้าประเภทหนึ่ง que เริ่มจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมาตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2495 จึงมีรายได้นำเข้าสู่รัฐจากภาษีเครื่องดื่มเพิ่มขึ้นตามลำดับควบคู่ไปกับการขยายตัวของตลาดสินค้าประเภทนี้

ปัจจุบันการจัดเก็บภาษีสำหรับสินค้าเครื่องดื่มภายในประเทศจัดเก็บจากผู้ประกอบอุตสาหกรรมซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้าและผู้นำเข้า โดยกรมสรรพสามิตเป็นผู้ควบคุมและจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ปัจจุบันรายได้จากภาษีเครื่องดื่มเป็นอันดับ 6 ของสินค้าและบริการที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ

หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตคือ "ภาษีสรรพสามิต" เป็นภาษีการขายเฉพาะที่มีลักษณะดังนี้

1.1 เป็นการเรียกเก็บจากสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีเหตุผลสมควรที่จะต้องรับภาระภาษีสูงกว่าปกติ

1.2 อัตราภาษีการขายเฉพาะแตกต่างกันไป แล้วแต่ความเหมาะสมสำหรับสินค้าแต่ละชนิด ทั้งนี้มีหลักเกณฑ์ในการเลือกประเภทสินค้าดังนี้

1.2.1 สินค้าที่บริโภคอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี (Sumptuary Excise)

1.2.2 สินค้าที่มีลักษณะฟุ่มเฟือย (Luxury Excise)

1.2.3 สินค้าที่ได้รับผลประโยชน์เป็นพิเศษจากกิจการของรัฐบางประการ (Benefit-Based Excise)

1.2.4 สินค้าและบริการที่รัฐมีนโยบายกำหนดให้เก็บในรูปภาษีสรรพสามิตเป็นกรณีพิเศษ เช่น กิจการโทรคมนาคม

1.2.5 สินค้าและบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าเบตเตอรี่
สนามกอล์ฟ

สำหรับสินค้าเครื่องดื่มนั้นเป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่เกิดจากสินค้าที่มีลักษณะ
ฟุ่มเฟือย กล่าวคือ เป็นสินค้าที่ไม่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน

เครื่องดื่มนั้นเป็นสินค้าที่นิยมในสังคมไทยอย่างกว้างขวางมากกว่า 50 ปี นับแต่กรม
สรรพสามิตเริ่มจัดเก็บภาษีเมื่อ พ.ศ. 2495 เครื่องดื่มปัจจุบันจัดเก็บจากผู้ประกอบอุตสาหกรรมที่ผลิต
ภายในประเทศและผู้นำเข้าเพื่อนำมาจำหน่ายในประเทศ โดยในปี 2546 จัดเก็บได้ 8,620 ล้านบาท เป็น
ภาษีภายในประเทศจำนวน 8,609 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.87 ของภาษีเครื่องดื่มทั้งหมด และภาษี
นำเข้าจำนวน 11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.13 ของภาษีเครื่องดื่มทั้งหมด โดยเครื่องดื่มตาม
พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ประกอบด้วย เครื่องดื่มบำรุงกำลัง เครื่องดื่ม
ประเภทน้ำอัดลมที่ดื่มเพื่อแก้กระหาย เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก และเครื่องดื่ม
เครื่องดื่ม เนื่องจากมีผู้ต้องการบริโภคสินค้าเครื่องดื่มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบอุตสาหกรรมจึง
ผลิตเครื่องดื่มออกวางตลาดกันมาก ทำให้การบริโภคเครื่องดื่มมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

โดยในช่วงต้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
ทำให้มีการว่างงานเพิ่มขึ้น ประชาชนมีรายได้ลดลง ส่งผลให้การบริโภคเครื่องดื่มในช่วงดังกล่าวมี
อัตราที่ลดลง แต่ในช่วงปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับดังกล่าวการบริโภค
เครื่องดื่มยังไม่แน่นอนกล่าวคือ เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงและในปี 2545 มีอัตรารอดคลงด้วย ดังนั้น จึงเป็น
เรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาถึงแนวโน้มของภาษีเครื่องดื่มในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ทำให้
รัฐบาลสามารถวางแผนด้านภาษีเพื่อนำรายได้มาใช้ในการบริหารประเทศ จึงเป็นการมองอนาคตของ
เครื่องดื่มที่รัฐบาลจัดเก็บภาษี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายทางการบริหารจัดการเก็บภาษีต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศ
- 2.2 เพื่อพยากรณ์ปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศ
- 2.3 เพื่อพยากรณ์รายได้ของรัฐบาลจากภาษีสรรพสามิตประเภทเครื่องดื่ม

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 3.1 ทำให้ทราบถึงลักษณะของสินค้าเครื่องดื่ม และจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มของ
กรมสรรพสามิต เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเชิงนโยบายการจัดการจัดเก็บภาษี

3.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยและผลกระทบที่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องยนต์
ภายในประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินนโยบายเกี่ยวกับเครื่องยนต์ด้านจากรายได้ของรัฐ

3.3 ทำให้สามารถทราบรายได้ของรัฐจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับ
อุตสาหกรรมเครื่องยนต์ใน อนาคตโดยใช้แบบจำลอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการด้าน
ประมาณการภาษีต่อไป

4. กรอบความคิดทางทฤษฎี

อุปสงค์ของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง คือปริมาณต่าง ๆ ของสินค้าชนิดนั้นที่ผู้บริโภค
ต้องการจะเสนอซื้อ ณ ระดับราคาต่าง ๆ ในเวลาใดเวลาหนึ่ง อุปสงค์ของสินค้ามีได้ขึ้นอยู่กับราคาของ
สินค้าชนิดนั้น ๆ เพียงอย่างเดียว หากขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่างประกอบกัน เช่น รายได้ของ
ผู้ซื้อ รสนิยมของผู้ซื้อ จำนวนผู้ซื้อในตลาด ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดอุปสงค์ (Determinants of
Demand)

การจะนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกตัวเข้ามาพิจารณาพร้อม ๆ กันนั้น การศึกษาจะต้อง
เป็นไปในรูปของการวิเคราะห์แบบดุลยภาพทั่วไป (General Equilibrium Analysis) ซึ่งเป็นเรื่อง
ค่อนข้างยุ่งยากในทางปฏิบัติและมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ มาก เช่น ข้อมูลและระยะเวลาในการศึกษา
ดังนั้น การวิเคราะห์อุปสงค์ในงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาเรื่องอุปสงค์เพื่อวางกรอบแนวคิด โดยจะ
เลือกเอาปัจจัยเพียงบางตัวที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดปริมาณความต้องการขึ้นมาพิจารณา อันเป็น
การวิเคราะห์แบบดุลยภาพบางส่วน (Partial Equilibrium Analysis) ที่การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง
ของค่าตัวแปรตัวหนึ่งตัวใดจะสมมติให้ค่าตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องศึกษาคงที่
หรือไม่มีผลกระทบต่อสิ่งที่กำลังศึกษา

การวิจัยจะวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องยนต์ เป็นการวิเคราะห์
เชิงปริมาณโดยใช้สมการถดถอย (Log Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด
(Ordinary Least Square Method) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของสมการอุปสงค์แล้วพยากรณ์
แนวโน้มความต้องการของเครื่องยนต์ในช่วงปีงบประมาณ 2546 ถึง 2555 โดยปัจจัยที่มีผลต่อการ
บริโภคที่สำคัญคือ ราคาขายปลีกและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ในการศึกษาวิจัยนี้จะวิเคราะห์ว่าแนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับภาษีสรรพสามิตสำหรับ
อุตสาหกรรมเครื่องยนต์จะเป็นอย่างไร โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปริมาณความต้องการเครื่องยนต์โดยแยก
เป็น 2 ประเภท คือ การบริโภคเครื่องยนต์นำอัตรและเครื่องยนต์บำรุงร่างกาย ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ส่วน

ใหญ่ของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเป็นข้อมูลสะท้อนให้เห็นความต้องการบริโภคของเครื่องดื่มที่ผลิตในประเทศได้ดีที่สุด

5. สมมติฐานการวิจัย

5.1 ความต้องการในการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และฤดูกาล แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาขายปลีก

5.2 ความต้องการในการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาขายปลีก และการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี

5.3 รายได้ภาษีสรรพสามิตจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับความต้องการในการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศ

6. ขอบเขตการวิจัย

6.1 โดยทั่วไปแล้วภาษีสรรพสามิตสำหรับเครื่องดื่มจะประกอบด้วยภาษีที่เก็บจากเครื่องดื่มน้ำอัดลม เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย เครื่องดื่มน้ำพืชผักและผลไม้ เครื่องดื่มโซดา และเครื่องดื่ม เครื่องดื่ม สำหรับการศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายเท่านั้น เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีการจัดเก็บภาษีได้มากที่สุด โดยในปี 2545 รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีจากเครื่องดื่มทั้ง 2 ประเภทนี้ได้รวมกันถึงร้อยละ 88.0 ของภาษีเครื่องดื่มทั้งหมด

6.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จะใช้ข้อมูลทศนิยมตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 – 2545 โดยใช้ข้อมูลการจัดเก็บภาษีเป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาส

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 "เครื่องดื่ม" หมายถึง สิ่งซึ่งตามปกติใช้เป็นเครื่องดื่มได้โดยไม่ต้องเจือปนและไม่มีแอลกอฮอล์ โดยจะมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม อันบรรจุอยู่ในภาชนะและผนึกไว้ เช่น น้ำแร่ น้ำหวาน น้ำผลไม้ น้ำพืชผัก และน้ำโซดา เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องดื่มไม่ว่าจะขายด้วยวิธีใด แม้จะไม่ได้บรรจุภาชนะและผนึกไว้แต่ไม่รวมถึง

7.1.1 น้ำหรือน้ำแร่ตามธรรมชาติ

7.1.2 น้ำกลั่นหรือน้ำกรองสำหรับดื่มโดยไม่ต้องปรุงแต่ง

7.1.3 เครื่องดื่มซึ่งผู้ผลิตได้ผลิตขึ้นเพื่อขายปลีกเองโดยเฉพาะ อันมิได้มีก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วย ทั้งนี้ได้สงวนคุณภาพด้วยเครื่องเคมี

7.1.4 นํ้านมจืด นํ้านมอื่น ๆ ไม่ว่าจะปรุงแต่งหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ในกฎหมายว่าด้วยอาหาร

7.1.5 เครื่องดื่มตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

7.2 “แสดมปีสรรพสามิต” หมายถึง แสดมปีที่รัฐบาลทำหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อใช้ในการ
จัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527

7.3 “เครื่องหมายแสดงการเสียภาษี” หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้แสดงการเสียภาษี
แทนแสดมปีสรรพสามิต

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวโน้มรายได้จากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ใช้แนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ดีในการบริหารการจัดเก็บภาษี (Adam Smith, 1776) ลักษณะผลกระทบโดยทั่วไปของภาษี ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาครัฐและ ทฤษฎีอุปสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาปัจจัยกำหนดรายได้ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่ม และ เป็นแนวทางในการจัดทำประมาณการรายได้ภาษีสรรพสามิตในอนาคต รวมถึงการกำหนด แนวทางในการบริหารการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

1. แนวคิดทางทฤษฎี

หลักเกณฑ์ที่ดีในการบริหารการจัดเก็บภาษี

Adam Smith ได้วางหลักเกณฑ์ที่ดีในการบริหารการจัดเก็บภาษีในปี ค.ศ.1776 ซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักทฤษฎีโดยทั่วไป และใช้เป็นพื้นฐานของการศึกษาในสมัยต่อมา โดยได้ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ 4 ประการ ดังนี้ (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, พ.ศ. 2546)

1. ประชาชนทุกคนในแต่ละประเทศจะต้องเสียสละรายได้หรือผลประโยชน์ตาม ฐานะทางเศรษฐกิจของตน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของรัฐ ทั้งนี้เพราะว่าแต่ละคนต่างก็ได้รับ ประโยชน์และการคุ้มครองจากรัฐ

2. ภาษีที่ประชาชนแต่ละคนจะต้องเสียนั้น จะต้องมีความแน่นอนไม่มีลักษณะกำกวม ลักษณะและรูปแบบของภาษีตลอดจนจำนวนที่จะต้องเสียภาษีจะต้องเป็นที่ชัดเจนแก่ผู้เสียภาษีทุก คน

3. การเก็บภาษีทุกชนิดควรจะต้องจัดเก็บตามวันเวลา สถานที่ที่ผู้เสียภาษีสะดวก และ จะต้องอำนวยความสะดวกในการเสียภาษีแก่ผู้เสียภาษีด้วย

4. ภาษีทุกชนิดที่จัดเก็บนั้นควรจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุด เท่าที่จะน้อยได้ แต่ทำให้รัฐบาลได้รับรายได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

Otto Eckstein (1964) ได้อธิบายหลักเกณฑ์การบริหารการจัดเก็บภาษีไว้ดังนี้ (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, พ.ศ. 2546)

1. หลักของความแน่นอน (Certainty) คือ การบริหารการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ กฎหมายจะต้องมีความแน่นอนและชัดเจน กล่าวคือ ผู้เสียภาษีเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ตนจะต้องเสีย ไม่กำกวม เพื่อไม่ก่อให้เกิดการทุจริต รวมทั้งฐานภาษี อัตราภาษี วันเวลาและวิธีการจัดเก็บภาษีนั้น ต้องชัดเจนด้วย

2. หลักการประหยัด (Low Compliance and Collection Costs) คือ ระบบของการบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดี ภาษีอากรที่จัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุด และเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดด้วย เพื่อไม่ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรของสังคมไปในทางที่สูญเปล่า

3. หลักของความเสมอภาค (Equity) คือ การจัดเก็บภาษีที่ดีนั้น จะต้องก่อให้เกิดความยุติธรรมหรือความเสมอภาคในหมู่ผู้เสียภาษีทุกคน หลักความยุติธรรมในการเก็บภาษีนั้นเป็นหัวใจสำคัญของระบบภาษีที่ดี การพิจารณาความเป็นธรรมนั้น เราจะต้องพิจารณาทั้งความเป็นธรรมเกี่ยวกับภาษีที่จะการจัดเก็บและความเป็นธรรมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการจัดเก็บนั้น

4. หลักการยอมรับ (Acceptability) คือ การที่ประชาชนยินดีให้ความร่วมมือในการเสียภาษีโดยรัฐบาลต้องให้ความสำคัญของความยุติธรรมในการเก็บภาษีตลอดถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อจะออกกฎหมายใหม่

5. หลักการเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (Enforceability) คือ การมีเหตุผลดีในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติการจัดเก็บเป็นไปได้ในประเทศนั้น ๆ

6. หลักของการทำรายได้ (Productivity) คือ ภาษีที่ทำรายได้ให้แก่รัฐบาลเป็นอย่างดี กล่าวคือเป็นภาษีที่มีฐานใหญ่ และฐานของภาษีขยายตัวได้รวดเร็วตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลได้รับรายได้จากภาษีอากรนั้นได้มากโดยไม่ต้องเพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษีนั้น

7. หลักของความยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นการปรับตัวตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือขณะที่เศรษฐกิจซบเซา รายได้ของประชาชนจะลดลง อัตราภาษีที่เก็บจะลดลงในอัตราที่เร็วกว่ารายได้ซึ่งจะช่วยลดความเดือดร้อนของผู้เสียภาษีลดความซบเซาของเศรษฐกิจได้

การเลือกใช้หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษี

การบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดีจะต้องยึดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้ง 7 หลัก ซึ่งในทางปฏิบัติอาจทำได้ยาก เนื่องจากหลักเกณฑ์บางอย่างสามารถนำไปใช้ในการบริการจัดเก็บภาษีสำหรับสินค้าหรือบริการบางอย่างเท่านั้น และการใช้หลักเกณฑ์บางอย่างในการบริหารจัดการเก็บภาษีอาจมีผลในทางปฏิบัติขัดแย้งกับหลักเกณฑ์อื่น ๆ ดังนั้น การเลือกหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอาจกำหนดเป็นหลักการได้ 2 ประการ ดังนี้

1. ผลของการบริหารจัดการเก็บภาษีต้องมีความขัดแย้งกับหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีที่ดีให้น้อยที่สุด เช่น การจัดเก็บภาษีจากเครื่องดื่ม จะทำให้เกิดรายได้แก่รัฐบาลอย่างมาก ฐานภาษีมีขนาดใหญ่ อัตราภาษีสามารถกำหนดได้แน่นอน รายได้ของผู้บริโภคไม่กระทบต่อปริมาณการบริโภคมากนัก จึงสอดคล้องกับหลักของความแน่นอน หลักของการทำรายได้ และหลักของความยืดหยุ่น แต่การจัดเก็บภาษีจากเครื่องดื่มประชาชนทั่วไปอาจมองว่าสินค้าเครื่องดื่มมีความจำเป็นต่อการบริโภค หรือมีการบริโภคเป็นปกติวิสัย รัฐบาลต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ซึ่งอาจขัดต่อหลักของการยอมรับได้ เป็นต้น

2. พิจารณาเลือกหลักเกณฑ์ที่สำคัญที่สุด และตัดหลักเกณฑ์ที่อาจไม่จำเป็นบางอย่างออกไป เช่น การเก็บภาษีจากน้ำมันปิโตรเลียมจะทำให้รัฐบาลได้รับรายได้มากและจัดเก็บได้ง่าย ทั้งนี้เพราะว่าฐานของภาษีใหญ่มากและขยายตัวเร็ว และรัฐบาลอาจจะทำการเก็บจากโรงกลั่นน้ำมันโดยตรง แต่ในขณะเดียวกันการเก็บภาษีนี้น่าจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี เพราะเป็นภาษีทางอ้อม

ลักษณะผลกระทบโดยทั่วไปของภาษี

การจัดเก็บภาษีอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลและต่อสังคมส่วนรวมในลักษณะต่าง ๆ จำแนกได้ 4 ประการ ดังนี้

1. การโยกย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชน คือ การที่รัฐบาลทำการจัดเก็บภาษีอาจไม่ว่าจะจัดเก็บจากใครก็ตาม ในที่สุดแล้วจะมีผลเท่ากับเป็นการโยกย้ายทรัพยากรส่วนหนึ่งจากภาคเอกชนไปยังภาครัฐบาล ซึ่งมีผลทำให้จำนวนทรัพยากรที่มีเหลือให้ภาคเอกชนมีน้อยลง ดังนั้นการเก็บภาษีของรัฐบาลจึงอาจจะมีผลกระทบถึงการบริโภคการออม และการลงทุนของเอกชน ซึ่งต้องพิจารณาปัญหาที่สำคัญ คือ การเก็บภาษีทำให้ทรัพยากรของใครลดลงหรือภาระของภาษีนั่นตกแก่ใคร รัฐบาลได้นำทรัพยากรดังกล่าวไปใช้ในด้านใดและเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร

2. ภาระส่วนเกินในการเสียภาษี (Excess Burden) ประชาชนผู้เสียภาษีมักจะแบกรับภาระมากกว่าจำนวนเงินภาษีที่ตนได้เสียไป เนื่องจากการเก็บภาษีไปกระทบหรือรบกวนการตัดสินใจในการเลือกการใช้จ่ายของผู้เสียภาษี และทำให้เขาได้รับความพอใจลดน้อยลง ดังนั้นในระบบของการเก็บภาษีที่ดีนั้นรัฐบาลจะต้องพยายามไม่ให้เกิดภาระส่วนเกินในการเสียภาษีของประชาชน

3. ผลกระทบต่อผลผลิตประชาชาติ คือ การเก็บภาษีแต่ละประเภทนั้นอาจจะมิผลกระทบต่อ การออม การลงทุนและการทำงานของประชาชน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผลผลิตของ

ชาติโดยส่วนรวม อันอาจจะทำให้ผลผลิตประชาชาติเพิ่มขึ้นหรือทำให้ผลผลิตประชาชาติลดลงก็ได้ ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของภาษีแต่ละประเภทเป็นสำคัญ

สมมติว่ารัฐบาลเก็บภาษีเงินได้ในอัตราก้าวหน้าเพิ่มขึ้น การเพิ่มอัตราภาษีนอกจากจะทำให้รายได้ของผู้ถูกเก็บภาษีน้อยลงแล้ว ผู้ที่ถูกเก็บภาษีอาจจะทำงานน้อยลงซึ่งมีผลพลอยทำให้ผลผลิตของชาติโดยส่วนรวมลดน้อยลงด้วย

4. ผลกระทบต่อการจ้างงาน คือ การเก็บภาษีแต่ละประเภทย่อมอาจจะมีผลกระทบต่อระดับการจ้างงานของประเทศ โดยปกติแล้วการเก็บภาษีจะลดเงินได้ของประชาชนลง ซึ่งผลที่อาจจะติดตามมาก็คือการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคลดลง และทำให้การจ้างงานลดลงด้วย ซึ่งก็จะมีผลกระทบต่อรายได้ของผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องด้วย

อย่างไรก็ตาม การจ้างงานที่ลดลงเนื่องจากการถูกเก็บภาษีนั้น อาจจะได้รับชดเชยด้วยการใช้จ่ายของรัฐบาล ทำให้การจ้างงานเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผลการจ้างงานสุทธิในกรณีนี้อาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้ ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ว่าผลของการเก็บภาษีและการใช้จ่ายของรัฐบาลนั้นจะมีอิทธิพลต่อการจ้างงานอย่างไร

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาครัฐ

Musgrave (1969) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรายได้ภาครัฐตามกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยกล่าวถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาครัฐ 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factors) โครงสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศในระยะเริ่มแรกประชาชนมีรายได้ต่ำ รายได้ส่วนใหญ่เป็นของภาคเกษตรกรรมและการเปิดประเทศเมื่อระบบเศรษฐกิจมีการพัฒนามากขึ้น รายได้ของประชาชนเป็นปัจจัยกำหนดรายได้ของรัฐบาล ซึ่งระบบเศรษฐกิจทั้งระยะเริ่มแรกกับระยะที่มีการพัฒนานั้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ภาครัฐบาล

2. ปัจจัยทางการเมืองและสังคม (Political and Social Factors) เป็น เครื่องมือในการพัฒนาโครงสร้างทางภาษี สำหรับการจัดหารายได้ของรัฐบาล เช่น ในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงรายได้มีการจัดเก็บภาษีแบบทางตรง (Direct Tax) ต่อมาเมื่อประเทศมีการพัฒนามากขึ้น มีการขยายตัวทางการค้า การจัดเก็บภาษีจึงเปลี่ยนไป โดยภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) เข้ามามีส่วนสำคัญมากขึ้น ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม จึงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาโครงสร้างทางภาษีในการจัดหารายได้ของรัฐบาล

ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการชนิดหนึ่งชนิดใด หมายถึง จำนวนต่างๆ ของสินค้าหรือบริการชนิดนั้น ที่ผู้บริโภคต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่างๆ กัน ของสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในระยะเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าชนิดนั้น หรือ ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง ปริมาณอุปสงค์ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ (Demand determinant) ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ของสินค้าชนิดนั้นเปลี่ยนแปลง โดยแต่ละปัจจัยจะมีผลต่ออุปสงค์มากน้อยแตกต่างกันไป

ในการศึกษาอุปสงค์ของสินค้าเครื่องดื่ม จะเน้นถึงความต้องการที่แท้จริงในตัวสินค้า โดยพิจารณาโครงสร้างของปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ของสินค้าชนิดนั้นเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ฟังก์ชันอุปสงค์ของสินค้าชนิดหนึ่ง (Demand Function) จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณความต้องการสินค้าชนิดหนึ่งกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความต้องการนั้น และสามารถเขียนเป็นฟังก์ชันได้ ดังนี้

$$Q^d = f(P, L, I, P_r, E, R, N, O)$$

เมื่อกำหนดให้

- Q^d หมายถึง อุปสงค์ต่อสินค้าหรือบริการชนิดหนึ่ง
- P หมายถึง ราคาของสินค้าหรือบริการชนิดนั้น
- L หมายถึง รสนิยมของผู้บริโภค
- I หมายถึง รายได้หรืออำนาจซื้อของผู้บริโภค
- P_r หมายถึง ราคาของสินค้าที่เกี่ยวข้องกันทั้งสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ และสินค้าที่ใช้ประกอบกัน
- E หมายถึง การคาดคะเนราคาสินค้าในอนาคตต่อระดับรายได้ของผู้บริโภค
- R หมายถึง จำนวนสินค้าและบริการที่มีให้ผู้บริโภค
- N หมายถึง จำนวนผู้บริโภค
- O หมายถึง ปัจจัยอื่นๆ ทั้งหมด

จากฟังก์ชันอุปสงค์แสดงให้เห็นว่าปริมาณความต้องการสินค้าชนิดหนึ่งชนิดใด จะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความต้องการสินค้าน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับค่าสัมประสิทธิ์หรือค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยนั้นๆ เป็นหลัก

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand : Ed) หมายถึง เมื่อปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ จะมีผลทำให้ปริมาณอุปสงค์เปลี่ยนแปลงไปกี่เปอร์เซ็นต์ การศึกษาเรื่องของอุปสงค์เพื่อวางกรอบแนวคิดนั้น โดยทั่วไปจะเลือกปัจจัยเพียงบางตัวที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภคขึ้นมาพิจารณา อันเป็นลักษณะของการวิเคราะห์เฉพาะส่วน โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อกับปัจจัยหนึ่งๆ ทีละตัว โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ ดังนี้

1. อุปสงค์ต่อราคา (Price Demand) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการซื้อสินค้าหรือบริการกับราคาสินค้าชนิดนั้นๆ ณ เวลาหนึ่ง ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ซึ่งโดยปกติเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นการบริโภคสินค้านั้นจะลดลง

2. อุปสงค์ต่อรายได้ (Income Demand) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการซื้อสินค้าหรือบริการกับรายได้ของบุคคลนั้นๆ ในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งโดยปกติเมื่อรายได้ของผู้บริโภคเพิ่มสูงขึ้น การบริโภคสินค้านั้นจะเพิ่มขึ้น

3. อุปสงค์ไขว้ (Cross Demand) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการบริโภคสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาของสินค้าอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งโดยปกติเมื่อราคาของสินค้าชนิดหนึ่งสูงขึ้น ผู้บริโภคจะหันไปบริโภคสินค้าอีกชนิดหนึ่งทดแทน

การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ กล่าวถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเสนอซื้อสินค้าใน 2 กรณี คือ

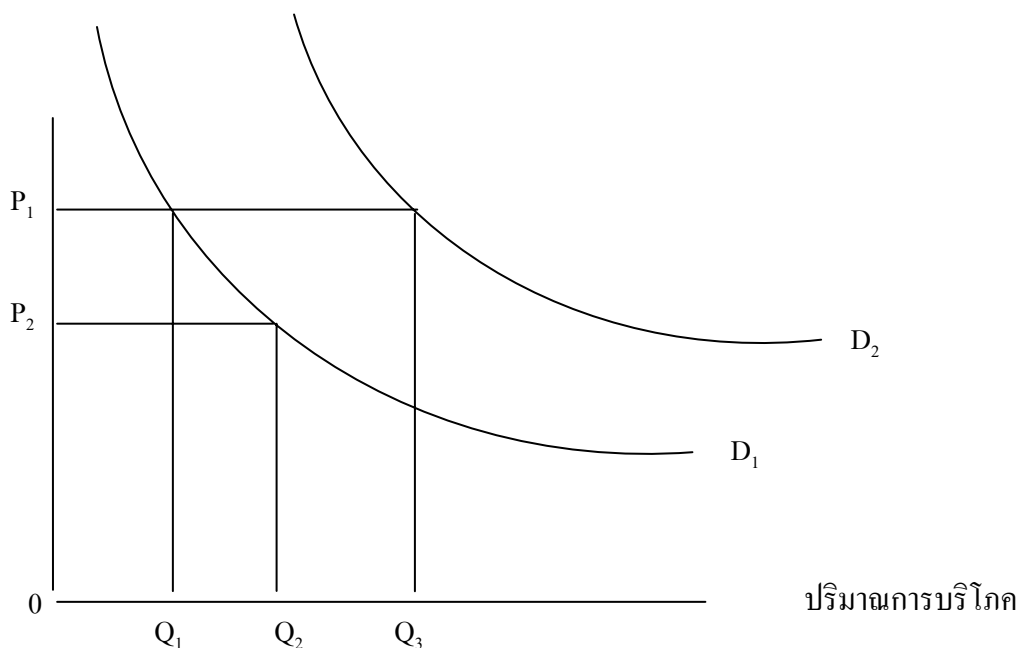
1. การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์ (Change in Quantity Demand) เป็นการเปลี่ยนแปลงปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อเพิ่มขึ้นหรือลดลง อันเกิดจากราคาสินค้านั้นเปลี่ยนแปลง ส่วนปัจจัยอื่นคงที่เช่น รายได้ รสนิยม โดยเมื่อราคาลดลงปริมาณซื้อจะเพิ่มขึ้น

พิจารณาจากภาพที่ 2.1 สมมติ D_1 คือ เส้นอุปสงค์เดิมของการซื้อนมสด ของนาย ก. ถ้านมสดราคาขวดละ OP_1 บาท นาย ก. จะซื้อในปริมาณ OQ_1 ต่อมาราคานมสดลดลงเป็น OP_2 ทำให้นาย ก. ซื้อนมสดเพิ่มขึ้นเป็น OQ_2 โดยเส้นอุปสงค์ยังเป็นเส้นเดิมคือ D_1

2. การเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์ (Change in Demand) เป็นการเปลี่ยนแปลงปริมาณซื้ออันเนื่องมาจากตัวกำหนดอุปสงค์ เช่น รายได้ รสนิยม และราคาสินค้าอื่น เป็นต้น ตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัวได้เปลี่ยนแปลงไป ในขณะที่ราคาสินค้านั้นเท่าเดิม มีผลทำให้ปริมาณซื้อเพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยถ้าผลการเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์เพิ่มขึ้น เส้นอุปสงค์ก็จะเคลื่อนย้ายไปทางขวามือ และถ้าระดับอุปสงค์ลดลงเส้นอุปสงค์ก็จะเคลื่อนย้ายไปทางซ้ายมือ

พิจารณาจากภาพที่ 2.1 สมมติว่า D_1 คือ เส้นอุปสงค์เดิมของ การซื้อนมสดของนาย ก. ถ้านมสดราคาขวดละ OP_1 บาท นาย ก. จะซื้อในปริมาณ OQ_1 ขวด ต่อมาสมมติว่ามีการโฆษณา

เผยแพร่ถึงคุณประโยชน์ของการดื่มนมสดและชักชวนประชาชนให้ดื่มนมสด ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงตัวกำหนดอุปสงค์มีผลทำให้เส้นอุปสงค์เปลี่ยนไปที่ D_2 กล่าวคือนาย ก หันมาดื่มนมสดมากขึ้น ณ ราคามนมสดขวดละ OP_1 บาท นาย ก จะซื้อนมสดเพิ่มขึ้นเป็น OQ_3 ขวด

ภาพที่ 2.1 แสดงการเปลี่ยนแปลงเส้นอุปสงค์

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 การที่ศึกษาเกี่ยวกับสินค้าเครื่องดื่ม

เครื่องมือ จีรพรชัย (2544) ศึกษาความยืดหยุ่นและความลอยตัวของภาษีเครื่องดื่ม 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องดื่มน้ำอัดลม เครื่องดื่มโซดา เครื่องดื่มบำรุงร่างกายและเกลือแร่ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาของรายได้ภาษีเครื่องดื่ม ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่ม ราคาเครื่องดื่ม และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในช่วงปี พ.ศ.2541-2543 และคำนวณ โดยใช้ Regression Analysis และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละสมการด้วยเทคนิค Two Stage Least Squares Method (2SLS) โดยวิธีศึกษาความยืดหยุ่นและความลอยตัวของภาษีแบบแยกส่วน (Partition tax elasticity and buoyancy) และหาค่าความยืดหยุ่นของภาษี

ผลการศึกษาพบว่าความยืดหยุ่นของภาษีต่อ GDP ของเครื่องดื่มน้ำอัดลมและโซดามีค่าต่ำกว่าเครื่องดื่มบำรุงร่างกายและเกลือแร่ ความลอยตัวของภาษีต่อ GDP ของเครื่องดื่ม

น้ำอัดลมและโซดาที่มีค่าต่ำ ยกเว้นเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเกลือแร่ และพบว่าเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเครื่องดื่มน้ำโซดาที่มีความสามารถในการหารายได้ให้แก่รัฐค่อนข้างต่ำ เนื่องจากความยืดหยุ่นของภาษีต่อ GDP มีค่าต่ำ ขณะที่เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเกลือแร่มีความสามารถในการหารายได้โดยอัตโนมัติให้แก่รัฐบาลค่อนข้างสูง เนื่องจากเครื่องดื่มบำรุงร่างกายและเกลือแร่มีความยืดหยุ่นของภาษีต่อ GDP ค่อนข้างสูง

ปฏิธาน รังคกุลวรัตน์ (2541) ศึกษาภาระภาษีและความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่ม: กรณี สินค้าเบียร์ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และสุราพิเศษ โดยศึกษา 2 กรณี กรณีที่ 1 ศึกษาถึงภาระภาษีของผู้ผลิตและผู้บริโภคจากการที่รัฐบาลขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม จากร้อยละ 7 เป็น 10 ของสินค้า โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2535 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2540 ในการประมาณค่าสมการอุปสงค์และอุปทานของสินค้า แล้วคำนวณหาภาระภาษีของผู้ผลิตและผู้บริโภคตามแนวคิดการวิเคราะห์ภาระภาษีแบบดุลยภาพบางส่วน กรณีที่ 2 ศึกษาค่าความลอยตัวของรายรับภาษีมูลค่าเพิ่มของสินค้าทั้ง 3 ประเภทที่กล่าวข้างต้น ซึ่งใช้วิธีการหาค่าความลอยตัวแบบ Partition Tax Buoyancy และค่าความลอยตัวของรายรับภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวม ซึ่งใช้วิธีการหาค่าความลอยตัวแบบ Traditional Tax Buoyancy โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2536 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2540

ผลการศึกษาขอสรุปเฉพาะกรณีที่ 1 พบว่าการขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 ผู้บริโภคสินค้าเบียร์รับภาระภาษีมากที่สุดคือร้อยละ 44.20 ของรายได้ภาษีทั้งหมด เนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาน้อยที่สุดคือ -1.48 ส่วนผู้ผลิตสินค้าเบียร์รับภาระภาษีน้อยที่สุดใน 3 สินค้า คือร้อยละ 55.80 ของรายได้ภาษีทั้งหมด เนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคามากที่สุดคือ 1.17 สำหรับสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และสุราพิเศษมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา -2.29 และ -1.97 ซึ่งผู้ผลิตและผู้บริโภคได้รับภาระภาษีในอัตราที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือผู้ผลิตสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และผู้ผลิตสุราพิเศษรับภาระภาษীর้อยละ 76.77 และร้อยละ 78.43 ของรายได้ภาษีทั้งหมด ส่วนผู้บริโภคสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และผู้บริโภคสุราพิเศษรับภาระภาษীর้อยละ 24.23 และร้อยละ 21.57 ของรายได้ภาษีทั้งหมด

2.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์

ชัยทัศน์ วันชัย (2541) ศึกษาเกี่ยวกับอุปสงค์ปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตรของประเทศไทย ได้ทำการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตร โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ปุ๋ยเคมีกับปัจจัยต่าง ๆ ส่วนที่ 2 การพยากรณ์แนวโน้มอุปสงค์ปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตรช่วงปี พ.ศ. 2537 –

โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา ช่วงปี พ.ศ.2520 - 2536

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของสมการอุปสงค์ และนำสมการมาทำการพยากรณ์แนวโน้มความต้องการ และการวิเคราะห์แนวโน้มอุปสงค์ปุ๋ยเคมีแยกตามประเภทผลผลิตพืชของปี พ.ศ. 2537-2545 ด้วยวิธีการใช้อัตราส่วนของการใช้ปุ๋ยเคมีแยกตามประเภทผลผลิตพืชในปี 2536 เป็นฐานในการคาดคะเน ภายใต้ข้อสมมติที่ว่าให้เกษตรกรมีพฤติกรรมในการใช้ปุ๋ยเคมีแยกตามประเภทผลผลิตพืชคงที่ ซึ่งทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาอาศัยทฤษฎีอุปสงค์ โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษา คือ ราคาปุ๋ยเคมีทั้งหมดเฉลี่ย ราคาผลผลิตพืชทั้งหมดเฉลี่ย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปริมาณสินเชื่อทางการเกษตรและตัวแปรเวลาซึ่งใช้เป็นตัวแปรที่แทนความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสิ่งเอื้ออำนวยที่เกื้อกูลต่อการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร

ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณความต้องการปุ๋ยเคมีในภาคเกษตรของประเทศไทย ได้แก่ ราคาปุ๋ยเคมีทั้งหมดเฉลี่ย ราคาผลผลิตพืชทั้งหมดเฉลี่ย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปริมาณสินเชื่อทางการเกษตร และตัวแปรเวลา สำหรับการพยากรณ์แนวโน้มปริมาณความต้องการปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตรของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2537 – 2545 ปรากฏว่าแนวโน้มปริมาณความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตรของประเทศไทย มีลักษณะเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 9 ปี ผลการศึกษาเรื่องแนวโน้มความต้องการปุ๋ยเคมีแยกตามประเภทผลผลิตพืช ในช่วงปี พ.ศ. 2537 – 2545 ปรากฏว่าแนวโน้มความต้องการปุ๋ยเคมีแยกตามประเภทผลผลิตพืชในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยจะใช้เพื่อการผลิตไม้ผล-ไม้ยืนต้นเป็นหลักและใช้ในปริมาณที่มากกว่าการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการผลิตข้าว สำหรับการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการผลิตพืชไร่ และพืชผัก ไม้ดอก-ไม้ประดับ นั้น มีปริมาณเพิ่มขึ้น ช่วงปี พ.ศ. 2520 – 2536 และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตตลอดช่วงปี พ.ศ.2537 – 2545 ต่อไป

สารินทร์ ชื่นอารมณ์ (2544) เรื่อง การศึกษาภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมหินอ่อนและแนวโน้มในอนาคต เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการใช้และปริมาณการผลิตหินอ่อนภายในประเทศไทยและทำการพยากรณ์ปริมาณความต้องการใช้และปริมาณการผลิตหินอ่อนในประเทศในอนาคตเป็นเวลา 5 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2543 รวมทั้งสิ้น 15 ปี มาใช้ทำการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณความต้องการใช้หินอ่อนในประเทศไทยคือ มูลค่าการลงทุนรวมในการก่อสร้างและราคาเฉลี่ยของหินแกรนิตแท่ง ซึ่งปัจจัยทั้งสองอธิบายการเปลี่ยนแปลงในปริมาณความต้องการใช้หินอ่อนได้ถึงร้อยละ 95.26 โดยปริมาณความต้องการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเกี่ยวกับมูลค่าการลงทุนรวมในการก่อสร้างและราคาเฉลี่ยของหินแกรนิตแท่ง ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตหินอ่อนในประเทศไทยคือ ปริมาณการผลิตหินแกรนิต ซึ่งสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงในปริมาณการผลิตหินอ่อนได้ถึงร้อยละ 81.05 โดยปริมาณการผลิตหินอ่อนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับปริมาณการผลิตหินแกรนิต ในส่วนของการพยากรณ์ปริมาณความต้องการใช้หินอ่อนในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12.51 ต่อปี

สมเดช ศรีสวัสดิ์ (2545) ได้ศึกษาการวิเคราะห์อนุภาคของอุตสาหกรรมยาสูบ และผลกระทบต่อรายได้ของรัฐบาล โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์ รายไตรมาส โดยจำแนกข้อมูลเป็น รายปีและรายไตรมาส 2 ช่วง คือรายปีระหว่างปี 2522 – 2544 และรายไตรมาสระหว่างปี 2535-2544 และ จำแนกชนิดบุหรี่ออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดมีก้นกรองและชนิดไม่มีก้นกรองและ ประเมินค่าพารามิเตอร์และค่าต่างๆ โดยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาคือ ราคาขายปลีก ณ ราคาคงที่ในแต่ละไตรมาสของบุหรี่ยี่ห้อแรกที่ผลิตในประเทศไทย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศคงที่รายไตรมาส จำนวนประชากรเพศชาย เพราะเพศชายจะสูบบุหรี่มากกว่าผู้หญิง และปริมาณนำเข้าบุหรี่ยี่ห้อแรกที่ผลิตในต่างประเทศรายไตรมาส

ผลการวิเคราะห์กรณีบุหรี่ยี่ห้อไม่มีก้นกรอง ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 ต่อความต้องการบริโภคบุหรี่ยี่ห้อแรกคือราคาขายปลีก ณ ราคาคงที่ รายได้ของประชากร และปริมาณนำเข้าบุหรี่ยี่ห้อแรกต่างประเทศ ส่วนจำนวนประชากรเพศชายไม่มีผลต่อความต้องการบริโภค

ผลการวิเคราะห์กรณีบุหรี่ยี่ห้อไม่มีก้นกรอง ปัจจัยที่มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90.0 ต่อความต้องการบริโภคบุหรี่ยี่ห้อแรกชนิดไม่มีก้นกรองคือ ราคาขายปลีก ณ ราคาคงที่ รายได้ของประชากร และปริมาณนำเข้าบุหรี่ยี่ห้อแรกต่างประเทศ ส่วนจำนวนประชากรเพศชายไม่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภค

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคบุหรี่ยี่ห้อแรกคือ ราคาขายปลีก ณ ราคาคงที่ รายได้ของประชากร และปริมาณนำเข้าบุหรี่ยี่ห้อแรกต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริโภคบุหรี่ยี่ห้อแรกชนิดมีก้นกรอง และมีทิศทางเดียวกับปริมาณการบริโภคคือ รายได้ประชากร โดยถ้าประชากรมีรายได้สูงขึ้นก็จะมีการบริโภคบุหรี่ยี่ห้อสูงขึ้น คือถ้าประชากรมีรายได้สูงขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อเพิ่มขึ้นร้อยละ

0.77 ส่วนปัจจัยราคาขายปลีก ณ ราคาคงที่และปริมาณนำเข้าหมูหรือชิกาแรตที่ผลิตในต่างประเทศ มีผลในทางตรงข้าม คือหากหมูหรือมีราคาสูงขึ้นและมีการนำเข้าหมูหรือชิกาแรตที่ผลิตในต่างประเทศมากขึ้น โดยถ้าราคาขายปลีก ณ ราคาคงที่ลดลงร้อยละ 1 จะทำให้บริโภคมหมูหรือชิกาแรตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.31 และถ้าปริมาณนำเข้าหมูหรือชิกาแรตต่างประเทศลดลงร้อยละ 1 ทำให้บริโภคมหมูหรือชิกาแรตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.23 ซึ่งจะทำให้ความต้องการบริโภคมหมูหรือชิกาแรตในประเทศลดลง ส่วนปริมาณความต้องการบริโภคมหมูหรือชิกาแรตภายในประเทศชนิดไม่มีก้นกรงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับรายได้ของประชากร ราคาขายปลีกและปริมาณนำเข้าหมูหรือชิกาแรตจากต่างประเทศ การพยากรณ์ความต้องการบริโภคมหมูหรือชิกาแรตใน 10 ปี ข้างหน้า โดยสมมติให้ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความต้องการการบริโภคมหมูหรือชิกาแรตในประเทศปรับสูงขึ้นในระดับเดียวกับที่ปรับขึ้นในระหว่างปี 2535-2544 ปรากฏว่าระหว่างปี 2545-2554 หมูหรือชนิดมีก้นกรงมีปริมาณมากขึ้นส่วนหมูหรือชนิดไม่มีก้นกรงปริมาณลดลง แต่ผลรวมหมูหรือทั้งสองชนิดพบว่ามีความต้องการบริโภคมหมูหรือภายในประเทศสูงขึ้น อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นมีอัตราที่ลดลง

บทที่ 3

อุตสาหกรรมเครื่องดืมในประเทศไทย

อุตสาหกรรมเครื่องดืมเป็นอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นมากกว่า 50 ปีแล้ว นับแต่ปี พ.ศ. 2491 เป็นต้นมา แต่เดิมเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดเล็กและกำลังการผลิตยังไม่สูงมาก แต่ปัจจุบันมีผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก และมีอัตราการแข่งขันค่อนข้างสูงในระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเอง เครื่องดืมสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ คือ เครื่องดืมน้ำอัดลม มีจำนวน 16 ราย เครื่องดืมบำรุงร่างกาย มีจำนวน 10 ราย เครื่องดืมโซดา มีจำนวน 6 ราย เครื่องดืมประเภทน้ำพีช ผักผลไม้ มีจำนวน 1,250 ราย และเครื่องขายเครื่องดืมมีจำนวนกว่า 20,000 เครื่อง (ภาคผนวก ค.) ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติของเครื่องดืมแล้ว จะพบว่าผู้บริโภครีเครื่องดืมบำรุงร่างกายเป็นกลุ่มคนประเภทหนึ่ง ในขณะที่เครื่องดืมประเภทอื่น ๆ จะเป็นกลุ่มผู้บริโภคเดียวกัน

1. การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเครื่องดืม

การจัดเก็บภาษีเครื่องดืมมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางเดียวกับรายได้ประชาชาติ กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติเพิ่มการจัดเก็บภาษีเครื่องดืมก็จะเพิ่มด้วย (ตาราง 3.1)

ตารางที่ 3.1 เปรียบเทียบสถิติแนวโน้มการจัดเก็บภาษีเครื่องดืม

ปี	รายได้ประชาชาติ (พันล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลง รายได้ประชาชาติ (%)	ภาษี สรรพสามิต (ล้านบาท)	การ เปลี่ยนแปลง ภาษี สรรพสามิต (%)	ภาษีเครื่องดืม (ล้านบาท)	การ เปลี่ยนแปลง ภาษี เครื่องดืม (%)
2536	3,084.40	-	125,788.73	-	5,157.72	-
2537	3,518.40	14.07	138,669.21	10.24	5,636.28	9.28
2538	4,047.80	15.05	155,308.45	12.00	6,598.30	17.07
2539	4,502.70	11.24	167,198.05	7.66	6,843.74	3.72
2540	4,679.60	3.93	180,167.89	7.76	7,519.11	9.87
2541	4,658.70	-0.45	155,563.18	-13.66	7,023.08	-6.60
2542	4,686.40	0.59	163,891.51	5.35	6,483.80	-7.67

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ปี	รายได้ ประชาชาติ (พันล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลง รายได้ ประชาชาติ (%)	ภาษี สรรพสามิต (ล้านบาท)	การ เปลี่ยนแปลง ภาษี สรรพสามิต (%)	ภาษีเครื่องดื่ม (ล้านบาท)	การ เปลี่ยนแปลง ภาษี เครื่องดื่ม (%)
2543	4,890.70	4.36	168,821.92	3.01	7,444.23	14.81
2544	5,099.60	4.27	177,599.76	5.20	8,100.26	8.81
2545	5,349.75	4.91	208,152.99	17.20	7,748.27	-4.35

ที่มา : การคลัง,กระทรวง “รายงานประจำปีกรมสรรพสามิต” กรุงเทพมหานคร กรมสรรพสามิต

กระทรวงการคลัง 2536 - 2545

ธนาคารแห่งประเทศไทย “[http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econ Data/](http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econ Data/Econ & Finance/tab88e.asp)

Econ & Finance/tab88e.asp”

สำหรับภาษีเครื่องดื่มมีสัดส่วนการจัดเก็บภาษีปี 2545 คือเครื่องดื่มน้ำอัดลม ร้อยละ 57.19 เครื่องดื่มบำรุงร่างกายร้อยละ 27.04 และเครื่องดื่มอื่น ๆ ร้อยละ 12.87

ภาษีเครื่องดื่ม	7,748.27	ล้านบาท	หรือร้อยละ 100
เครื่องดื่มน้ำอัดลม	4,431.12	ล้านบาท	หรือร้อยละ 57.19
เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย	2,338.29	ล้านบาท	หรือร้อยละ 30.18
เครื่องดื่มอื่น ๆ	978.86	ล้านบาท	หรือร้อยละ 12.63

ซึ่งเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายคิดเป็นร้อยละ 87.37 ของภาษีเครื่องดื่มทั้งหมด

ตารางที่ 3.2 สถิติภาษีเครื่องดื่มแยกตามประเภท

ปี	ภาษีเครื่องดื่ม			รวม ภาษีเครื่องดื่ม (4)	(1)+(2) คิด เป็นร้อยละ ของ (4)
	น้ำอัดลม (1)	บำรุงร่างกาย (2)	อื่น ๆ (3)		
2538	3,184.55	2,401.30	1,012.45	6,598.30	84.66
2539	3,203.18	2,614.16	1,026.40	6,843.74	85.00
2540	3,708.62	2,725.47	1,085.02	7,519.11	85.57

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ปี	ภาษีเครื่องดืม			รวม ภาษีเครื่องดืม (4)	(1)+(2) คิด เป็นร้อยละ ของ (4)
	นำอัตรลม (1)	บำรุงร่างกาย (2)	อื่น ๆ (3)		
2541	3,919.68	2,173.94	9,29.45	7,023.08	86.77
2542	3,394.18	2,272.13	817.48	6,483.80	87.39
2543	3,759.11	2,734.50	950.62	7,444.23	87.23
2544	4,249.16	2,907.16	943.94	8,100.26	88.35
2545	4,431.12	2,338.29	978.86	7,748.27	87.37

ที่มา: สรรพสามิต,กรม ศูนย์สารสนเทศ “สถิติข้อมูลเครื่องดืม” กรุงเทพมหานคร ศูนย์สารสนเทศ
กรมสรรพสามิต 2536 - 2545

1.1 วิวัฒนาการการจัดเก็บภาษีเครื่องดืม

ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีที่จัดเก็บทอดเดียว (Single Stage Sale Tax) โดยจัดเก็บจากผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้นำเข้า กรณีเครื่องดืมที่ผลิตในประเทศก็จัดเก็บจากผู้ประกอบอุตสาหกรรมเพียงทอดเดียว หลังจากนั้นจะนำไปขายส่งหรือขายปลีกก็ไม่มีภาระเสียภาษีอีก สำหรับการนำเข้าจะจัดเก็บต่อนำเข้าทอดเดียวโดยกรมศุลกากรเป็นผู้จัดเก็บแทน

แต่เดิมกรมสรรพสามิตมีหน้าที่จัดเก็บภาษีเครื่องดืมตามพระราชบัญญัติภาษีเครื่องดืม พ.ศ. 2495 โดยใช้ราคาขายปลีกเป็นฐานภาษี และมีการออกประกาศกรมสรรพสามิตกำหนดราคาเพื่อเป็นฐานในการคำนวณภาษี และควบคุมโดยมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ ณ โรงอุตสาหกรรมที่ผลิตเครื่องดืม

ต่อมาได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องดืมและพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตอยู่เดิม และได้มีการรวมกฎหมายภาษีสรรพสามิตที่ยกเลิกไปเข้าด้วยกันเป็นฉบับเดียวคือพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 โดยใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายเป็นฐานในการคำนวณภาษี และให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพสามิตในการออกประกาศราคาของเครื่องดืมเพื่อเป็นฐานในการคำนวณภาษี และได้เพิ่มระบบการตรวจสอบทางบัญชี เพื่อให้การควบคุมตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ

เครื่องดื่มน้ำที่ส่งออกก็จะได้รับยกเว้นหรือคืนภาษีเพื่อสนับสนุนการส่งออกไม่ให้ผู้ประกอบการมีภาระภาษีในต้นทุนสินค้าที่ส่งออก ซึ่งเป็นการพัฒนาให้ทันต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศที่ได้มีการพัฒนาไปเป็นอย่างมาก

ต่อมาในวันที่ 1 มกราคม 2535 รัฐบาลได้นำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในการจัดเก็บภาษีแทนภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร จึงต้องมีการแก้ไขกฎหมายภาษีสรรพสามิตให้สอดคล้องกับระบบภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าว โดยมีหลักการว่าสินค้าที่จัดเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็ให้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้านั้นด้วยสำหรับอัตราที่สูงกว่าดังกล่าว โดยให้จัดเก็บภาษีเมื่อนำสินค้าออกจากโรงอุตสาหกรรม จากฐานราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรม และ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุมโรงงานผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนด้วย

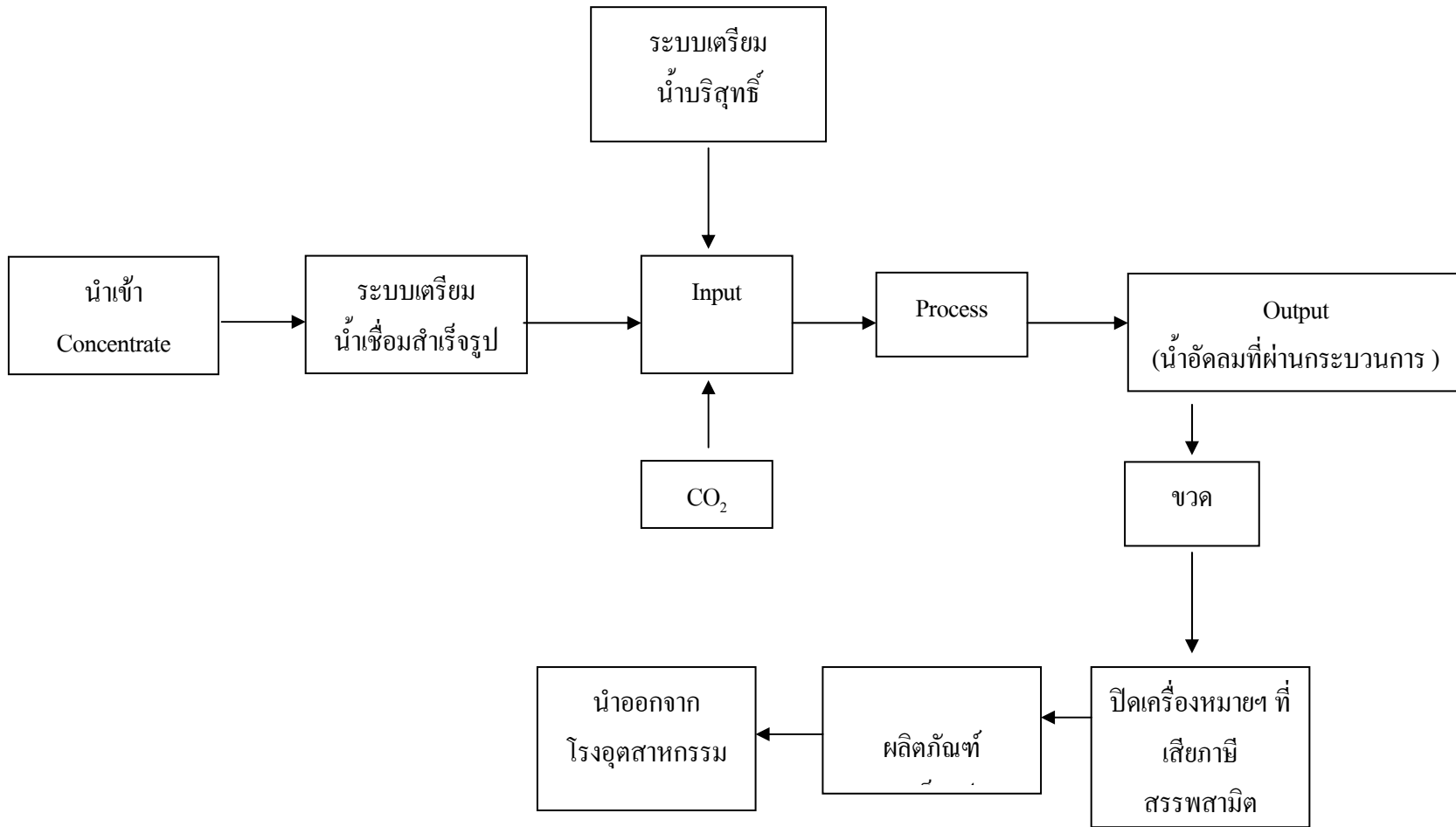
1.2 ลักษณะทั่วไป

เครื่องดื่มน้ำเป็นสินค้าที่มีราคาขายต่อหน่วยค่อนข้างต่ำ สะดวก หาง่าย มีหลายขนาดและหลายราคา เพื่อสร้างทางเลือกให้กับประชาชนผู้บริโภคเลือกซื้อได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของการใช้บริโภคในขณะนั้น ๆ เครื่องดื่มน้ำมีหลายประเภทดังนี้

1.2.1 เครื่องดื่มน้ำประเภทเครื่องดื่มน้ำอัดลม เป็นที่ยอมรับว่าเป็นเครื่องดื่มที่ได้จากการนำหัวเชื้อมาผสมเป็นเครื่องดื่ม เช่น โคลา โคล่า เป๊ปซี่-โคล่า แฟนต้า กรีนสปอต ฯลฯ โดยจำนวนผู้ผลิตปัจจุบันมี 16 ราย และมีเพียง 2 ราย ในตลาดเท่านั้นที่สามารถร่วมกันครองตลาดได้มากที่สุดถึงประมาณร้อยละ 91 คือ บริษัท เสริมสุข จำกัด และ บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด ลักษณะของน้ำอัดลมแต่ละยี่ห้อเป็นสินค้าที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ และน้ำอัดลมที่ผลิตได้จะเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศทั้งหมดไม่มีการส่งออก รวมทั้งไม่มีการนำเข้าด้วย เครื่องดื่มน้ำอัดลมจะเป็นสินค้าที่มีหลายขนาดและหลายราคา โดยขนาดที่นิยมบริโภคสูงสุดคือขนาดบรรจุ 280 ซีซี รองลงมาคือขนาดบรรจุ 1,250 ซีซี และแบบกระป๋องขนาด 320 ซีซี (ตารางที่ 3.3) เป็นเครื่องดื่มที่มีอิทธิพลทางด้านฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือถ้าเป็นช่วงฤดูร้อน (เดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน และ พฤษภาคม) จะมีปริมาณการบริโภคค่อนข้างสูงเพราะเป็นเครื่องดื่มที่ใช้ดับกระหาย (ตาราง 3.4)

1.2.2 เครื่องดื่มน้ำประเภทเครื่องดื่มน้ำปรุงร่างกาย เช่น ลิโพวิตัน-ดี กระทั่งแดง เอ็ม 150 ฯลฯ ปัจจุบันมีผู้ผลิตจำนวน 10 ราย ซึ่งภาวะตลาดจะมีการแข่งขันค่อนข้างสูง และมีการส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหรือผู้ส่งออกจะได้รับสิทธิยกเว้นหรือคืนภาษี

1.2.3 เครื่องดื่มน้ำประเภทโซดา เช่น โซดาตราสิงห์ โซดาตราช้าง ฯลฯ ปัจจุบันมีผู้ผลิตจำนวน 6 ราย เป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการผลิตของเครื่องดื่มน้ำอัดลม

1.2.4 เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้ น้ำพืช หรือน้ำผัก เช่น น้ำส้ม น้ำสับปะรด น้ำองุ่น ฯลฯ ปัจจุบันมีผู้ผลิตประมาณ 1,200 ราย โดยจะได้รับยกเว้นภาษีกรณีที่มีส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักตามที่อธิบดีกำหนด ซึ่งมีการจัดเก็บภาษีโดยให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประเมินตนเอง กล่าวคือ เมื่อยื่นขอจดทะเบียนสรรพสามิตเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตน้ำผลไม้ น้ำพืช หรือน้ำผัก ก็ไม่ต้องเสียภาษี แต่เมื่อกรมสรรพสามิตได้นำสินค้าที่วางขายในท้องตลาดมาทำการตรวจวิเคราะห์ ส่วนผสมแล้วไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ก็จะถูกประเมินภาษีทันที

1.2.5 เครื่องดื่มประเภทเครื่องขยเครื่องดื่ม เป็นเครื่องดื่มจำพวกโค้ก, เป๊ปซี่ ซึ่งจะต้องเสียภาษีแม้ไม่ได้บรรจุในกระป๋อง กล่อง หรือขวด แต่บรรจุในเครื่องขยเครื่องดื่ม สัดส่วนของจำนวนภาษีที่จัดเก็บได้คิดเป็นร้อยละ 1 - 2 ของภาษีเครื่องดื่มทั้งหมด ปัจจุบันมีเครื่องขยเครื่องดื่มที่จดทะเบียนจำนวนกว่า 20,000 เครื่อง

2. ลักษณะของเครื่องดื่มตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต

เครื่องดื่ม หมายความว่า สิ่งซึ่งตามปกติใช้เป็นเครื่องดื่มได้โดยไม่ต้องเจือปนและไม่มีแอลกอฮอล์ โดยจะมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม อันบรรจุอยู่ในภาชนะและผนึกไว้ เช่น น้ำแร่ น้ำหวาน น้ำผลไม้ น้ำพืชผัก และน้ำโซดา เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขยเครื่องดื่มไม่ว่าจะขายด้วยวิธีใด แม้จะไม่ได้บรรจุภาชนะและผนึกไว้แต่ไม่รวมถึง

1. น้ำหรือน้ำแร่ตามธรรมชาติ
2. น้ำกลั่นหรือน้ำกรองสำหรับดื่ม โดยไม่ต้องปรุงแต่ง
3. เครื่องดื่มซึ่งผู้ผลิตได้ผลิตขึ้นเพื่อขายปลีกเองโดยเฉพาะ อันมิได้มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วย ทั้งนี้ได้สงวนคุณภาพด้วยเครื่องหมาย
4. น้านมจืด น้านมอื่น ๆ ไม่ว่าจะปรุงแต่งหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอาหาร
5. เครื่องดื่มตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ซึ่งจากความหมายของเครื่องดื่มดังกล่าวสามารถอธิบายได้คือ (ประกาศ คงเอียด, พ.ศ. 2542)

1. เป็นสิ่งซึ่งตามปกติใช้เป็นที่ตั้งเครื่องดื่มได้โดยไม่ต้องเจือปน กล่าวคือ จะต้องเป็นสิ่งที่ซึ่งตามสภาพสามารถใช้ดื่มได้ทันทีโดยไม่ต้องเจือปนกับสิ่งอื่น เช่น น้ำหวานหรือน้ำผลไม้โดยทั่วไป แต่ถ้าเป็นน้ำหวานเข้มข้น (Syrup) โดยทั่วไปแล้วจะไม่ใช้ดื่มในสภาพที่ยังเป็นน้ำหวานเข้มข้นอยู่แต่จะต้องนำไปผสมกับน้ำให้เจือจางลงก่อน จึงไม่ถือเป็นเครื่องดื่ม สำหรับความหมายที่ว่า “ตามปกติใช้เป็นที่ตั้งเครื่องดื่มได้โดยไม่ต้องเจือปน” นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ตามปกติวิสัยวิญญูชนทั่วไปได้ใช้เป็นเครื่องดื่มโดยไม่ต้องเจือปน แต่ถ้าบุคคลหนึ่งบุคคลใดดื่มน้ำหวานเข้มข้นอันเป็นปกติวิสัยส่วนตัวบุคคลนั้นเอง ย่อมไม่ถือว่าเป็นปกติวิสัยของบุคคลทั่วไป

2. เป็นสิ่งซึ่งจะต้องไม่มีแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 จะต้องไม่มีแอลกอฮอล์เจือปนอยู่ด้วย เนื่องจากถ้ามีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ก็อาจจะเป็นสุราตามความหมายของคำว่า “สุรา” ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2593 ซึ่งจะไม่ถือเป็นเครื่องดื่มตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต สิ่งที่เป็นเครื่องดื่มนั้นจะมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

3. เครื่องดื่มจะต้องบรรจุอยู่ในภาชนะและผนึกไว้ นอกจากจะต้องมีองค์ประกอบตามข้อ 1 และ 2 แล้ว เครื่องดื่มจะต้องบรรจุในภาชนะและผนึกไว้ด้วยจึงจะถือเป็นเครื่องดื่มตามกฎหมาย ถ้าเครื่องดื่มนั้นได้บรรจุไว้ในภาชนะแต่ไม่ได้ผนึกก็ย่อมไม่เป็นเครื่องดื่ม

4. หมายความว่ารวมถึงเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่มไม่ว่าจะขายด้วยวิธีใด แม้จะไม่ได้บรรจุภาชนะและผนึกไว้ กล่าวคือถ้าเป็นเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่มแล้วไม่จำเป็นต้องบรรจุภาชนะและผนึกไว้ก็ย่อมถือเป็นเครื่องดื่ม ซึ่งถ้าเป็นเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่มตามปกติทั่วไปก็จะมีกรขายปลีกให้กับผู้บริโภคโดยตรง แม้จะออกมาโดยไม่ได้บรรจุภาชนะ เช่น ผู้ซื้อนำภาชนะมาบรรจุเอง หรือใช้ภาชนะของผู้ขายแต่มีได้ผนึกไว้ กฎหมายก็กำหนดเป็นเครื่องดื่ม เครื่องดื่มจากเครื่องที่ใช้ขายเครื่องดื่มนั้นอาจเกิดจากการผสมขึ้นภายในเครื่อง เช่น ใช้น้ำหวานเข้มข้นไปผ่านกระบวนการในเครื่องเพื่อให้ออกมาเป็นเครื่องดื่ม กรณีนี้ถือเป็นการทำจากสิ่งที่มีใช้เครื่องดื่มให้เป็นเครื่องดื่ม ซึ่งอยู่ในความหมายที่ว่า “ทำหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่ม” หรืออาจจะเป็นการนำเครื่องดื่มสำเร็จรูปที่ยังมิได้บรรจุภาชนะและผนึกไว้ไปบรรจุอยู่ในเครื่องขายเครื่องดื่มก็ได้ ซึ่งจะอยู่ในความหมายที่ว่า “บรรจุเครื่องดื่ม” ดังนั้น เครื่องดื่มจากเครื่องขายเครื่องดื่มจึงอาจเป็นเครื่องดื่มสำเร็จรูปก่อนการบรรจุในเครื่องขายเครื่องดื่ม หรืออาจจะเป็นเครื่องดื่มที่เกิดจากการผลิตโดยเครื่องขายเครื่องดื่มนั่นเองก็ได้

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เข้าลักษณะเป็นเครื่องดื่มดังที่กล่าวมาในข้อ 1 ถึง 4 ก็จะไม่ถือเป็นเครื่องดื่มตามกฎหมายถ้าเป็น

1) น้ำหรือน้ำแร่ตามธรรมชาติ กรณีน้ำหรือน้ำแร่นั้นต้องเป็นน้ำแร่ตามธรรมชาติ แต่ถ้ามิใช่ตามธรรมชาติ เช่น น้ำแร่ที่ผลิตขึ้นก็ถือว่าเป็นเครื่องดื่มตามกฎหมาย

2) น้ำกลั่นหรือน้ำกรองสำหรับดื่มโดยไม่ต้องปรุงแต่ง การปรุงแต่งในที่นี้อาจจะเป็นการปรุงแต่งรส กลิ่น หรือสี ดังนั้น ถ้าเป็นน้ำกลั่นหรือน้ำกรองสำหรับดื่มแต่มีการปรุงแต่งรส กลิ่น หรือสี ก็ย่อมถือว่าเป็นเครื่องดื่มตามกฎหมาย

3) เครื่องดื่มซึ่งผู้ผลิตได้ผลิตขึ้นเพื่อขายปลีกเองโดยเฉพาะ อันมิได้มีการกักคาร์บอนไดออกไซด์ อยู่ด้วย ทั้งนี้ได้สงวนคุณภาพด้วยเครื่องเคมี เครื่องดื่มซึ่งผู้ผลิตได้ผลิตขึ้นขายปลีกเอง โดยเฉพาะที่เห็นได้โดยทั่วไป คือ การขายน้ำอ้อย หรือน้ำผลไม้ที่คั้นและขายโดยบุคคลนั่นเอง ขอให้สังเกตว่า เครื่องดื่มที่ผลิตขึ้นเพื่อขายปลีกเองดังกล่าวนี้ ถ้ามิได้บรรจุภาชนะและผนึกไว้ ก็จะเป็นเครื่องดื่ม ดังที่กล่าวมาแล้วในองค์ประกอบข้อ 4 แต่ถ้ามีการบรรจุภาชนะและผนึกไว้ก็ไม่ถือเป็นเครื่องดื่มตามกฎหมายเช่นเดียวกัน โดยข้อยกเว้นของ (3) นี้

4) น้านมจืด น้านมอื่น ๆ ไม่ว่าจะปรุงแต่งหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอาหาร น้านมจืด หรือน้านมอื่น ๆ นั้น กฎหมายมิให้ถือว่าเป็นเครื่องดื่ม ไม่ว่าจะปรุงแต่งหรือไม่ สำคัญคือต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอาหาร

5) เครื่องดื่มตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา กรณีนี้เป็นเรื่องที่กฎหมายให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจใช้มาตรการทางบริหารในกรณีที่มีความจำเป็นและเห็นว่าสิ่งที่เป็นเครื่องดื่มนั้นไม่ควรถูกต้องรับภาระภาษีสรรพสามิต โดยประกาศกำหนดให้สิ่งนั้นไม่เป็นเครื่องดื่ม

3. การผลิตเครื่องดื่ม

3.1 การผลิตเครื่องดื่มน้ำอัดลม เป็นการนำเข้าหัวน้ำเชื้อ (Concentrate) มีระบบการเตรียมน้ำบริสุทธิ์และวัตถุดิบอื่น แล้วนำมาเข้าขบวนการผลิตเป็นเครื่องดื่มสำเร็จรูปเพื่อนำออกจากโรงอุตสาหกรรม ปรากฏรายละเอียดตามแผนภาพที่ 1

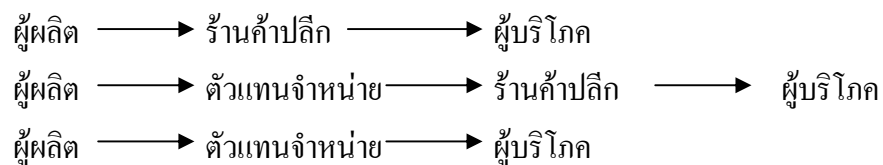
3.2 เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย

3.3 เครื่องดื่มโซดา วัตถุดิบที่สำคัญคือน้ำที่ใช้ในการผลิตและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) นำมาผสมผ่านกรรมวิธีการผลิตจนเป็นน้ำโซดา

3.4 น้ำผลไม้ น้ำพืช หรือน้ำผัก เป็นสินค้าแปรรูปจากผลิตผลทางการเกษตร (Agro-Industry) บรรจุในภาชนะสำเร็จรูป โดยใช้ผลไม้สดเป็นวัตถุดิบที่สำคัญซึ่งการแปรรูปจากผลไม้สดเป็นน้ำผลไม้ ช่วยให้ผลไม้คงอยู่ได้นานและมีบริโภคตลอดปี

4. การจำหน่าย

เครื่องดื่มน้ำส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ โดยมีการวางจำหน่ายทั่วไปทุกพื้นที่ของประเทศ ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำสามารถซื้อน้ำบริโภคโดยไม่เดือดร้อน โดยมีลักษณะการจำหน่ายของเครื่องดื่มทุกประเภทดังต่อไปนี้

5. การควบคุมการจัดเก็บภาษี

ระบบการควบคุมการจัดเก็บภาษีเป็นการดำเนินการเพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างถูกต้องรัดกุมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รายได้เข้ารัฐอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยกรมสรรพสามิตดำเนินการควบคุมสำหรับสินค้าเครื่องดื่มในหลายระบบพร้อมกันไปคือ

5.1 เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียน

5.1.1 จากการศึกษาภาษีเครื่องดื่มส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียน

5.1.2 เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียน เช่น จุกจิบต่าง ๆ ฝาจิบ ผู้ประกอบอุตสาหกรรม (เช่น บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด ฯลฯ) ต้องขอจัตหะเบียนลักษณะเครื่องหมายไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และได้ประกาศลักษณะเครื่องหมายนั้น ๆ ก่อน

5.1.3 ผู้ประกอบอุตสาหกรรมขอซื้อเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียน และการขอขึ้นเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียนจากโรงงานผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียน ที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตไปยังโรงอุตสาหกรรมที่ผลิตเครื่องดื่ม

5.1.4 ผู้ผลิตเครื่องดื่มจะต้องขออนุญาตจากกรมสรรพสามิตและได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจัตหะเบียนได้ ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจุบันมีโรงงานผลิตจำนวน 14 โรง คือ

- 1) บริษัท ฝาจิบ จำกัด (มหาชน) (รังสิต)

- 2) บริษัท คาโนด์เมทัลบ็อกซ์ เบ็บแคน จำกัด
- 3) บริษัท คาโนด์เมทัลบ็อกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 4) บริษัท ธนเสริมอุตสาหกรรมสาขาจก จำกัด
- 5) บริษัท แอมคอร์ คอนเทนเนอร์ส แพคเกจจิง (ประเทศไทย) จำกัด
- 6) บริษัท ไทยเบเวอร์เรจ แคน จำกัด
- 7) บริษัท แสตนด์คาร์ด แคน จำกัด
- 8) บริษัท แปซิฟิก แอท แก็พ จำกัด
- 9) บริษัท เอส ไอ จี คอมบิล็อก จำกัด
- 10) บริษัท เฟ็ทฟอร์ม (ไทยแลนด์) จำกัด
- 11) บริษัท สวอนอินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 12) บริษัท บางกอกแคน แมนูแฟกเจอร์จก จำกัด
- 13) บริษัท ฝ้าอาหารและเครื่องดื่มน จำกัด
- 14) บริษัท โอ-เอ็ม แคน แอนด์ เพรินต์จก จำกัด

5.2 แสตนปีสรรพสามิต เป็นแสตนปีสรรพสามิตที่กรมสรรพสามิตจัดพิมพ์ขึ้น เพื่อจำหน่ายให้แก่ประกอบอุตสาหกรรมหรือผู้นำเข้านำไปปิดที่ภาชนะบรรจุเครื่องดื่มน

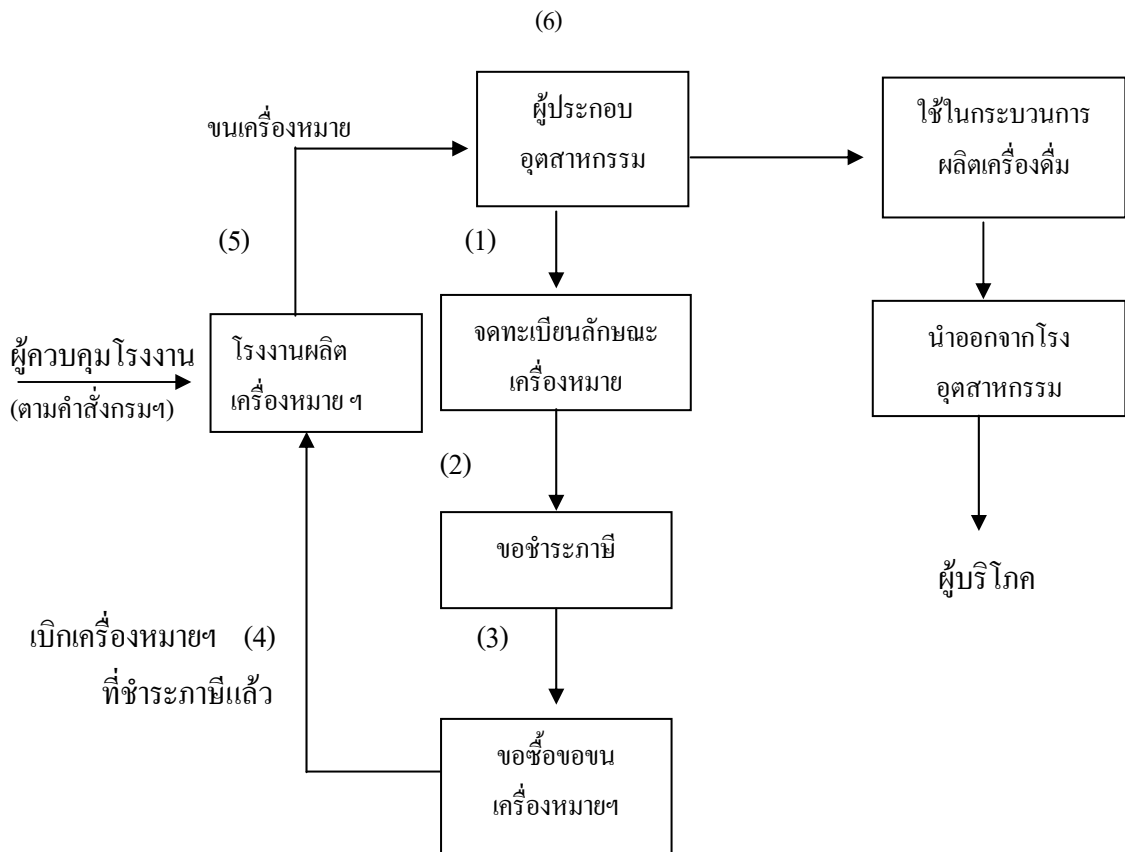
5.3 การควบคุมทางบัญชี มีการกำหนดให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมจัดทำบัญชีประจำวันและงบเดือน และกรมสรรพสามิตมีหน่วยงานตรวจสอบภาษีเพื่อดำเนินการตรวจสอบการชำระภาษีว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องจะถูกประเมินภาษีในส่วนที่ขาดหรือที่มิได้ชำระพร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

5.4 การควบคุมโดยให้เจ้าหน้าที่ประจำโรงงานผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนเพื่อควบคุมและตรวจสอบโดยปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้

5.4.1 การควบคุมโรงงานผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียน (ทางบัญชีและงบเดือน)

5.4.2 การควบคุมการเก็บรักษาแม่พิมพ์หรือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

5.4.3 การควบคุมการผลิต วัสดุคิบที่ใช้ในการผลิตที่เสื่อมคุณภาพหรือไม่สมควรใช้ในการผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนออกจากโรงงานผลิตเครื่องหมายฯ

ภาพที่ 3.2 การควบคุมโดยใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียน

6. การยกเว้นหรือคืนภาษี

การยกเว้นหรือคืนภาษีเป็นการดำเนินการเพื่อมิให้มีภาระภาษีรวมอยู่ในส่วนของต้นทุนการผลิต ซึ่งจะทำให้สินค้าของผู้ผลิตสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ ซึ่งการยกเว้นหรือคืนภาษีสำหรับเครื่องดืมอาจแยกได้เป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 การยกเว้นหรือคืนภาษีสำหรับเครื่องดืมที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร และการคืนภาษีสำหรับเครื่องดืมที่เสื่อมสภาพ

กรณีที่ 2 กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพสามิตได้กำหนดให้นำผลไม้ น้ำพืช หรือน้ำผักที่มีส่วนผสมตามที่กำหนดจะได้รับยกเว้นภาษี ซึ่งมี 2 ประเภทคือ

1. เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก หมายความว่า เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำผลไม้ น้ำพืชหรือน้ำผัก ซึ่งสามารถดื่มได้โดยไม่ต้องผสมสิ่งอื่นใด เช่น น้ำแก้วเหลือง นมไวตามิลค์ น้ำองุ่น น้ำฝรั่ง น้ำส้ม ซึ่งถ้ามีส่วนผสมตามที่กฎหมายสรรพสามิตกำหนดก็จะได้รับการยกเว้นภาษี
2. เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักสด เช่น น้ำมะเขือเทศ, น้ำส้ม, น้ำฝรั่ง, โดยเป็นเครื่องดื่มประเภทที่ทำจากผลไม้และพืชผักที่สดหรือแห้งแล้วและมีได้ใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งดังต่อไปนี้เป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการผลิตคือ

- น้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักเข้มข้น
- หัวเชื้อเข้มข้น (Concentrate)
- น้ำหวานเข้มข้น (Syrup)
- วัตถุดิบชนิดผง (Powder)
- สารสกัดเข้มข้น (Extract)

ซึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีและไม่ต้องแจ้งส่วนผสม แต่ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประเมินตนเอง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนผสมตามที่กำหนดก็ต้องเสียภาษี ซึ่งการกำหนดไว้ดังกล่าวก็เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการภาคเกษตร และเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้เป็นเครื่องดื่มที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ปัจจุบันมีผู้จดทะเบียนและยกเว้นภาษีจำนวน 1,220 ราย และมีการผลิตออกสู่ตลาดกันเป็นจำนวนมาก มีการแข่งขันค่อนข้างสูงเนื่องจากต้นทุนการผลิตไม่มีภาระภาษีรวมอยู่ด้วย และประชาชนก็หันมานิยมบริโภคมากขึ้นด้วยเหตุผลในการส่งเสริมสุขภาพ

7. อัตราภาษีเครื่องดื่ม

ใช้ทั้งอัตราตามปริมาณและตามมูลค่า แล้วแต่ว่าอัตราใดจะคิดเป็นเงินภาษีได้สูงกว่า โดยก่อนวันที่ 1 มกราคม 2535 จัดเก็บภาษีโดยใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายเป็นฐานในการคำนวณภาษี และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 รัฐบาลได้นำระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) มาใช้ในประเทศไทยทำให้ภาษีสรรพสามิตได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยจัดเก็บจากสินค้าและบริการที่มีอัตราภาษีสูงเกินจากภาษีมูลค่าเพิ่ม และฐานภาษีได้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีโดยใช้ราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรมเป็นฐานในการคำนวณภาษี (โดยรวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระด้วย)

การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเครื่องดื่ม ตามพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 เรียงตามลำดับ (ภาคผนวก ก.) ปัจจุบันอัตราภาษี มีดังนี้

1. เครื่องดื่มน้ำอัดลม เก็บภาษีตามมูลค่าร้อยละ 20
2. เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย เก็บภาษีตามมูลค่าร้อยละ 20

3. น้ำโซดา เก็บภาษีตามมูลค่าร้อยละ 25

4. เครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุ หรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่มเก็บภาษีสัตรา 11.32

บาท อัตราภาษีร้อยละ 20 ของมูลค่า คิดเป็นภาษีสัตรา 2.26 บาท

8. มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่ม

มูลค่าที่ถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นมูลค่าตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง มูลค่าเครื่องดื่มที่ผลิตในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีมีย 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1/2535 ฉบับที่ 1/2538 และฉบับที่ 1/2542 (ภาคผนวก ค.)

9. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเครื่องดื่ม

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเครื่องดื่มมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ (ภาคผนวก ค.)

1. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการบริหารและจัดเก็บภาษี ซึ่งกำหนดโครงสร้างเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่เสียภาษี ความรับผิดชอบอันจะต้องเสียภาษี ฐานภาษี การยกเว้น การลดหย่อน และการลดอัตราภาษี ตลอดจนระบบการควบคุมการจัดเก็บภาษี ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายหลักของการจัดเก็บภาษีโดยตรง

2. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 เป็นกฎหมายที่กำหนดนิยามขอบเขตความหมายของเครื่องดื่มที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต และกำหนดเพดานอัตราภาษีสำหรับเครื่องดื่ม ส่วนอัตราที่จัดเก็บจริงนั้นมีการลดอัตราลงมาตามประเภทของเครื่องดื่ม โดยอาศัยอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527

3. กฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 คือ

3.1 กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว และกำหนดลักษณะของเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น ฝาจิบ ฝาเกลียว ฝา จุก หรือสิ่งพนักภาชนะอื่นทำนองเดียวกับฝาหรือจุก และรายละเอียดของเครื่องหมายว่าต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง เช่น ประเภทสินค้า ตัวเลขแสดงปริมาณหรือปริมาตรของสินค้า ลวดลาย ตราหรือเครื่องหมายการค้า หรือชื่ออันเป็นลักษณะเฉพาะของสินค้า ชื่อผู้ประกอบการ และมีการออก

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของแอสมปีสรรพสามิต เช่น ขนาดของแอสมปี ลวดลาย กระดาษที่ใช้ผลิตแอสมปี สีของแอสมปีแต่ละชนิดโดยระบุว่าเป็นเครื่องดืมประเภทหรือชนิดใด เป็นต้น

3.2 ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ออกประกาศกำหนดประเภทสินค้าที่เสียภาษีโดยใช้แอสมปีสรรพสามิตหรือเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี เพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่มีหน้าที่เสียภาษีเลือกใช้วิธีการเสียภาษีสรรพสามิตให้ถูกต้อง และทำให้เกิดความสะดวกในการควบคุมของรัฐด้วย นอกจากนี้ยังมีการออกประกาศกระทรวงการคลังเพื่อยกเว้นหรือลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเครื่องดืมด้วย โดยกำหนดอัตราภาษีให้เกิดความเหมาะสมสำหรับเครื่องดืมแต่ละชนิด การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเพื่อปรับให้เกิดรายได้แก่รัฐให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา และมีการออกประกาศกระทรวงการคลังเพื่อยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับเครื่องดืมด้วย เพื่อให้เครื่องดืมบางชนิดปลอดจากภาระภาษีเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐในแต่ละช่วงเวลาด้วย

3.3 ประกาศกรมสรรพสามิต ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 อธิบดีกรมสรรพสามิตโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ออกประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง การกำหนดมูลค่าเครื่องดืมที่ผลิตในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี ซึ่งเป็นการกำหนดมูลค่าสำหรับเครื่องดืมบางชนิดซึ่งมีลักษณะการผลิตที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน แต่ไม่ปรากฏราคาหรือมีหลายราคา เพื่อให้เสียภาษีในจำนวนที่เท่ากัน และมีการออกประกาศกรมสรรพสามิตเพื่อกำหนดส่วนผสมของเครื่องดืมน้ำพีชผัก และน้ำผลไม้ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหรือผู้นำเข้ามีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนผสมของเครื่องดืมน้ำผลไม้และน้ำพีชผักเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้รับการยกเว้นภาษีเพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ และในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการจัดเก็บภาษีก็มีการออกประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับแบบบัญชีประจำวันแสดงรายการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่าย การใช้และการเก็บรักษาเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียน การอนุญาตให้นำเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนเข้ามาในราชอาณาจักร การซื้อและตั้งชื่อเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียน การทำหรือการจ้าง หรือการรับจ้างทำสิ่งอื่นใดซึ่งมิใช่เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนในโรงงานผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียน ซึ่งเป็นการควบคุมผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนให้เกิดความรัดกุม เพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการนำเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีจดทะเบียนไปใช้ในทางที่มีชอบทำให้เกิดความเสียหายแก่ภาษีอากรของรัฐ

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม ได้วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาสระหว่างปี 2536-2545 จากข้อมูลต่าง ๆ และข้อมูลชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economics Indicator) ที่คาดว่าจะมีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม

1.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

1.1.1 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม

ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาโดยสมการดังต่อไปนี้

$$Q = f(\text{PGB}, \text{GDP}, \text{SEA})$$

เขียนเป็นแบบจำลองเศรษฐมิติได้ว่า

$$\ln QGB_t = a \ln \text{PGB}_t + b \ln \text{GDP}_t + \text{SEA}_t + U_t$$

โดยกำหนดให้

QGB หมายถึง	ปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำอัดลมต่อหัว
PGB หมายถึง	ราคาขายปลีกเครื่องดื่มน้ำอัดลม
GDP หมายถึง	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว
SEA หมายถึง	ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) หรือปัจจัยทางฤดูกาลที่มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม (การบริโภคน้ำอัดลมจะเพิ่มขึ้นค่อนข้างสูงในช่วงระหว่างเดือน มีนาคม-พฤษภาคม ของทุกปี) โดย
SEA = 0 ในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 4
SEA = 1 ในไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3
U หมายถึง	ตัวคลาดเคลื่อน
t หมายถึง	ข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2536-2545

ไตรมาส หมายถึง

ไตรมาสที่ 1 = ตุลาคม – ธันวาคม ไตรมาสที่ 2 = มกราคม – มีนาคม

ไตรมาสที่ 3 = เมษายน – มิถุนายน ไตรมาสที่ 4 = พฤษภาคม – กันยายน

1.1.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำจืดร่างกาย

ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำจืดร่างกายกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแสดงได้โดยสมการดังต่อไปนี้

$$Q = f (PPW , GDP , RATE)$$

เขียนเป็นแบบจำลองเศรษฐมิติได้ว่า

$$\ln QPW_t = a \ln PPW_t + b \ln GDP_t + RATE_t + U_t$$

โดยกำหนดให้

QPW หมายถึง ปริมาณเครื่องดื่มน้ำจืดร่างกายต่อหัวของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป

PPW หมายถึง ราคาขายปลีกเครื่องดื่มน้ำจืดร่างกาย

GDP หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป

RATE หมายถึง ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำจืด

U หมายถึง ตัวคลาดเคลื่อน

t หมายถึง ข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2536-2545

ไตรมาส หมายถึง

ไตรมาสที่ 1 = ตุลาคม – ธันวาคม ไตรมาสที่ 2 = มกราคม – มีนาคม

ไตรมาสที่ 3 = เมษายน – มิถุนายน ไตรมาสที่ 4 = พฤษภาคม – กันยายน

1.2 ที่มาของข้อมูล

1.2.1 กรณีเครื่องดื่มน้ำจืด

QGB ได้จากการหารปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำจืดด้วยจำนวนประชากร โดยข้อมูลปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำจืดเก็บรวบรวมจาก ศูนย์สารสนเทศ กรมสรรพสามิต ซึ่งถือเป็นตัวแทนความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำจืด โดยปกติผู้ประกอบการจะต้องชำระภาษีก่อนนำสินค้าออกจากโรงงานเพื่อจำหน่ายทั่วประเทศ

PGB เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจาก สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 2 กรมสรรพสามิต โดยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากราคาเครื่องดื่มน้ำอัดลมทุกขนาดตามปริมาณการจำหน่ายจริง (เป็นราคาของผู้ประกอบอุตสาหกรรมแข็งเพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีสรรพสามิตหารด้วยจำนวนร้อยละของราคาของผู้ประกอบอุตสาหกรรมแข็งเมื่อเทียบกับราคาขายปลีก¹)

GDP ได้จากการหารผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้วยจำนวนประชากร โดยข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product) ณ ราคาคงที่ (Constant Price GDP) หรือ Real GDP ซึ่งในที่นี้ใช้ราคาฐานปี 2531 และข้อมูลจำนวนประชากรเก็บรวบรวมจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th/bothomepage/databank/EconData/Econ&Finance/tab87-1 & tab89-1e.asp) ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2547

1.2.2 กรณีเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย

QPW ได้จากการหารปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงร่างกายด้วยจำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป² โดยข้อมูลปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงร่างกายเก็บรวบรวมจาก ศูนย์สารสนเทศ กรมสรรพสามิต ซึ่งถือเป็นตัวแทนความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม โดยปกติผู้ประกอบอุตสาหกรรมจะต้องชำระภาษีก่อนนำสินค้าออกจากโรงงานเพื่อจำหน่ายทั่วประเทศ

PPW เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจาก สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 2 กรมสรรพสามิต โดยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากราคาเครื่องดื่มบำรุงร่างกายทุกขนาดตามปริมาณการจำหน่ายจริง

GDP ได้จากการหารผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้วยจำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product) ณ ราคาคงที่ (Constant Price GDP) หรือ Real GDP ซึ่งในที่นี้ใช้ราคาฐานปี 2531 และข้อมูลจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปเก็บรวบรวมจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย

(www.bot.or.th/bothomepage/databank/EconData/Econ&Finance/tab87-1 & tab89-1e.asp) ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2547

¹ ปัญหาการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่ม (เฉพาะกรณีฐานภาษี) โดย นางศุภวรรณ มุสิกไชย เพื่อขอประเมินคุณสมบัติและผลงานในตำแหน่ง นักวิชาการภาษี 7 ว กลุ่มนโยบายและระบบภาษี กองแผนงาน กรมสรรพสามิต

² สาเหตุที่เลือกใช้ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปมาเป็นปัจจัยในแบบจำลองนี้ เนื่องจากกลุ่มผู้บริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใช้แรงงาน ซึ่งแตกต่างจากตลาดน้ำอัดลมที่ผู้บริโภคมีทุกวัย

2. การประเมินความสามารถในการพยากรณ์

วิธีการประเมินความสามารถในการพยากรณ์ของแบบจำลองจะใช้วิธีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ซึ่งใช้เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรหลายตัว และตัวแปรเหล่านี้บางตัวมีหน่วยวัดที่แตกต่างกันโดยสูตรของ MAPE คือ

$$MAPE = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T \left| \frac{F_t - A_t}{A_t} \right| \times 100$$

โดย T คือ จำนวนข้อมูลที่พยากรณ์

F_t คือ ค่าพยากรณ์

A_t คือ ค่าที่เกิดขึ้นจริง

3. การพยากรณ์จากแบบจำลอง

3.1 การพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม จากแบบจำลองที่ศึกษาได้ในข้อ 1 สามารถพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มในอีก 10 ปีข้างหน้า (2546 – 2555) โดยใช้โปรแกรม Eviews ประมวลผลปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ในข้อ 3.1.1 และ ข้อ 3.1.2 ซึ่งมีวิธีการในการพยากรณ์แนวโน้มในอีก 10 ปีข้างหน้าของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1.1 วิเคราะห์จากเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตั้งแต่ปี 2536 – 2545 ดังนี้

- ราคาขายปลีกน้ำอัดลม (PGB)
- ราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW)
- จำนวนประชากร (POP)
- จำนวนประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป (POP₁₅)

3.1.2 กำหนดสมมติฐาน เพื่อพยากรณ์แนวโน้มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไว้ 3 กรณี ดังนี้

- กรณีที่ 1 GDP ขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี
- กรณีที่ 2 GDP ขยายตัวร้อยละ 7 ต่อปี
- กรณีที่ 3 GDP ขยายตัวร้อยละ 9 ต่อปี

3.2 การพยากรณ์รายได้ภาษีเครื่องดืม มีขั้นตอนในการพยากรณ์ ดังนี้

3.2.1 กำหนดหาภาษีเครื่องดืมน้ำอัดลมและเครื่องดืมบำรุงร่างกาย โดยนำผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดืมที่คำนวณได้ในข้อ 3.1 คูณด้วยภาษีต่อลิตร (การคำนวณอัตราภาษีต่อลิตรได้จากการใช้อัตรากาษีที่แท้จริง)

3.2.2 กำหนดหาภาษีเครื่องดืมรวมทั้งหมด นำภาษีเครื่องดืมน้ำอัดลมและภาษีเครื่องดืมบำรุงร่างกายที่คำนวณได้ในข้อ 3.2.1 มารวมกัน แล้วเทียบเคียงกับสัดส่วนเฉลี่ยของรายได้ภาษีเครื่องดืมน้ำอัดลมและภาษีเครื่องดืมบำรุงร่างกายต่อรายได้ภาษีเครื่องดืมทั้งหมด แล้วคำนวณจากส่วนต่างเฉลี่ยของภาษีเครื่องดืมตั้งแต่ปี 2538 – 2545 ก็จะได้ภาษีเครื่องดืมรวมทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องดื่ม ปี 2536 - 2545

ปี	ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวม	จำนวนประชากร		ปริมาณเครื่องดื่ม		ราคาเครื่องดื่ม	
		ในประเทศ ณ ราคา คงที่ปี 2531 (GDP) (พันล้านบาท)	ทั้งหมด (POP)	อายุ 15 ปีขึ้นไป (POP15)	น้ำอัดลม (QGB)	บำรุงร่างกาย (QPW)	น้ำอัดลม (PGB)	บำรุงร่างกาย (PPW)
2536	1	594.52	57.83	41.41	225.47	64.21	6.48	9.14
	2	602.23	58.24	41.56	245.97	70.31	6.19	9.14
	3	588.14	58.24	41.72	282.91	68.18	6.17	9.31
	4	624.37	58.65	41.87	251.13	62.27	6.43	9.39
2537	1	656.17	58.65	42.03	250.41	67.84	6.66	9.36
	2	667.99	59.03	42.19	298.92	71.68	6.50	9.28
	3	646.57	59.24	42.34	301.95	75.59	6.08	9.23
	4	658.49	59.44	42.50	235.98	73.27	6.62	8.52
2538	1	719.93	59.28	42.66	303.96	76.49	6.70	9.32
	2	731.86	59.11	42.82	349.75	84.78	6.80	9.38
	3	726.28	59.33	42.95	397.36	87.85	6.81	9.32
	4	721.51	59.45	43.07	352.43	85.65	6.90	9.45
2539	1	762.09	59.57	43.28	340.88	88.50	7.32	9.72
	2	766.43	59.75	43.37	370.32	91.97	6.55	9.50
	3	773.67	59.90	43.48	352.32	84.31	6.31	9.77
	4	778.01	60.05	43.59	286.33	95.31	6.98	9.80
2540	1	797.24	60.19	43.83	344.66	95.85	7.26	9.72
	2	774.12	60.35	44.08	392.73	88.34	7.33	9.64
	3	769.19	60.50	44.33	412.02	94.02	7.91	9.77
	4	765.48	60.65	44.58	304.36	78.21	7.87	9.67

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปี	ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ณ ราคา คงที่ปี 2531 (GDP) (พันล้านบาท)	จำนวนประชากร (ล้านคน)		ปริมาณเครื่องดื่ม (ล้านลิตร)		ราคาเครื่องดื่ม (บาท:ภาชนะ)	
			ทั้งหมด (POP)	อายุ 15 ปีขึ้นไป (POP15)	น้ำอัดลม (QGB)	บำรุงร่างกาย (QPW)	น้ำอัดลม (PGB)	บำรุงร่างกาย (PPW)
2541	1	763.83	60.80	44.69	311.13	77.87	8.66	9.65
	2	719.31	60.95	44.80	355.94	75.15	8.07	9.63
	3	662.42	61.10	44.92	385.22	70.38	7.92	9.66
	4	658.90	61.25	45.03	251.92	57.75	9.20	9.53
2542	1	709.07	61.40	45.14	255.68	55.67	9.54	9.81
	2	717.79	61.55	45.53	313.65	66.01	9.35	10.07
	3	685.25	61.70	45.64	213.48	69.04	8.73	9.76
	4	714.34	61.86	45.76	247.37	62.46	9.51	10.02
2543	1	754.61	62.00	45.87	282.79	75.78	10.26	10.02
	2	764.41	62.19	46.27	320.63	71.40	9.05	9.84
	3	726.94	62.34	46.34	303.18	74.28	8.99	9.86
	4	730.42	62.48	46.52	237.92	69.74	9.51	10.02
2544	1	783.62	62.61	46.67	282.73	75.78	10.21	9.91
	2	776.54	62.74	46.83	373.01	78.22	9.57	9.98
	3	740.64	62.87	46.98	350.33	86.43	9.00	9.87
	4	743.37	63.00	47.13	280.81	66.28	9.97	9.88
2545	1	803.16	63.13	47.29	321.44	69.25	10.38	9.97
	2	806.62	63.26	47.44	397.61	71.32	9.34	9.88
	3	778.61	63.39	47.60	336.80	71.29	9.53	9.69
	4	786.15	63.53	47.75	301.30	60.70	9.80	9.86

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่มแล้ว ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม

เนื่องจากเครื่องดื่มที่ศึกษาแยกเป็นเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย โดยปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมคือราคาขายปลีกน้ำอัดลม (PGB) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และปัจจัยทางฤดูกาล ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายคือ ราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี จากการวิเคราะห์พบที่มีความสัมพันธ์ ดังนี้

1.1 เครื่องดื่มน้ำอัดลม

$$\ln QGB = -0.28 \ln PGB + 0.86 \ln GDP + 0.16 SEA \quad \dots\dots\dots (1)$$

$$t\text{-stat} \quad \quad (-1.64)^* \quad (5.87)^{***} \quad (4.81)^{***}$$

$$R^2 \quad \quad \quad = 0.6406$$

$$\text{Adjusted } R^2 \quad = 0.6098$$

$$D.W. \quad \quad \quad = 2.02$$

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 (t ตาราง = 1.303)

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (t ตาราง = 1.684)

*** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (t ตาราง = 2.423)

ผลการวิเคราะห์สมการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริโภคน้ำอัดลมและมีทิศทางเดียวกับปริมาณการบริโภค คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) กล่าวคือถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สูงขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการบริโภคน้ำอัดลม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.86 ส่วนปัจจัยราคาขายปลีกน้ำอัดลม (PGB) จะมีผลในทางตรงข้าม กล่าวคือถ้าราคาขายปลีกน้ำอัดลมเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการบริโภคน้ำอัดลมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามร้อยละ 0.28 สำหรับตัวแปรฤดูกาลนั้น พบว่าในไตรมาสที่ 2 และ 3 ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มจะสูงกว่าไตรมาสที่ 1 และ 4 ร้อยละ 16 ค่า Adjusted R² ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.6098 แสดงให้เห็นว่าสมการถดถอยนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรตามปริมาณความต้องการน้ำอัดลม ได้ร้อยละ 60.98 ส่วนอีกร้อยละ 39.02 เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของตัวคลาดเคลื่อนหรือปัจจัยอื่น เช่น การโฆษณา การส่งเสริมการขาย และการบริโภคสินค้าอื่น เช่น น้ำผลไม้ หรือ ชาเขียว เป็นต้น ในส่วนของตัวสถิติ Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 2.02 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง D_U = 1.453 ถึง 4-D_U = 2.547 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ทั้งทางบวกและทางลบ และตกอยู่ในพื้นที่ที่ยอมรับสมมติฐานหลัก กล่าวคือไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาค่า VIF (Variance – Inflation Factor) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์กันของชุดตัวแปรอิสระแล้วพบว่าค่า VIF เท่ากับ 1.11 , 0.13 และ 1.02 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน

1.2 เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย

$$\ln QPW = - 1.07 \ln PPW + 1.08 \ln GDP - 0.11 \text{ RATE} \quad \dots\dots\dots (2)$$

$$t\text{-stat} \quad (-2.37)** \quad (2.98)*** \quad (-2.11)**$$

$$R^2 \quad = \quad 0.6644$$

$$\text{Adjusted } R^2 \quad = \quad 0.6356$$

$$D.W. \quad = \quad 1.88$$

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (t ตาราง = 1.684)

*** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (t ตาราง = 2.423)

ผลการวิเคราะห์สมการ

ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย และมีทิศทางเดียวกับปริมาณการบริโภค คือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) กล่าวคือถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สูงขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.08 ส่วนปัจจัยราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงกำลัง (PPW) จะมีผลในทางตรงข้าม กล่าวคือถ้าราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงร่างกายเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย เปลี่ยนแปลงไปในทิศตรงข้ามร้อยละ 1.07 สำหรับเรื่องการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีนั้น พบว่า ถ้าในไตรมาศใดมีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีความต้องการเครื่องดื่มบำรุงร่างกายจะน้อยลงร้อยละ 11

ค่า Adjusted R^2 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.6356 แสดงให้เห็นว่าสมการนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ได้ร้อยละ 63.56 ในส่วนของ Durbin-Watson เท่ากับ 1.88 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง $D_U = 1.453$ ถึง $4-D_U = 2.547$ แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ทั้งทางบวกและทางลบ ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาค่า VIF (Variance – Inflation Factor) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์กันของชุดตัวแปรอิสระ แล้วพบว่าค่า VIF เท่ากับ 0.57 , 1.40 และ 1.42 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. ผลการประเมินความสามารถในการพยากรณ์

แบบจำลองของเครื่องดื่มน้ำอัดลม (1) มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ หรือ MAPE เท่ากับร้อยละ 8.37 (ตารางที่ 5.1) และแบบจำลองของเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (2) มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ หรือ MAPE เท่ากับร้อยละ 7.56 (ตารางที่ 5.2) โดยทั่วไปแล้วแบบจำลองที่มีค่า MAPE ต่ำจะพยากรณ์ได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าแบบจำลองที่มีค่า MAPE สูงกว่า ซึ่งแบบจำลองทั้งสองนี้มีค่า MAPE ต่ำจึงมีความสามารถในการพยากรณ์สูง

ตารางที่ 5.1 การวัดประสิทธิภาพในการพยากรณ์สำหรับสมการ (1)

ปี	ไตรมาสที่	ปริมาณการบริโภคน้ำอัดลม (ล้านลิตร)		เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ $ F_t - A_t \times 100 / A_t$
		เกิดขึ้นจริง (A_t)	พยากรณ์ (F_t)	
2536	1	225.47	-	-
	2	245.97	289.00	17.49
	3	282.91	291.88	3.17
	4	251.13	263.48	4.92
2537	1	250.41	273.82	9.35
	2	298.92	328.37	9.85
	3	301.95	325.87	7.92
	4	235.98	276.74	17.28
2538	1	303.96	297.78	2.03
	2	349.75	351.47	0.49
	3	397.36	349.21	12.12
	4	352.43	296.04	16.00
2539	1	340.88	305.29	10.44
	2	370.32	370.18	0.04
	3	352.32	377.27	7.08
	4	286.33	315.32	10.13
2540	1	344.66	318.58	7.57
	2	392.73	362.22	7.77
	3	412.02	352.71	14.40
	4	304.36	301.02	1.10

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ปี	ไตรมาสที่	ปริมาณการบริโภคน้ำอัดลม (ล้านลิตร)		เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ $ F_t - A_t \times 100 / A_t$
		เกิดขึ้นจริง (A_t)	พยากรณ์ (F_t)	
2541	1	311.13	292.57	5.97
	2	355.94	331.38	6.90
	3	385.22	310.43	19.42
	4	251.92	253.51	0.63
2542	1	255.68	267.39	4.58
	2	313.65	317.77	1.31
	3	213.48	311.39	45.86
	4	247.37	269.62	8.99
2543	1	282.79	276.76	2.13
	2	320.63	339.05	5.74
	3	303.18	325.40	7.33
	4	237.92	275.22	15.68
2544	1	282.73	286.68	1.40
	2	373.01	338.72	9.19
	3	350.33	330.96	5.53
	4	280.81	276.03	1.70
2545	1	321.44	291.80	9.22
	2	397.61	352.80	11.27
	3	336.80	340.38	1.06
	4	301.30	291.41	3.28
MAPE				8.37

ตารางที่ 5.2 การวัดประสิทธิภาพในการพยากรณ์สำหรับสมการ (2)

ปี	ไตรมาสที่	ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่ม บำรุงร่างกาย (ล้านลิตร)		เปอร์เซ็นต์ ความคลาดเคลื่อน สัมบูรณ์ $ F_t - A_t \times 100 / A_t$
		เกิดขึ้นจริง (A _t)	พยากรณ์ (F _t)	
2536	1	64.21	-	-
	2	70.31	67.79	3.59
	3	68.18	65.71	3.62
	4	62.27	69.78	12.06
2537	1	67.84	73.99	9.06
	2	71.68	76.15	6.23
	3	75.59	73.94	2.18
	4	73.27	82.15	12.12
2538	1	76.49	82.13	7.37
	2	84.78	83.00	2.09
	3	87.85	82.87	5.67
	4	85.65	81.05	5.37
2539	1	88.50	83.39	5.77
	2	91.97	85.97	6.52
	3	84.31	84.26	0.06
	4	95.31	84.48	11.36
2540	1	95.85	87.46	8.76
	2	88.34	85.44	3.28
	3	94.02	74.83	20.42
	4	78.21	75.23	3.81

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ปี	ไตรมาสที่	ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่ม บำรุงร่างกาย (ล้านลิตร)		เปอร์เซ็นต์ ความคลาดเคลื่อน สัมบูรณ์ $ F_t - A_t \times 100 / A_t$
		เกิดขึ้นจริง (A _t)	พยากรณ์ (F _t)	
2541	1	77.87	75.21	3.42
	2	75.15	70.63	6.01
	3	70.38	64.40	8.50
	4	57.75	64.96	12.48
2542	1	55.67	68.14	22.40
	2	66.01	67.09	1.64
	3	69.04	65.98	4.43
	4	62.46	67.08	7.38
2543	1	75.78	71.15	6.11
	2	71.40	73.51	2.96
	3	74.28	69.47	6.47
	4	69.74	68.62	1.61
2544	1	75.78	74.88	1.18
	2	78.22	73.58	5.94
	3	86.43	70.73	18.16
2545	4	66.28	70.92	7.00
	1	69.25	76.32	10.22
	2	71.32	77.41	8.53
	3	71.29	76.06	6.69
	4	60.70	75.42	24.25
MAPE				7.56

บทที่ 6

ผลการพยากรณ์จากแบบจำลอง

1. การพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มใน 10 ปี ข้างหน้า

จากผลการศึกษาแบบจำลองปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกรบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม และเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ในบทที่ 5 สามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายในอนาคต โดยมีสมมติฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และราคาขายปลีกเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นปัจจัยในการพยากรณ์ความต้องการการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศอีก 10 ปี ข้างหน้า (ปี 2546-2555) ดังนี้

1.1 เครื่องดื่มน้ำอัดลม

$$\ln QGB = - 0.28 \ln PGB + 0.86 \ln GDP + 0.16 SEA \quad \dots\dots\dots(1)$$

โดยประมาณการปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1.1 ราคาขายปลีกของเครื่องดื่มน้ำอัดลม (PGB)

ประมาณการโดยใช้สถิติการปรับราคาขายปลีกของเครื่องดื่มน้ำอัดลม ที่ผ่านมานะหว่างปี 2536-2545 ซึ่งจากการที่คำนวณพบว่าอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.42 ต่อไตรมาส¹

1.1.2 จำนวนประชากร (POP)

ประมาณการโดยใช้สถิติการปรับจำนวนประชากรที่ผ่านมานะหว่างปี 2536-2545 ซึ่งจากการคำนวณพบว่าอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.23 ต่อไตรมาส

1.1.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ (GDP)

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่ 2536-2545 สามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ

- ช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ระหว่างปี 2536-2539 เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวเฉลี่ยปีละ 8.55%

¹ คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Growth Rate Analysis : GR ซึ่งได้จากกองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- ช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ระหว่างปี 2540-2542 เศรษฐกิจของประเทศไทย
หดตัวเฉลี่ยปีละ 2.70%

- ช่วงหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ระหว่างปี 2543-2545 เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวเฉลี่ยปีละ 3.95%

ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดการณ์
แนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2547 ที่จะขยายตัวไม่ต่ำกว่า 7% ดังนั้นประมาณการอัตรา
การเจริญเติบโตของประเทศไทยระหว่างปี 2546-2555 หรืออีก 10 ปีข้างหน้าจึงได้กำหนดไว้ว่าจะ
เพิ่มขึ้น 4% , 7% และ 9% ตามลำดับ

ในตารางที่ 6.1 เป็นผลการประมาณการของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมการที่ (1) ใน
ระหว่างปี 2546-2555 ซึ่งสรุปจากข้อมูลรายไตรมาส ในภาคผนวก ข. ตารางที่ 1ข. และ 2ข. เพื่อนำ
ไปใช้พยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำอัดลมในช่วงเวลาดังกล่าว จะได้ผลการพยากรณ์ดังแสดง
ไว้ในตารางที่ 6.2 ซึ่งสรุปจากผลการพยากรณ์เบื้องต้นเป็นรายไตรมาสในภาคผนวก ข. ตารางที่ 5ข.

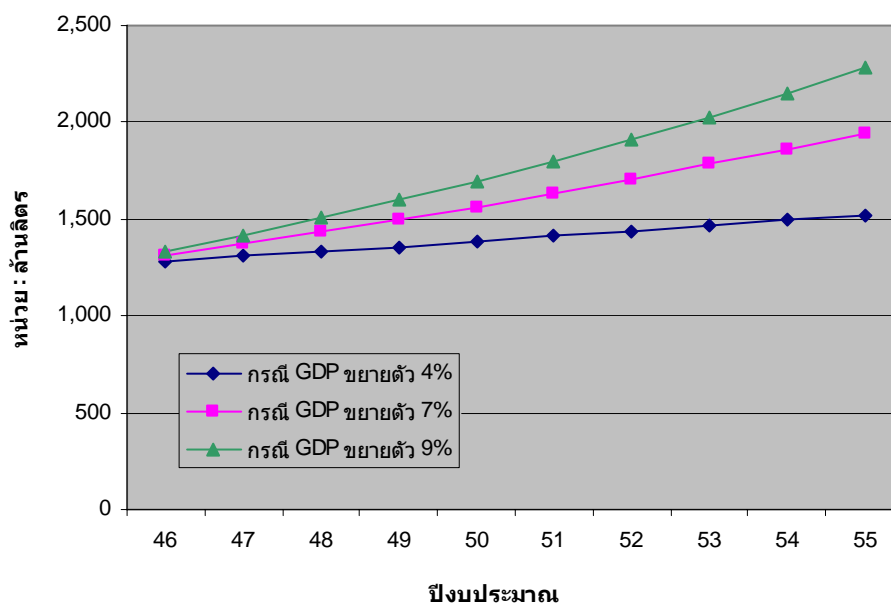
ตารางที่ 6.1 ประมาณการปัจจัยต่างๆ ของน้ำอัดลม ระหว่างปี 2546-2555

ปี	ราคาขายปลีก น้ำอัดลม (บาท/ภาชนะ) (PGB)	จำนวน ประชากร (ล้านคน) (POP)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาंकที่ปี 2531 (พินล้านบาท) (GDP) กรณีขยายตัวปีละ		
			4%	7%	9%
2546	10.84	64.16	3,301.51	3,396.75	3,460.24
2547	11.47	64.76	3,433.57	3,634.52	3,771.66
2548	12.13	65.36	3,570.92	3,888.94	4,111.11
2549	12.84	65.96	3,713.75	4,161.17	4,481.11
2550	13.59	66.58	3,862.30	4,452.45	4,884.41
2551	14.38	67.19	4,016.80	4,764.12	5,324.01
2552	15.21	67.82	4,177.47	5,097.61	5,803.17
2553	16.09	68.44	4,344.57	5,454.44	6,325.46
2554	17.03	69.08	4,518.35	5,836.25	6,894.75
2555	18.02	69.72	4,699.08	6,244.79	7,515.27

ตารางที่ 6.2 ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำอัดลมระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ปริมาณความต้องการน้ำอัดลม กรณี GDP		
	ขยายตัว 4%	ขยายตัว 7%	ขยายตัว 9%
2546	1,282.28	1,314.07	1,335.20
2547	1,306.96	1,372.58	1,417.06
2548	1,332.27	1,433.84	1,504.12
2549	1,358.00	1,497.78	1,596.45
2550	1,384.28	1,564.61	1,694.50
2551	1,411.01	1,634.37	1,798.50
2552	1,438.28	1,707.27	1,908.92
2553	1,469.04	1,783.36	2,026.07
2554	1,494.37	1,862.90	2,150.45
2555	1,523.30	1,946.05	2,282.56

ภาพที่ 6.1 ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำอัดลมปี 2546-2555

1.2 เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย

$$\ln PPW = - 1.07 \ln PPW + 1.08 \ln GDP - 0.11 \text{ RATE} \dots\dots\dots (2)$$

โดยประมาณการปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.2.1 ราคาขายปลีกของเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW)

ประมาณการ โดยใช้เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกของเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW) ที่ผ่านมาในระหว่างปี 2536-2545 ซึ่งจากการคำนวณพบว่ามีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.23 ต่อไตรมาส

1.2.2 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (POP₁₅)

ประมาณการ โดยใช้เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ผ่านมาในระหว่างปี 2536-2545 ซึ่งจากการคำนวณได้พบว่ามีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.37 ต่อไตรมาส

1.2.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ (GDP)

ประมาณการอัตราการเจริญเติบโตของประเทศไทยระหว่างปี 2546-2555 หรืออีก 10 ปีข้างหน้าโดยกำหนดไว้ว่า GDP จะขยายตัวเพิ่มขึ้นปีละ 4% , 7% และ 9% เช่นเดียวกับที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 1.1.3

ในตารางที่ 6.3 เป็นผลการประมาณการของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมการที่ (2) ในระหว่างปี 2546-2555 ซึ่งสรุปจากข้อมูลรายไตรมาส ในภาคผนวก ข. ตารางที่ 1ข. และ 2ข. เพื่อนำไปใช้พยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายในช่วงเวลาดังกล่าว จะได้ผลการพยากรณ์ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6.4 ซึ่งสรุปจากผลการพยากรณ์เบื้องต้นเป็นรายไตรมาสในภาคผนวก ข. ตารางที่ 6ข.

ตารางที่ 6.3 ประมาณการปัจจัยต่างๆ ของเครื่องดื่มน้ำปรุงร่างกาย ระหว่างปี 2546-2555

ปี	ราคาขายปลีก เครื่องดื่มน้ำ ปรุงร่างกาย (บาท/ภาชนะ) (PPW)	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ล้านคน) (POP ₁₅)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านบาท)		
			ขยายตัว 4%	ขยายตัว 7%	ขยายตัว 9%
2546	10.21	48.57	3,301.51	3,396.75	3,460.24
2547	10.22	49.29	3,433.57	3,634.52	3,771.66
2548	10.31	50.03	3,570.92	3,888.94	4,111.11
2549	10.41	50.78	3,713.75	4,161.17	4,481.11
2550	10.50	51.54	3,862.30	4,452.45	4,884.41
2551	10.60	52.31	4,016.80	4,764.12	5,324.01
2552	10.69	53.09	4,177.47	5,097.61	5,803.17
2553	10.79	53.89	4,344.57	5,454.44	6,325.46
2554	10.89	54.70	4,518.35	5,836.25	6,894.75
2555	10.99	55.51	4,699.09	6,244.79	7,515.27

ตารางที่ 6.4 ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่มน้ำปรุงร่างกายระหว่างปี 2546-2555

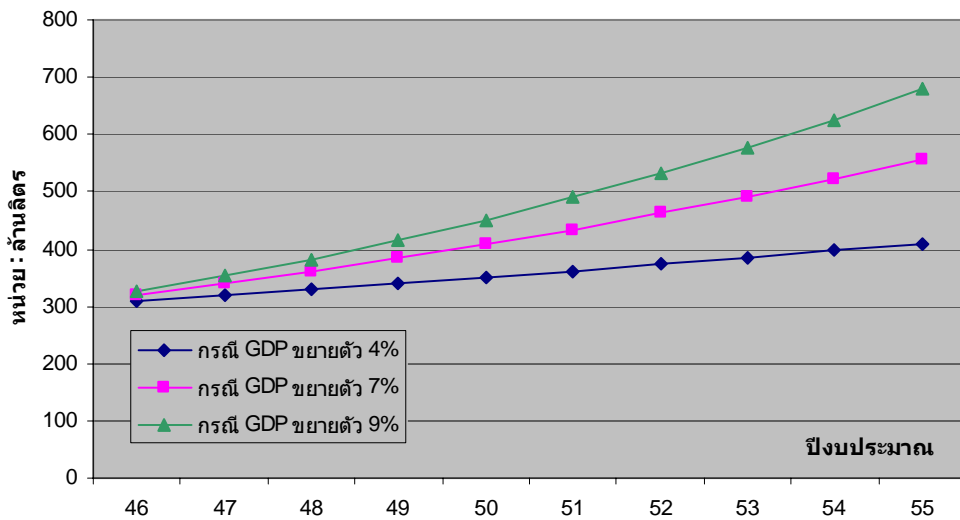
หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ปริมาณความต้องการเครื่องดื่มน้ำปรุงร่างกาย กรณี GDP		
	ขยายตัว 4%	ขยายตัว 7%	ขยายตัว 9%
2546	308.76	318.38	324.80
2547	318.61	338.76	352.56
2548	328.71	360.38	382.63
2549	339.25	383.52	415.41
2550	350.06	408.07	450.91
2551	361.26	434.23	489.50
2552	372.65	461.88	531.17

ตารางที่ 6.4 (ต่อ)

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ปริมาณความต้องการเครื่องดื่มน้ำปรุงร่างกาย กรณี GDP		
	ขยายตัว 4%	ขยายตัว 7%	ขยายตัว 9%
2553	384.64	491.57	576.72
2554	396.84	522.97	625.93
2555	409.48	556.42	679.40

ภาพที่ 6.2
ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำปรุงร่างกายปี 2546-2555

1.3 สรุปผลการพยากรณ์

ผลการพยากรณ์ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำระหว่างปี 2546-2555

1.3.1 กรณีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือรายได้ของประชากร (GDP) ขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี ได้ข้อสรุปว่าความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,591.04 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 1,932.78 ล้านลิตร ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 2.19% (ตารางที่ 6.5) โดยแยกเป็น

- เครื่องดื่มน้ำอัดลม เพิ่มขึ้นจาก 1,282.28 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 1,523.30 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1.93%

- เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย เพิ่มขึ้นจาก 308.76 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 409.48 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 3.19%

ตารางที่ 6.5 ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่มระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	กรณี GDP ขยายตัว 4 %					
	เครื่องดื่ม น้ำอัดลม	อัตราเพิ่ม (%)	เครื่องดื่ม บำรุงร่างกาย	อัตราเพิ่ม (%)	เครื่องดื่ม รวม	อัตราเพิ่ม (%)
2546	1,282.28	-	308.76	-	1,591.04	-
2547	1,306.96	1.93	318.61	3.19	1,625.57	2.17
2548	1,332.27	1.94	328.71	3.17	1,660.97	2.18
2549	1,358.00	1.93	339.25	3.21	1,697.25	2.18
2550	1,384.28	1.94	350.06	3.19	1,734.34	2.19
2551	1,411.01	1.93	361.26	3.20	1,772.27	2.19
2552	1,438.28	1.93	372.65	3.15	1,810.93	2.18
2553	1,466.04	1.93	384.64	3.22	1,850.68	2.19
2554	1,494.37	1.93	396.84	3.17	1,891.22	2.19
2555	1,523.30	1.94	409.48	3.18	1,932.78	2.20
อัตราเพิ่มเฉลี่ย		1.93	3.19		2.19	

1.3.2 กรณีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือรายได้ของประชากร (GDP) ขยายตัว ร้อยละ 7 ต่อปี ได้ข้อสรุปว่าความต้องการบริโภคเครื่องดื่มมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,632.45 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 2,502.47 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.86% (ตารางที่ 6.6) โดยแยกเป็น

- เครื่องดื่มน้ำอัดลม เพิ่มขึ้นจาก 1,314.07 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 1,946.05 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.46%

- เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย เพิ่มขึ้นจาก 318.38 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 556.42 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 6.40%

ตารางที่ 6.6 ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่ระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	กรณี GDP ขยายตัว 7 %					
	เครื่องดื่มน้ำอัดลม	อัตราเพิ่ม (%)	เครื่องดื่บบำรุงร่างกาย	อัตราเพิ่ม (%)	เครื่องดื่บรวม	อัตราเพิ่ม (%)
2546	1,314.07	-	318.38	-	1,632.45	-
2547	1,372.58	4.45	338.76	6.40	1,711.34	4.83
2548	1,433.84	4.46	360.38	6.38	1,794.22	4.84
2549	1,497.78	4.46	383.52	6.42	1,881.30	4.85
2550	1,564.61	4.46	408.07	6.40	1,972.68	4.86
2551	1,634.37	4.46	434.23	6.41	2,068.60	4.86
2552	1,707.27	4.46	461.88	6.37	2,169.14	4.86
2553	1,783.36	4.46	491.57	6.43	2,274.94	4.88
2554	1,862.90	4.46	522.97	6.39	2,385.87	4.88
2555	1,946.05	4.46	556.42	6.40	2,502.47	4.89
อัตราเพิ่มเฉลี่ย		4.46		6.40		4.86

1.3.3 กรณีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือรายได้ของประชากร (GDP) ขยายตัวร้อยละ 9 ต่อปี ได้ข้อสรุปว่าความต้องการบริโภคเครื่องดื่มมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,660.00 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 2,961.95 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 6.65% (ตารางที่ 6.7) โดยแยกเป็น

- เครื่องดื่มน้ำอัดลม เพิ่มขึ้นจาก 1,335.20 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 2,282.56 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 6.14%

- เครื่องดื่บบำรุงร่างกาย เพิ่มขึ้นจาก 324.80 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 679.40 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 8.55%

ตารางที่ 6.7 ผลการพยากรณ์ความต้องการเครื่องดื่ระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	กรณี GDP ขยายตัว 9%					
	เครื่องดื่มน้ำอัดลม	อัตราเพิ่ม (%)	เครื่องดื่บบำรุงร่างกาย	อัตราเพิ่ม (%)	เครื่องดื่บรวม	อัตราเพิ่ม (%)
2546	1,335.20		324.80		1,660.00	
2547	1,417.06	6.13	352.56	8.55	1,769.62	6.60
2548	1,504.12	6.14	382.63	8.53	1,886.74	6.62
2549	1,596.45	6.14	415.41	8.57	2,011.85	6.63
2550	1,694.50	6.14	450.91	8.55	2,145.41	6.64
2551	1,798.50	6.14	489.50	8.56	2,288.00	6.65
2552	1,908.92	6.14	531.17	8.51	2,440.09	6.65
2553	2,026.07	6.14	576.72	8.58	2,602.79	6.67
2554	2,150.45	6.14	625.93	8.53	2,776.38	6.67
2555	2,282.56	6.14	679.40	8.54	2,961.95	6.68
อัตราเพิ่มเฉลี่ย		6.14		8.55		6.65

2. การพยากรณ์รายได้ภาษีสรรพสามิต

2.1 ภาษีน้ำอัดลมและเครื่องดื่บบำรุงร่างกาย

โดยปกติภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่บจะจัดเก็บจากราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบอุตสาหกรรมแจ้งไว้ โดยคำนวณในอัตราร้อยละ 25 สำหรับโซดา และร้อยละ 20 สำหรับน้ำอัดลม , เครื่องดื่บบำรุงร่างกาย และเครื่องดื่บประเภทอื่นตามที่กรมสรรพสามิตกำหนดไว้ แต่เนื่องจากเครื่องดื่บที่วางขายในท้องตลาดมีขนาดของภาชนะบรรจุให้ผู้บริโภคเลือกซื้อกันได้อย่างหลากหลาย เช่น น้ำอัดลมจะมีขนาดภาชนะบรรจุตั้งแต่ 250 ซี.ซี. , 280 ซี.ซี. , 300 ซี.ซี. , 325 ซี.ซี. และอีกหลายขนาดภาชนะบรรจุจนถึงขนาด 2,000 ซี.ซี. ภาษีต่อภาชนะก็จะจัดเก็บได้แตกต่างกันไปตามขนาดภาชนะบรรจุ หรือกรณีของเครื่องดื่บบำรุงร่างกายแม้ว่าจะมีขนาดภาชนะบรรจุไม่มากนัก แต่กลับมีราคาขายที่แตกต่างกันก็จะจัดเก็บภาษีต่อภาชนะได้แตกต่างกันไปตามราคาของผู้ประกอบการแจ้งไว้ โดยขอยกตัวอย่างราคาขายปลีกน้ำอัดลมในตารางที่ 6.8

ตารางที่ 6.8 ภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมของบริษัทไทยน้ำทิพย์เดือนเมษายน 2545

ขนาด บรรจุ (ซี.ซี.)	ราคาขายปลีกของบริษัท (บาท/ภาชนะ)		ราคาขายปลีก ต่อภาชนะ (บาท)
	ตามที่กรมฯ กำหนด	คิดเป็นร้อยละ ของราคาขายปลีก	
280	4.64	73.11	6.35
325	9.84	78.00	12.62
390	9.70	74.00	13.11
422	5.36	74.00	7.24
600	7.43	70.00	10.61
1,000	11.16	67.67	16.49
1,250	19.46	78.00	24.95
2,000	28.70	78.00	36.79

ที่มา : ศุภวรรณ มุสิกไชย “ปัญหาการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลม (เฉพาะกรณีฐานภาษี)” กรุงเทพมหานคร

กลุ่มวิชาการจัดเก็บภาษี สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 2 กรมสรรพสามิต 2546

ดังนั้นถ้าจะประมาณการรายได้ภาษีโดยใช้อัตราภาษีคำนวณกับราคาของผู้ประกอบการแล้ว ก็จะเกิดความยุ่งยากในการคำนวณค่อนข้างมาก จึงคำนวณรายได้ภาษีโดยศึกษาจากอัตราภาษีที่แท้จริง (Effective tax rate) หรือภาษีสรรพสามิตต่อลิตร ซึ่งผลการคำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีที่แท้จริงของน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ตั้งแต่ปี 2538 – 2545 (ตารางที่ 6.9) พบว่าน้ำอัดลมจะมีภาระภาษีเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.401 ต่อปี ขณะที่เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย มีภาระภาษีเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.814 ต่อปี และเมื่อนำอัตราภาษีที่คำนวณได้ไปพยากรณ์กับรายได้ภาษีโดยใช้ผลการพยากรณ์ของปริมาณเครื่องดื่มในตารางที่ 6.5 , 6.6 และ 6.7 ก็จะได้ผลการพยากรณ์รายได้ภาษิตั้งตารางที่ 6.10

ตารางที่ 6.9 อัตราภาษีที่แท้จริงของน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย

ปี	ภาษี (ล้านบาท)		ปริมาณ (ล้านลิตร)		ภาษีต่อลิตร (บาท)	
	น้ำ	บำรุง	น้ำ	บำรุง	น้ำ	บำรุง
	อัดลม	ร่างกาย	อัดลม	ร่างกาย	อัดลม	ร่างกาย
2538	3,184.55	2,401.30	1,332.35	336.47	2.39	7.14
2539	3,203.18	2,614.16	1,353.63	339.10	2.37	7.71
2540	3,708.62	2,725.47	1,420.24	338.33	2.61	8.06
2541	3,919.68	2,173.94	1,248.77	261.41	3.14	8.32
2542	3,394.18	2,272.13	1,057.29	252.10	3.21	9.01
2543	3,759.11	2,734.50	1,144.46	285.94	3.28	9.56
2544	4,249.16	2,907.16	1,325.59	293.21	3.21	9.91
2545	4,431.12	2,338.29	1,356.02	343.96	3.27	6.80

2.2 ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มทั้งหมด

ภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บจากน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายเมื่อเปรียบเทียบกับภาษีเครื่องดื่มทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 84.66 ในปี 2538 และคิดเป็นร้อยละ 87.37 ในปี 2545 โดยสัดส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นปีละ 0.39 (ตารางที่ 6.11) จึงประมาณการว่าในปี 2546 – 2555 สัดส่วนรายได้ภาษีเครื่องดื่มทั้งสองประเภทต่อภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มทั้งหมดควรเพิ่มขึ้นตามแนวโน้มดังกล่าวที่คำนวณได้ และเมื่อนำสัดส่วนรายได้ฯ ปี 2546 – 2555 ไปพยากรณ์ร่วมกับผลการพยากรณ์เครื่องดื่มในตารางที่ 6.10 จะได้ผลการพยากรณ์รายได้ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มทั้งหมด ดังตารางที่ 6.12

ตารางที่ 6.10 ผลการพยากรณ์รายได้ภาน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายระหว่างปี 2546-2555

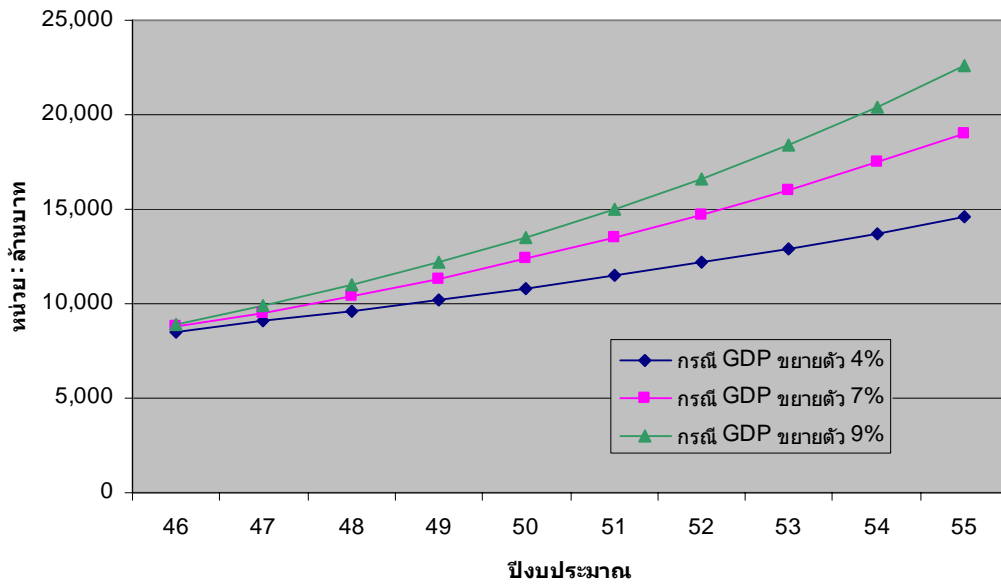
ปี	เครื่องดื่มน้ำอัดลม (1)				เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (2)				เครื่องดื่มรวม (1) + (2)		
	อัตรา ภาน้ำ	รายได้ภาน้ำ (ล้านบาท)			อัตรา ภาน้ำ	รายได้ภาน้ำ (ล้านบาท)			รายได้ภาน้ำ (ล้านบาท)		
		กรณี GDP ขยายตัว				กรณี GDP ขยายตัว			กรณี GDP ขยายตัว		
	(บาท/ลิตร)	4%	7%	9%	(บาท/ลิตร)	4%	7%	9%	4%	7%	9%
2546	3.69	4,726.47	4,843.67	4,921.54	8.95	2,761.89	2,847.89	2,905.33	7,488.36	7,691.56	7,826.87
2547	3.89	5,077.65	5,332.57	5,505.40	9.11	2,901.63	3,085.15	3,210.84	7,979.28	8,417.73	8,716.24
2548	4.09	5,455.52	5,871.46	6,159.23	9.27	3,047.91	3,341.59	3,547.89	8,503.42	9,213.05	9,707.11
2549	4.32	5,861.25	6,464.53	6,890.39	9.44	3,202.71	3,620.65	3,921.70	9,063.96	10,085.18	10,812.09
2550	4.55	6,297.36	7,117.73	7,708.60	9.61	3,364.78	3,922.31	4,334.15	9,662.15	11,040.04	12,042.76
2551	4.79	6,765.64	7,836.62	8,623.61	9.79	3,535.37	4,249.49	4,790.39	10,301.01	12,086.11	13,414.00
2552	5.05	7,268.86	8,628.29	9,647.44	9.96	3,713.05	4,602.06	5,292.46	10,981.91	13,230.35	14,939.91
2553	5.33	7,809.34	9,499.67	10,792.51	10.14	3,901.98	4,986.80	5,850.61	11,711.32	14,486.47	16,643.12
2554	5.61	8,390.19	10,459.29	12,073.78	10.33	4,098.84	5,401.51	6,464.96	12,489.03	15,860.80	18,538.74
2555	5.92	9,014.55	11,516.27	13,507.65	10.52	4,306.02	5,851.24	7,144.49	13,320.58	17,367.51	20,652.13

ตารางที่ 6.11 สัดส่วนรายได้ภาษีน้ำอัตรและเครื่องดื่มนำรุงร่างกาย

ปี	ภาษีเครื่องดื่มนำ (ล้านบาท)			ภาษีเครื่องดื่มนำ ทั้งหมด	สัดส่วน(%) (3)*100/(4)	ส่วนต่าง จากปีก่อน
	น้ำอัตร	บำรุงร่างกาย	รวม (1)+(2)			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
2538	3,184.55	2,401.30	5,585.85	6,598.30	84.66	
2539	3,203.18	2,614.16	5,817.34	6,843.74	85.00	0.35
2540	3,708.62	2,725.47	6,434.09	7,519.11	85.57	0.57
2541	3,919.68	2,173.94	6,093.62	7,023.08	86.77	1.20
2542	3,394.18	2,272.13	5,666.31	6,483.80	87.39	0.63
2543	3,759.11	2,734.50	6,493.61	7,444.23	87.23	-0.16
2544	4,249.16	2,907.16	7,156.32	8,100.26	88.35	1.12
2545	4,431.12	2,338.29	6,769.41	7,748.27	87.37	-0.98
ส่วนต่างเฉลี่ยปีละ						0.39

ตารางที่ 6.12 ผลการพยากรณ์ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มนำทั้งหมด ระหว่างปี 2546-2555

ปี	รายได้ภาษี (ล้านบาท)			สัดส่วน ภาษีจุกจิบ ต่อเครื่องดื่มนำ ทั้งหมด	รายได้ภาษี (ล้านบาท)		
	น้ำอัตรและบำรุงฯ (จุกจิบ)				เครื่องดื่มนำทั้งหมด		
	กรณี GDP ขยายตัว				กรณี GDP ขยายตัว		
	4%	7%	9%	ทั้งหมด	4%	7%	9%
2546	7,488.36	7,691.56	7,826.87	87.76	8,533.08	8,764.63	8,918.82
2547	7,979.28	8,417.73	8,716.24	88.15	9,052.27	9,549.67	9,888.32
2548	8,503.42	9,213.05	9,707.11	88.54	9,604.40	10,405.90	10,963.93
2549	9,063.96	10,085.18	10,812.09	88.93	10,192.61	11,341.00	12,158.42
2550	9,662.15	11,040.04	12,042.76	89.32	10,817.84	12,360.55	13,483.19
2551	10,301.01	12,086.11	13,414.00	89.71	11,482.98	13,472.90	14,953.16
2552	10,981.91	13,230.35	14,939.91	90.10	12,189.01	14,684.59	16,582.07
2553	11,711.32	14,486.47	16,643.12	90.49	12,942.57	16,009.49	18,392.87
2554	12,489.03	15,860.80	18,538.74	90.88	13,742.82	17,453.08	20,399.86
2555	13,320.58	17,367.51	20,652.13	91.27	14,595.21	19,029.39	22,628.31

ภาพที่ 6.3 ผลการพยากรณ์รายได้ภาษีเครื่องดืม

การพยากรณ์รายได้ภาษีเครื่องดืม ผลการพยากรณ์รายได้ภาษีเครื่องดืมปี 2546 ภายใต้งื่อนไขที่ว่าเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศขยายตัวร้อยละ 7 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ได้ประกาศตัวเลขการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2546 ในเบื้องต้นว่าขยายตัวร้อยละ 6.7) ในปีงบประมาณ 2546 พยากรณ์รายได้ภาษีเครื่องดืมได้เท่ากับ 8,764 ล้านบาท สูงกว่ารายได้ภาษีเครื่องดืมที่จัดเก็บได้จริง 8,620 ล้านบาท จำนวน 144 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.67 ซึ่งถือว่าใกล้เคียงกันมาก แสดงว่าแบบจำลองที่ใช้ในการพยากรณ์ให้ผลใกล้เคียงความจริงมากที่สุด

บทที่ 7

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาแนวโน้มนำรายได้จากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ก็เพื่อต้องการทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศ และแนวโน้มนำการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศเป็นอย่างไร รวมถึงการพยากรณ์รายได้ของรัฐบาลจากภาษีเครื่องดื่ม โดยใช้ข้อมูลและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายเป็นตัวแทนเครื่องดื่มทุกประเภท เพราะภาษีเครื่องดื่มที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บได้ทั้งหมด ประกอบด้วยภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงร่างกายประมาณร้อยละ 88 ด้วยการนำข้อมูลอนุกรมเวลาของราคาขายปลีกของเครื่องดื่มน้ำอัดลม ราคาขายปลีกของเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2536-2545 วิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) จากสมการ Log Linear Regression วิเคราะห์จากเทคนิค Ordinary Least Squares โดยการประมาณค่าพารามิเตอร์และค่าต่างๆ ทางสถิติด้วยโปรแกรม Eviews สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม

1.1.1 น้ำอัดลม ได้แก่ ราคาขายปลีกของเครื่องดื่มน้ำอัดลม ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และปัจจัยทางฤดูกาล โดยที่การเปลี่ยนแปลงของปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และตัวแปรหุ่นที่เกี่ยวกับปัจจัยทางฤดูกาล แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกของเครื่องดื่มน้ำอัดลม

1.1.2 เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ได้แก่ราคาขายปลีกของเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และตัวแปรหุ่นที่เกี่ยวกับปัจจัยการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเครื่องดื่ม โดยที่การเปลี่ยนแปลงของปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกของเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย และตัวแปรหุ่นที่เกี่ยวกับปัจจัยการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเครื่องดื่ม

1.2 แนวโน้มความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำภายในประเทศ จากการศึกษาได้ข้อสรุปว่าแนวโน้มความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำในอีก 10 ปี (2546-2555) ข้างหน้าจะขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ที่กำหนดไว้ โดย

1.2.1 เมื่อกำหนดให้ GDP ขยายตัวปีละ 4% แนวโน้มความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,591.04 ล้านลิตรในปี 2546 เป็น 1,932.78 ล้านลิตร ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 2.19%

1.2.2 เมื่อกำหนดให้ GDP ขยายตัวปีละ 7% แนวโน้มความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,632.45 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 2,502.47 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.86%

1.2.3 เมื่อกำหนดให้ GDP ขยายตัวปีละ 9% แนวโน้มความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,660.00 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 2,961.95 ล้านลิตรในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 6.65%

1.3 ผลการพยากรณ์รายได้ของรัฐบาลจากภาษีเครื่องดื่มน้ำ จากการศึกษาได้ข้อสรุปว่าแนวโน้มรายได้ภาษีเครื่องดื่มน้ำในอีก 10 ปี (2546-2555) ข้างหน้าจะขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ที่กำหนดไว้ โดย

1.3.1 เมื่อกำหนดให้ GDP ขยายตัวปีละ 4% รายได้ภาษีเครื่องดื่มน้ำจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากจำนวน 8,533.08 ล้านบาทในปี 2546 เป็น 14,595.21 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 6.15%

1.3.2 เมื่อกำหนดให้ GDP ขยายตัวปีละ 7% รายได้ภาษีเครื่องดื่มน้ำจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากจำนวน 8,764.63 ล้านบาทในปี 2546 เป็น 19,029.39 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 9%

1.3.3 เมื่อกำหนดให้ GDP ขยายตัวปีละ 9% รายได้ภาษีเครื่องดื่มน้ำจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากจำนวน 8,918.82 ล้านบาทในปี 2546 เป็น 22,628.31 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 10.9%

2. อภิปรายผล

2.1 ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับทฤษฎีกล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาขายปลีกน้ำอัดลม ส่วน

ปัจจัยทางฤดูกาลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการบริโภค ทั้งนี้เนื่องจากช่วงฤดูร้อนปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มจะมีมากกว่าช่วงอื่น ๆ จากแบบจำลองพบว่า ค่า adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.6098 แสดงว่าปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ราคาขายปลีกน้ำอัดลม ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และปัจจัยทางฤดูกาล มีผลต่อความต้องการบริโภคน้ำอัดลมคิดเป็นร้อยละ 60.98 โดยที่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การบริโภคน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก (ได้รับยกเว้นภาษีและประชาชนหันมาดูแลสุขภาพมากขึ้น) และความต้องการบริโภคเครื่องดื่มชนิดอื่น ๆ มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม แต่เนื่องจากไม่มีข้อมูลในส่วนนี้มากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการศึกษา การเปลี่ยนแปลงความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมยังสอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์ กล่าวคือเมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นปริมาณการบริโภคจะลดลง และเมื่อราคาสินค้าลดลงปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันเมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้นปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้น และเมื่อผู้บริโภคมีรายได้ลดลงปริมาณการบริโภคจะลดลงด้วย

2.2 การเปลี่ยนแปลงความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ส่วนการปรับอัตราภาษีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการบริโภค กล่าวคือ การปรับอัตราภาษีเพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณการบริโภคลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากแบบจำลองพบว่าค่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.6356 แสดงว่า ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการปรับอัตราภาษี มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกายร้อยละ 63.56 โดยที่ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การรณรงค์ และการบริโภคสินค้าอื่น ๆ ทดแทน (เช่น กาแฟ ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษี) มีผลต่อความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย แต่เนื่องจากไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย และสอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์ กล่าวคือเมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นปริมาณการบริโภคจะลดลง และเมื่อราคาสินค้าลดลงปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันเมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้นปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้น และเมื่อผู้บริโภคมีรายได้ลดลงปริมาณการบริโภคจะลดลงด้วย

2.3 การเปลี่ยนแปลงรายได้ภาษีสรรพสามิตมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับความต้องการบริโภคเครื่องดื่มภายในประเทศ กล่าวคือเมื่อเศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น รายได้ภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้นตามปริมาณการบริโภค แต่รายได้ประชากรเปลี่ยนแปลงจะทำให้เส้นอุปสงค์เคลื่อนไปทางขวามือของเส้นเดิมปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้นขณะที่ราคาเท่าเดิมเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์ที่ได้กล่าวไว้คือเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณความต้องการในสินค้าหรือบริการในแต่ละ

ระดับราคาเปลี่ยนแปลงไปด้วยเรียกว่าการเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์ (Changes in demand) และเมื่อปริมาณความต้องการเพิ่มขึ้นรายได้ภาษีสรรพสามิตจะเพิ่มขึ้นด้วยเพราะภาษีสรรพสามิตเก็บก่อนที่จะนำเครื่องดีมออกจากโรงงานผลิตดังนั้นเพื่อมิให้ต้องรับภาระภาษีนานจึงทำให้ปริมาณการจำหน่ายกับปริมาณการเสียใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นเมื่อปริมาณเครื่องดีมเพิ่มขึ้นรายได้จึงเพิ่มสูงขึ้นด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ปัจจุบันกรมสรรพสามิตจัดเก็บภาษีเครื่องดีมน้ำอัดลม และเครื่องดีมบำรุงร่างกายในอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่า ซึ่งเป็นอัตราสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับเครื่องดีมน้ำอัดลม และเครื่องดีมบำรุงร่างกาย โดยอัตราร้อยละดังกล่าวได้ปรับครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 ขณะที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การบริโภคนิยมมากขึ้น ภาษีสรรพสามิตซึ่งเป็นเครื่องมือตัวหนึ่งของรัฐในการควบคุมและจำกัดการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยและไม่ก่อเกิดประโยชน์ต่อร่างกายจึงสมควรได้รับการแก้ไขและปรับปรุงพิกัดอัตราภาษีให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมด้วย

3.2 รัฐบาลควรพิจารณาปรับปรุงอัตราภาษีเครื่องดีมน้ำอัดลมให้สอดคล้องกับภาวะการณ์เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเพิ่มอัตราภาษีในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับสูง เพื่อจำกัดการบริโภคของประชาชนไม่ให้เพิ่มขึ้นสูงนัก เพราะน้ำอัดลมถือเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย อย่างไรก็ตามปัจจุบันอัตราภาษีที่จัดเก็บสำหรับเครื่องดีมสูงสุดแล้วการเพิ่มอัตราภาษีจึงต้องแก้กฎหมายโดยผ่านรัฐสภา เพื่อเพิ่มอัตราภาษีต่อไป

3.3 รัฐบาลควรเพิ่มอัตราภาษีเครื่องดีมบำรุงร่างกาย เนื่องจากเครื่องดีมบำรุงร่างกายปริมาณความต้องการเพิ่มขึ้น ในอัตราก่อนข้างสูงเพราะราคาขายปลีกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2546-2555 จาก 10.22 เป็น 10.99 ซึ่งเป็นช่วง 10 ปี ถือว่าต่างกันน้อยมากโดยมี การเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.23 ต่อไตรมาสและสินค้าประเภทนี้ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกายจึงควรใช้มาตรการภาษีเพื่อลดการบริโภคของประชาชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การคลัง, กระทรวง *รายงานประจำปีกรมสรรพสามิต* กรุงเทพมหานคร กรมสรรพสามิต
กระทรวงการคลัง 2536-2545
- เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม *การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย* ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 8
แก้ไขเพิ่มเติม (หน้า 145-160) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2546
- เครื่องมือ จีรพรชัย “ความยืดหยุ่นและความลอยตัวของภาษีเครื่องค้ำ” *วิทยานิพนธ์ปริญญา*
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2544
- ชนิกา เจริญวงศ์ “หน่วยที่ 15 การเลือกแบบจำลองและการจำลองแบบ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ*
วิเคราะห์เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ หน้า 259 นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543
- ชัยทัศน์ วันชัย “อุปสงค์ปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตรของประเทศไทย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร*
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2541
- ชุติมา สุวรรณ์เดชา “หน่วยที่ 11 ปัญหาเกี่ยวกับตัวแปร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์*
เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ หน้า 159-184 นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543
- ณรงค์ศักดิ์ ชนวิบูลย์ชัย “หน่วยที่ 10 การวิเคราะห์การถดถอย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์*
เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ หน้า 85-152 นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543
- ธนาคารแห่งประเทศไทย “[http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econ Data/
Econ & Finance/tab88e.asp](http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econ Data/Econ & Finance/tab88e.asp)” ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2547
- “<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econ Data/Econ & Finance/tab89e.asp>”
ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2547
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์ *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค* พิมพ์ครั้งที่ 5 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2544
- ประกาศ คงเอียด *กฎหมายภาษีสรรพสามิต* สำนักพิมพ์นิติธรรม 2542
- ภูมิฐาน รั้งคุณนุวัฒน์ “ภาระภาษีและความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่ม : กรณีสินค้าเบียร์ เครื่องดื่ม
ไม่มีแอลกอฮอล์และสุราพิเศษ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต*
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2541

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค* ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 18 แก้ไขปรับปรุง

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2547

สารินทร์ ชื่นอารมณ์ “การศึกษาภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมหินอ่อนและแนวโน้มในอนาคต”

วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2544

ศุภวรรณ มุสิกไชย *ปัญหาการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่ม (เฉพาะกรณีฐานภาษี)* กรุงเทพมหานคร กลุ่มวิชา

การจัดเก็บภาษี สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 2 กรมสรรพสามิต 2546

สมเดช ศรีสวัสดิ์ “การวิเคราะห์อนาคตของอุตสาหกรรมยาสูบและผลกระทบต่อรายได้ของรัฐบาล”

วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2545

สรรพสามิต, กรม ศูนย์สารสนเทศ *สถิติข้อมูลเครื่องดื่ม* กรุงเทพมหานคร ศูนย์สารสนเทศ

กรมสรรพสามิต 2536-2545

สรรพสามิต, กรม สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 2 *สถิติข้อมูล* กรุงเทพมหานคร สำนักบริหารการ

จัดเก็บภาษี 2 กรมสรรพสามิต

อรรถชัยคณา เข้มนวนล “หน่วยที่ 12 ปัญหาเกี่ยวกับตัวตลาดเคลื่อน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ*

วิเคราะห์เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ หน้า 43-49 นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543

Davis, J.R., and Meyer, C.W. *Principles of Public Finance*, Chap.6, Prentice-Hall, 1983.

Musgrave, R.A.. *Fiscal System*. London: Yale University Press, 1969.

Otto Eckstein, *Public Finance*, Prentice-Hall, 1964 .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

ส่วนที่ 1 การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม

ในการศึกษาเพื่อพยากรณ์แนวโน้มความต้องการบริโภคเครื่องดื่ม ผู้วิจัยได้ใช้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 40 ตัวอย่างจากข้อมูลย้อนหลังเป็นรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2536 – 2545 และทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณความต้องการบริโภคเครื่องดื่มกับปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องว่ามีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการบริโภคเครื่องดื่มกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแสดงได้ ดังสมการต่อไปนี้

$$Q = f(P, QSO, GDP, POP, COP)$$

โดยกำหนดให้

Q หมายถึง ปริมาณเครื่องดื่มที่เสียภาษี รายไตรมาส (ล้านลิตร)

(โดย QGB หมายถึง ปริมาณเครื่องดื่มน้ำอัดลมที่เสียภาษี)

QPW หมายถึง ปริมาณเครื่องดื่มบำรุงร่างกายที่เสียภาษี)

P หมายถึง ราคาขายปลีกในแต่ละไตรมาสของเครื่องดื่ม

(โดย PGB หมายถึง ราคาขายปลีกเครื่องดื่มน้ำอัดลม)

PPW หมายถึง ราคาขายปลีกเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย)

GDP หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ ปี 2531 (พันล้านบาท) ใช้

แทนรายได้ของประชากร

POP หมายถึง จำนวนประชากร (ล้านคน)

(โดย POP หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมด)

POP15 หมายถึง จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป)

COP หมายถึง การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ ปี 2531 (พันล้านบาท)

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

*** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

1. ผลการวิเคราะห์กรณีเครื่องดื่มน้ำอัดลม

$$\ln \text{QGB/POP} = 0.22 \ln \text{PGB} - 0.46 \ln \text{GDP/POP} + 0.69 \ln \text{QSO/POP} + 1.15 \ln \text{COP/POP} \dots\dots(1)$$

$$\text{t-stat} \quad (1.52) \quad (-0.84) \quad (5.05)^{***} \quad (1.73)^*$$

$$R^2 = 0.6432$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.6135$$

การศึกษาความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม (QGB/POP) ใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษา ได้แก่ ราคาขายปลีกน้ำอัดลม (PGB) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP/POP) ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP) และการบริโภคภาคเอกชน (COP/POP) พบว่ามีปัจจัยที่มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 มีเพียงปัจจัยเดียว คือ ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP) จึงทำให้ต้องศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบด้านอื่นต่อไป

$$\ln \text{QGB/POP} = 0.13 \ln \text{PGB} - 0.20 \ln \text{GDP/POP} + 0.53 \ln \text{QSO/POP} + 0.91 \ln \text{COP/POP} + 0.09 \text{SEA} \dots\dots(2)$$

$$\text{t-stat} \quad (0.89) \quad (-0.39) \quad (3.57)^{***} \quad (1.45) \quad (2.38)^{**}$$

$$R^2 = 0.6928$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.6577$$

การศึกษาความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม (QGB/POP) ใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษา ได้แก่ ราคาขายปลีกน้ำอัดลม (PGB) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP/POP) ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP) การบริโภคภาคเอกชน (COP/POP) และปัจจัยทางฤดูกาล (SEA) พบว่ามีปัจจัยที่มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และ ร้อยละ 99 คือ ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP) และปัจจัยทางฤดูกาล (SEA) ตามลำดับจึงทำให้ต้องศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบด้านอื่นต่อไป

2. ผลการวิเคราะห์กรณีเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย

$$\ln \text{QPW/POP}_{15} = -0.82 \ln \text{PPW} - 0.43 \ln \text{GDP/POP}_{15} + 0.41 \ln \text{QSO/POP}_{15} + 1.55 \ln \text{COP/POP}_{15} \dots\dots(3)$$

$$\text{t-stat} \quad (-2.79)^{***} \quad (-0.99) \quad (4.79)^{***} \quad (3.55)^{***}$$

$$R^2 = 0.7974$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.7805$$

การศึกษาความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (QPW/POP₁₅) ใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษา ได้แก่ ราคาขายปลีกน้ำเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP/POP₁₅) ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP₁₅) และการบริโภคภาคเอกชน (COP/POP₁₅) พบว่ามีปัจจัยที่มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ ราคาขายปลีกน้ำเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW) ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP₁₅) และการบริโภคภาคเอกชน (COP/POP₁₅) ตามลำดับ แต่เนื่องจากเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์ในปัจจัยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP/POP₁₅) มีค่าเป็นลบซึ่งขัดแย้งกับทฤษฎีอุปสงค์จึงต้องศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบด้านอื่นต่อไป

$$\ln QPW/POP_{15} = -0.77 \ln PPW - 0.41 \ln GDP/POP_{15} + 0.39 \ln QSO/POP_{15} + 1.47 \ln COP/POP_{15} - 0.02 \text{ RATE} \dots\dots(4)$$

t-stat	(-2.56)***	(-0.92)	(4.09)***	(3.30)***	(-0.78)
--------	------------	---------	-----------	-----------	---------

$$R^2 = 0.8050$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.7828$$

การศึกษาความต้องการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (QPW/POP₁₅) ใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษา ได้แก่ ราคาขายปลีกน้ำเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP/POP₁₅) ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP₁₅) การบริโภคภาคเอกชน (COP/POP₁₅) และการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี (RATE) พบว่ามีปัจจัยที่มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ ราคาขายปลีกน้ำเครื่องดื่มบำรุงร่างกาย (PPW) ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำโซดา (QSO/POP₁₅) และการบริโภคภาคเอกชน (COP/POP₁₅) ตามลำดับ แต่เนื่องจากเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์ในปัจจัยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP/POP₁₅) มีค่าเป็นลบซึ่งขัดแย้งกับทฤษฎีอุปสงค์จึงต้องศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบด้านอื่นต่อไป

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการบริโภคเครื่องดื่ม

จากผลการศึกษาในส่วนที่ 1 เมื่อนำปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องมาทดสอบในรูปแบบและองค์ประกอบของแต่ละปัจจัยที่แตกต่างกัน ในที่สุดจะได้ผลการวิเคราะห์ และข้อสรุปเพื่อนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์นี้คือ

1. กรณีเครื่องดื่มน้ำอัดลม

$$\ln QGB = -0.28 \ln PGB + 0.86 \ln GDP + 0.16 SEA$$

$$t\text{-stat} \quad (-1.64)^* \quad (5.87)^{***} \quad (4.81)^{***}$$

$$R^2 = 0.6406$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.6098$$

$$D.W. = 2.02$$

การศึกษาความต้องการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลม ($\ln QGB/POP$) โดยใช้ปัจจัยราคาขายปลีกน้ำอัดลม ($\ln PGB$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ($\ln GDP/POP$) และปัจจัยทางฤดูกาล (SEA) พบว่าราคาขายปลีกน้ำอัดลม ($\ln PGB$) มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ($\ln GDP/POP$) และปัจจัยทางฤดูกาล (SEA) มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

Dependent Variable: LOG(QGB/POP)

Method: Least Squares

Date: 06/18/04 Time: 14:55

Sample(adjusted): 2536:2 2545:4

Included observations: 39 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 8 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LOG(PGB)	-0.281887	0.171472	-1.643921	0.1091
LOG(GDP/POP)	0.861249	0.146837	5.865321	0.0000
DMY	0.156078	0.032427	4.813145	0.0000
AR(1)	0.437865	0.150954	2.900649	0.0064
R-squared	0.640590	Mean dependent var		1.623310
Adjusted R-squared	0.609784	S.D. dependent var		0.169276
S.E. of regression	0.105742	Akaike info criterion		-1.558708
Sum squared resid	0.391351	Schwarz criterion		-1.388086
Log likelihood	34.39481	Durbin-Watson stat		2.021197
Inverted AR Roots	.44			

2. กรณีเครื่องดื่มนำรุ่งร่างกาย

$$\ln QPW = - 1.07 \ln PPW + 1.08 \ln GDP - 0.11 \text{ RATE}$$

$$t\text{-stat} \quad (-2.37)** \quad (2.98)*** \quad (-2.11)**$$

$$R^2 = 0.6644$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.6356$$

$$D.W. = 1.88$$

การศึกษาความต้องการบริโภคเครื่องดื่มนำรุ่งร่างกาย ($\ln QPW/POP_{15}$) โดยใช้ปัจจัยราคาขายปลีกเครื่องดื่มนำรุ่งร่างกาย ($\ln PPW$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ($\ln GDP/POP_{15}$) และการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี (RATE) พบว่าราคาขายปลีกเครื่องดื่มนำรุ่งร่างกาย ($\ln PPW$) และการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี (RATE) มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ($\ln GDP/POP_{15}$) มีผลทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

Dependent Variable: LOG(QPW/POP15)

Method: Least Squares

Date: 06/18/04 Time: 16:24

Sample(adjusted): 2536:2 2545:4

Included observations: 39 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 16 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LOG(PPW)	-1.071616	0.452883	-2.366210	0.0236
LOG(GDP/POP15)	1.078280	0.362277	2.976396	0.0053
DMY1	-0.111012	0.052579	-2.111361	0.0420
AR(1)	0.355890	0.172838	2.059102	0.0470
R-squared	0.664395	Mean dependent var		0.517703
Adjusted R-squared	0.635629	S.D. dependent var		0.153571
S.E. of regression	0.092701	Akaike info criterion		-1.821970
Sum squared resid	0.300769	Schwarz criterion		-1.651348
Log likelihood	39.52842	Durbin-Watson stat		1.877352
Inverted AR Roots	.36			

โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เป็นข้อมูลตั้งแต่ปี 2536-ปี 2545 ซึ่งนำมาใช้ได้แบบจำลอง
เพื่อดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามตารางข้อมูลการวิเคราะห์ของเครื่องดื่มน้ำอัดลมปี
2536-2545 (ตารางที่ 1 ก) และตารางข้อมูลการวิเคราะห์ของเครื่องดื่มบำรุงร่างกายปี 2536-2545
(ตาราง 2 ก)

ปี	ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวม		จำนวนประชากร		ปริมาณเครื่องดม		ราคาเครื่องดม	
		ในประเทศ	ณ ราคา คงที่ปี 2531 (GDP) (พันล้านบาท)	(ล้านคน)		(ล้านลิตร)		(บาท:กิโลกรัม)	
				ทั้งหมด	อายุ 15 ปีขึ้นไป	น้ำอืดลม	บำรุงร่างกาย	น้ำอืดลม	บำรุงร่างกาย
			(POP)	(POP15)	(QGB)	(QPW)	(PGB)	(PPW)	
~	1		594.52	57.83	41.41	225.47	64.21	6.48	9.14
3	2		602.23	58.24	41.56	245.97	70.31	6.19	9.14
	3		588.14	58.24	41.72	282.91	68.18	6.17	9.31
6	4		624.37	58.65	41.87	251.13	62.27	6.43	9.39
~	1		656.17	58.65	42.03	250.41	67.84	6.66	9.36
3	2		667.99	59.03	42.19	298.92	71.68	6.50	9.28
	3		646.57	59.24	42.34	301.95	75.59	6.08	9.23
7	4		658.49	59.44	42.50	235.98	73.27	6.62	8.52
~	1		719.93	59.28	42.66	303.96	76.49	6.70	9.32
3	2		731.86	59.11	42.82	349.75	84.78	6.80	9.38
	3		726.28	59.33	42.95	397.36	87.85	6.81	9.32
8	4		721.51	59.45	43.07	352.43	85.65	6.90	9.45
~	1		762.09	59.57	43.28	340.88	88.50	7.32	9.72
3	2		766.43	59.75	43.37	370.32	91.97	6.55	9.50
	3		773.67	59.90	43.48	352.32	84.31	6.31	9.77
9	4		778.01	60.05	43.59	286.33	95.31	6.98	9.80
~	1		797.24	60.19	43.83	344.66	95.85	7.26	9.72
4	2		774.12	60.35	44.08	392.73	88.34	7.33	9.64
	3		769.19	60.50	44.33	412.02	94.02	7.91	9.77
0	4		765.48	60.65	44.58	304.36	78.21	7.87	9.67

ปี	ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวม	จำนวนประชากร		ปริมาณเครื่องดื่ม		ราคาเครื่องดื่ม	
		ในประเทศ ณ ราคา	(ล้านคน)		(ล้านลิตร)		(บาท:ภาชนะ)	
		คงที่ปี 2531 (GDP)	ทั้งหมด	อายุ 15 ปีขึ้นไป	น้ำอัดลม	บำรุงร่างกาย	น้ำอัดลม	บำรุงร่างกาย
		(พินล้านบาท)	(POP)	(POP15)	(QGB)	(QPW)	(PGB)	(PPW)
2	1	763.83	60.80	44.69	311.13	77.87	8.66	9.65
5	2	719.31	60.95	44.80	355.94	75.15	8.07	9.63
4	3	662.42	61.10	44.92	385.22	70.38	7.92	9.66
1	4	658.90	61.25	45.03	251.92	57.75	9.20	9.53
2	1	709.07	61.40	45.14	255.68	55.67	9.54	9.81
5	2	717.79	61.55	45.53	313.65	66.01	9.35	10.07
4	3	685.25	61.70	45.64	213.48	69.04	8.73	9.76
2	4	714.34	61.86	45.76	247.37	62.46	9.51	10.02
2	1	754.61	62.00	45.87	282.79	75.78	10.26	10.02
5	2	764.41	62.19	46.27	320.63	71.40	9.05	9.84
4	3	726.94	62.34	46.34	303.18	74.28	8.99	9.86
3	4	730.42	62.48	46.52	237.92	69.74	9.51	10.02
2	1	783.62	62.61	46.67	282.73	75.78	10.21	9.91
5	2	776.54	62.74	46.83	373.01	78.22	9.57	9.98
4	3	740.64	62.87	46.98	350.33	86.43	9.00	9.87
4	4	743.37	63.00	47.13	280.81	66.28	9.97	9.88
2	1	803.16	63.13	47.29	321.44	69.25	10.38	9.97
5	2	806.62	63.26	47.44	397.61	71.32	9.34	9.88
4	3	778.61	63.39	47.60	336.80	71.29	9.53	9.69
5	4	786.15	63.53	47.75	301.30	60.70	9.80	9.86

ตารางที่ 1 ก. ข้อมูลการวิเคราะห์ของเครื่องดื่มน้ำอัดลม ปี 2536-2545

ปี	ไตรมาสที่	ln (QGB/POP)	ln (PGB)	ln (GDP/POP)	SEA
2	1	1.36	1.87	2.33	0
5	2	1.44	1.82	2.34	1
3	3	1.58	1.82	2.31	1
6	4	1.45	1.86	2.37	0
2	1	1.45	1.90	2.41	0
5	2	1.62	1.87	2.43	1
3	3	1.63	1.81	2.39	1
7	4	1.38	1.89	2.40	0
2	1	1.63	1.90	2.50	0
5	2	1.78	1.92	2.52	1
3	3	1.90	1.92	2.50	1
8	4	1.78	1.93	2.50	0
2	1	1.74	1.99	2.55	0
5	2	1.82	1.88	2.55	1
3	3	1.77	1.84	2.56	1
9	4	1.56	1.94	2.56	0
2	1	1.75	1.98	2.58	0
5	2	1.87	1.99	2.55	1
4	3	1.92	2.07	2.54	1
0	4	1.61	2.06	2.54	0

ตารางที่ 2 ก. (ต่อ) ข้อมูลการวิเคราะห์ของเครื่องดัดมำรุงร่างกาย ปี 2536-2545

ปี	ไตรมาสที่	$\ln(QPW/POP_{15})$	$\ln(PPW)$	$\ln(GDP/POP_{15})$	RATE
2	1	0.25	2.27	2.53	1
5	2	0.21	2.27	2.47	1
4	3	0.14	2.27	2.38	1
1	4	-0.06	2.25	2.38	1
2	1	-0.10	2.28	2.45	1
5	2	0.07	2.31	2.46	1
4	3	0.11	2.28	2.41	1
2	4	0.01	2.30	2.45	1
2	1	0.20	2.31	2.50	1
5	2	0.14	2.29	2.51	1
4	3	0.18	2.29	2.46	1
3	4	0.11	2.30	2.46	1
2	1	0.19	2.29	2.53	1
5	2	0.22	2.30	2.52	1
4	3	0.32	2.29	2.47	1
4	4	0.05	2.29	2.47	1
2	1	0.09	2.30	2.54	1
5	2	0.12	2.29	2.55	1
4	3	0.12	2.27	2.51	1
5	4	-0.05	2.29	2.52	1

ภาคผนวก ข
การประมาณการเป็นรายไตรมาส

ตารางที่ 1 ข. การประมาณการข้อมูล ระหว่างปี 2546-2555

- ราคาขายปลีก (น้ำอัดลมขยายตัว 1.42% และ เครื่องดื่มบำรุงร่างกายขยายตัว 0.23%)

- จำนวนประชากรทั้งหมด (ขยายตัว 0.23%) และจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ขยายตัว (0.37%))

ปี	ไตรมาสที่	ราคาขายปลีกของเครื่องดื่ม		จำนวนประชากร	
		น้ำอัดลม (บาท)	บำรุงร่างกาย (บาท)	ทั้งหมด (ล้านคน)	อายุ 15 ปีขึ้นไป (ล้านคน)
2	1	10.61	10.09	63.72	48.03
5	2	10.76	10.11	63.87	48.21
4	3	10.91	10.14	64.01	48.39
6	4	11.07	10.16	64.16	48.57
2	1	11.23	10.18	64.31	48.75
5	2	11.39	10.21	64.46	48.93
4	3	11.55	10.23	64.61	49.11
7	4	11.71	10.25	64.76	49.29
2	1	11.88	10.28	64.91	49.48
5	2	12.05	10.30	65.06	49.66
4	3	12.22	10.32	65.21	49.85
8	4	12.39	10.35	65.36	50.03
2	1	12.57	10.37	65.51	50.22
5	2	12.75	10.39	65.66	50.41
4	3	12.93	10.42	65.81	50.59
9	4	13.11	10.44	65.96	50.78
2	1	13.30	10.46	66.12	50.97
5	2	13.49	10.49	66.27	51.16
5	3	13.68	10.51	66.42	51.35
0	4	13.87	10.54	66.58	51.54

ตารางที่ 1 ข. (ต่อ) การประมาณการข้อมูล ระหว่างปี 2546-2555

- ราคาขายปลีก (น้ำอัดลมขยายตัว 1.42% และ เครื่องดื่มบำรุงร่างกายขยายตัว 0.23%)

- จำนวนประชากรทั้งหมด (ขยายตัว 0.23%) และจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ขยายตัว (0.37%))

ปี	ไตรมาสที่	ราคาขายปลีกของเครื่องดื่ม		จำนวนประชากร	
		น้ำอัดลม (บาท)	บำรุงร่างกาย (บาท)	ทั้งหมด (ล้านคน)	อายุ 15 ปีขึ้นไป (ล้านคน)
2	1	14.07	10.56	66.73	51.73
5	2	14.27	10.58	66.88	51.93
5	3	14.48	10.61	67.04	52.12
1	4	14.68	10.63	67.19	52.31
2	1	14.89	10.66	67.35	52.51
5	2	15.10	10.68	67.50	52.70
5	3	15.32	10.71	67.66	52.90
2	4	15.53	10.73	67.82	53.09
2	1	15.75	10.75	67.97	53.29
5	2	15.98	10.78	68.13	53.49
5	3	16.21	10.80	68.29	53.69
3	4	16.44	10.83	68.44	53.89
2	1	16.67	10.85	68.60	54.09
5	2	16.91	10.88	68.76	54.29
5	3	17.15	10.90	68.92	54.49
4	4	17.39	10.93	69.08	54.70
2	1	17.64	10.95	69.24	54.90
5	2	17.89	10.98	69.40	55.10
5	3	18.14	11.00	69.56	55.31
5	4	18.40	11.03	69.72	55.51

ตารางที่ 2 ข. การประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : พันล้านบาท

ปี	ไตรมาสที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)					
		ขยายตัว 4%	รวม	ขยายตัว 7%	รวม	ขยายตัว 9%	รวม
2	1	837.23		861.38		877.48	
5	2	835.59		859.70		875.77	
4	3	809.13		832.47		848.03	
6	4	819.57	3,301.51	843.21	3,396.75	858.97	3,460.24
2	1	870.72		921.68		956.45	
5	2	869.02		919.88		954.58	
4	3	841.49		890.74		924.35	
7	4	852.35	3,433.57	902.23	3,634.52	936.27	3,771.66
2	1	905.55		986.19		1,042.53	
5	2	903.78		984.27		1,040.50	
4	3	875.15		953.09		1,007.54	
8	4	886.44	3,570.92	965.39	3,888.94	1,020.54	4,111.11
2	1	941.77		1,055.23		1,136.36	
5	2	939.93		1,053.17		1,134.14	
4	3	910.16		1,019.81		1,098.22	
9	4	921.90	3,713.75	1,032.96	4,161.17	1,112.39	4,481.11
2	1	979.44		1,129.09		1,238.64	
5	2	977.53		1,126.89		1,236.21	
5	3	946.56		1,091.19		1,197.06	
0	4	958.78	3,862.30	1,105.27	4,452.45	1,212.50	4,884.41

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) แต่ละไตรมาสคำนวณจาก ผลรวมแต่ละปีของ GDP กับสัดส่วนเฉลี่ยของ GDP แต่ละไตรมาสตั้งแต่ปี 2536 - 2545

ตารางที่ 2 ข.(ต่อ) การประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : พันล้านบาท

ปี	ไตรมาสที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)					
		ขยายตัว 4%	รวม	ขยายตัว 7%	รวม	ขยายตัว 9%	รวม
2	1	1,018.62		1,208.13		1,350.11	
5	2	1,016.63		1,205.77		1,347.47	
5	3	984.43		1,167.58		1,304.79	
1	4	997.13	4,016.80	1,182.64	4,764.12	1,321.63	5,324.01
2	1	1,059.36		1,292.70		1,471.62	
5	2	1,057.29		1,290.17		1,468.75	
5	3	1,023.80		1,249.31		1,422.23	
2	4	1,037.01	4,177.47	1,265.43	5,097.61	1,440.57	5,803.17
2	1	1,101.74		1,383.19		1,604.07	
5	2	1,099.58		1,380.48		1,600.93	
5	3	1,064.76		1,336.76		1,550.23	
3	4	1,078.49	4,344.57	1,354.01	5,454.44	1,570.23	6,325.46
2	1	1,145.81		1,480.01		1,748.44	
5	2	1,143.57		1,477.12		1,745.02	
5	3	1,107.35		1,430.33		1,689.75	
4	4	1,121.63	4,518.35	1,448.79	5,836.25	1,711.55	6,894.75
2	1	1,191.64		1,583.61		1,905.79	
5	2	1,189.31		1,580.52		1,902.07	
5	3	1,151.64		1,530.46		1,841.82	
5	4	1,166.50	4,699.08	1,550.20	6,244.79	1,865.59	7,515.27

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) แต่ละไตรมาสคำนวณจาก ผลรวมแต่ละปีของ GDP กับสัดส่วนเฉลี่ยของ GDP

แต่ละไตรมาสตั้งแต่ปี 2536 - 2545

ตารางที่ 3 ข. ข้อมูลที่ใช้พยากรณ์น้ำอัดลม ปี 2546-2555

ปี	ไตรมาสที่	ln (PGB)	ln (GDP/POP) กรณี GDP ขยายตัว			SEA
			4%	7%	9%	
2	1	2.36	2.58	2.60	2.62	0
5	2	2.38	2.57	2.60	2.62	1
4	3	2.39	2.54	2.57	2.58	1
6	4	2.40	2.55	2.58	2.59	0
2	1	2.42	2.61	2.66	2.70	0
5	2	2.43	2.60	2.66	2.70	1
4	3	2.45	2.57	2.62	2.66	1
7	4	2.46	2.58	2.63	2.67	0
2	1	2.47	2.64	2.72	2.78	0
5	2	2.49	2.63	2.72	2.77	1
4	3	2.50	2.60	2.68	2.74	1
8	4	2.52	2.61	2.69	2.75	0
2	1	2.53	2.67	2.78	2.85	0
5	2	2.55	2.66	2.78	2.85	1
4	3	2.56	2.63	2.74	2.81	1
9	4	2.57	2.64	2.75	2.83	0
2	1	2.59	2.70	2.84	2.93	0
5	2	2.60	2.69	2.83	2.93	1
5	3	2.62	2.66	2.80	2.89	1
0	4	2.63	2.67	2.81	2.90	0

ตารางที่ 3 ข. (ต่อ) ข้อมูลที่ใช้พยากรณ์น้ำอัดลม ปี 2546-2555

ปี	ไตรมาสที่	ln (PGB)	ln (GDP/POP) กรณี GDP ขยายตัว			SEA
			4%	7%	9%	
2	1	2.64	2.73	2.90	3.01	0
5	2	2.66	2.72	2.89	3.00	1
5	3	2.67	2.69	2.86	2.97	1
1	4	2.69	2.70	2.87	2.98	0
2	1	2.70	2.76	2.95	3.08	0
5	2	2.71	2.75	2.95	3.08	1
5	3	2.73	2.72	2.92	3.05	1
2	4	2.74	2.73	2.93	3.06	0
2	1	2.76	2.79	3.01	3.16	0
5	2	2.77	2.78	3.01	3.16	1
5	3	2.79	2.75	2.97	3.12	1
3	4	2.80	2.76	2.98	3.13	0
2	1	2.81	2.82	3.07	3.24	0
5	2	2.83	2.81	3.07	3.23	1
5	3	2.84	2.78	3.03	3.20	1
4	4	2.86	2.79	3.04	3.21	0
2	1	2.87	2.85	3.13	3.32	0
5	2	2.88	2.84	3.13	3.31	1
5	3	2.90	2.81	3.09	3.28	1
5	4	2.91	2.82	3.10	3.29	0

ตารางที่ 4 ข. ข้อมูลที่ใช้พยากรณ์เครื่องคัมบ่ารุงร่างกาย ปี 2546-2555

ปี	ไตรมาสที่	ln (PPW)	ln (GDP/POP ₁₅) กรณี GDP ขยายตัว			RATE
			4%	7%	9%	
2	1	2.31	2.86	2.89	2.91	1
5	2	2.31	2.85	2.88	2.90	1
4	3	2.32	2.82	2.85	2.86	1
6	4	2.32	2.83	2.85	2.87	1
2	1	2.32	2.88	2.94	2.98	1
5	2	2.32	2.88	2.93	2.97	1
4	3	2.33	2.84	2.90	2.93	1
7	4	2.33	2.85	2.91	2.94	1
2	1	2.33	2.91	2.99	3.05	1
5	2	2.33	2.90	2.99	3.04	1
4	3	2.33	2.87	2.95	3.01	1
8	4	2.34	2.87	2.96	3.02	1
2	1	2.34	2.93	3.05	3.12	1
5	2	2.34	2.93	3.04	3.11	1
4	3	2.34	2.89	3.00	3.08	1
9	4	2.35	2.90	3.01	3.09	1
2	1	2.35	2.96	3.10	3.19	1
5	2	2.35	2.95	3.09	3.18	1
5	3	2.35	2.91	3.06	3.15	1
0	4	2.35	2.92	3.07	3.16	1

ตารางที่ 4 ข. (ต่อ) ข้อมูลที่ใช้พยากรณ์เครื่องดัดมำรุงร่างกาย ปี 2546-2555

ปี	ไตรมาสที่	ln (PPW)	ln (GDP/POP ₁₅) กรณี GDP ขยายตัว			RATE
			4%	7%	9%	
2	1	2.36	2.98	3.15	3.26	1
5	2	2.36	2.97	3.15	3.26	1
5	3	2.36	2.94	3.11	3.22	1
1	4	2.36	2.95	3.12	3.23	1
2	1	2.37	3.00	3.20	3.33	1
5	2	2.37	3.00	3.20	3.33	1
5	3	2.37	2.96	3.16	3.29	1
2	4	2.37	2.97	3.17	3.30	1
2	1	2.38	3.03	3.26	3.40	1
5	2	2.38	3.02	3.25	3.40	1
5	3	2.38	2.99	3.21	3.36	1
3	4	2.38	3.00	3.22	3.37	1
2	1	2.38	3.05	3.31	3.48	1
5	2	2.39	3.05	3.30	3.47	1
5	3	2.39	3.01	3.27	3.43	1
4	4	2.39	3.02	3.28	3.44	1
2	1	2.39	3.08	3.36	3.55	1
5	2	2.40	3.07	3.36	3.54	1
5	3	2.40	3.04	3.32	3.51	1
5	4	2.40	3.05	3.33	3.51	1

ตารางที่ 5 ข. ผลการพยากรณ์ปริมาณน้ำอัดลมระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ไตรมาสที่	เครื่องดื่มน้ำอัดลม		
		กรณี GDP ขยายตัว		
		4%	7%	9%
2	1	300.9584	308.420	313.3787
5	2	349.9290	358.608	364.3734
4	3	339.1416	347.550	353.1380
6	4	292.2478	299.494	304.3083
2	1	306.7465	322.147	332.5865
5	2	356.6489	374.554	386.6916
4	3	345.6465	363.000	374.7662
7	4	297.9204	312.876	323.0165
2	1	312.6953	336.534	353.0280
5	2	363.5573	391.276	410.4531
4	3	352.3353	379.199	397.7839
8	4	303.6785	326.833	342.8513
2	1	318.7376	351.545	374.7023
5	2	370.5807	408.725	435.6481
4	3	359.1416	396.107	422.2009
9	4	309.5426	341.402	363.8944
2	1	324.9007	367.226	397.7131
5	2	377.7499	426.961	462.4013
5	3	366.0888	413.781	448.1321
0	4	315.5418	356.647	386.2533

ตารางที่ 5 ข.(ต่อ) ผลการพยากรณ์ปริมาณน้ำอัดลมระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ไตรมาสที่	เครื่องคั้นน้ำอัดลม กรณี GDP ขยายตัว		
		4%	7%	9%
2	1	331.1958	383.623	422.1487
5	2	385.0743	446.030	490.8228
5	3	373.1311	432.196	475.5997
1	4	321.6086	372.518	409.9282
2	1	337.5793	400.714	448.0451
5	2	392.5071	465.914	520.9466
5	3	380.3470	451.480	504.8082
2	4	327.8440	389.157	435.1238
2	1	344.1326	418.619	475.5907
5	2	400.0759	486.674	552.9071
5	3	387.7021	471.619	535.8032
3	4	334.1290	406.452	461.7677
2	1	350.7534	437.252	504.7460
5	2	407.7971	508.363	586.8340
5	3	395.2032	492.663	568.7106
4	4	340.6181	424.619	490.1630
2	1	357.5252	456.745	535.7252
5	2	415.6948	531.059	622.8884
5	3	402.8799	514.687	603.6864
5	4	347.2031	443.558	520.2576

ตารางที่ 6 ข. ผลการพยากรณ์ปริมาณบำรุงร่างกายระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ไตรมาสที่	เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย		
		กรณี GDP ขยายตัว		
		4%	7%	9%
2	1	78.7079	81.1587	82.7955
5	2	78.3522	80.7927	82.4223
4	3	75.4183	77.7667	79.3352
6	4	76.2846	78.6599	80.2463
2	1	81.2357	86.3738	89.8924
5	2	80.7861	85.8958	89.3947
4	3	77.8441	82.7678	86.1403
7	4	78.7404	83.7202	87.1311
2	1	83.7644	91.8349	97.5044
5	2	83.3902	91.4254	97.0697
4	3	80.3541	88.0967	93.5356
8	4	81.1964	89.0207	94.5163
2	1	86.4696	97.7537	105.8815
5	2	86.0841	97.3179	105.4094
4	3	82.8682	93.6821	101.4716
9	4	83.8242	94.7625	102.6428
2	1	89.2697	104.0612	114.9883
5	2	88.7832	103.4942	114.3601
5	3	85.5543	99.7305	110.2025
0	4	86.4563	100.7813	111.3630

ตารางที่ 6 ข.(ต่อ) ผลการพยากรณ์ปริมาณบำรุงร่างกายระหว่างปี 2546-2555

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	ไตรมาสที่	เครื่องดื่มบำรุงร่างกาย กรณี GDP ขยายตัว		
		4%	7%	9%
2	1	92.0748	110.6733	124.7604
5	2	91.6670	110.1831	124.2078
5	3	88.2468	106.0720	119.5734
1	4	89.2692	107.3009	120.9587
2	1	94.9752	117.7150	135.3748
5	2	94.5582	117.1980	134.7803
5	3	91.0315	112.8272	129.7537
2	4	92.0884	114.1370	131.2600
2	1	98.0766	125.3434	147.0551
5	2	97.5488	124.6697	146.2647
5	3	94.0077	120.1432	140.9540
3	4	95.0049	121.4184	142.4501
2	1	101.1850	133.3428	159.5954
5	2	100.6443	132.6304	158.7427
5	3	96.9924	127.8177	152.9824
4	4	98.0230	129.1765	154.6089
2	1	104.4015	141.8661	173.2214
5	2	103.8469	141.1125	172.3013
5	3	100.0794	135.9931	166.0503
5	4	101.1482	137.4451	167.8233

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ประกอบการเครื่องดื่มและกัญระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ค. : รายชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำ

ประเภท	ชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม	ที่อยู่
เครื่องดื่มน้ำทั่วไป (น้ำอัดลม)	1. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	หัวหมาก กรุงเทพฯ
	2. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	อ. เมือง ปทุมธานี
	3. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	อ. ลำลูกกา ปทุมธานี
	4. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	อ. เมือง นครราชสีมา
	5. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	อ. เมือง ลำปาง
	6. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	อ. เมือง ขอนแก่น
	7. บริษัท กรีนสปอต (ปท.) จำกัด	หัวหมาก กรุงเทพฯ
	8. บริษัท กรีนสปอต (ปท.) จำกัด	อ. ชัยบุรี ปทุมธานี
	9. บริษัท กรีนสปอต (ปท.) จำกัด	อ. พุนพิน สุราษฎร์ธานี
	10. บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	อ. เมือง ปทุมธานี
	11. บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	อ. เมือง ชลบุรี
	12. บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	อ. เมือง นครราชสีมา
	13. บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	อ. พุนพิน สุราษฎร์ธานี
	14. บริษัท ไบเล่คาลิฟอร์เนียโอเร็นซ์ (ป.ท.) จำกัด	หัวหมาก กรุงเทพฯ
	15. บริษัท เซเว่นอ๊พบอตตลิ่ง (กรุงเทพ) จำกัด	อ. เมือง นนทบุรี
	16. บริษัท หาดทิพย์ จำกัด	อ.หาดใหญ่ สงขลา
เครื่องดื่มน้ำปรุง ร่างกาย	1. บริษัท ที.ซี. ฟาร์มaceutิคอล อุตสาหกรรม จำกัด	บางบอน กรุงเทพฯ
	2. บริษัท ที.ซี. ฟาร์มaceutิคอล อุตสาหกรรม จำกัด	บ้านสร้าง ปราชินบุรี
	3. บริษัท โอสธสกา (เด็กเฮงหยู) จำกัด	หัวหมาก กรุงเทพฯ
	4. บริษัท โอสธสกา (เด็กเฮงหยู) จำกัด	อ. เมือง อุดรธานี
	5. บริษัท เจริญสุขเภสัช สุนัข จำกัด	ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ
	6. บริษัท เจริญสุขเภสัช สุนัข จำกัด	สามพราน นครปฐม
	7. บริษัท ไบรด์ฟู้ดแอนด์คอสเมติก จำกัด	ราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ
	8. บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด	บางป่อ สมุทรปราการ
	9. บริษัท แชมป์ไทยเครื่องดื่มน้ำ จำกัด	อ. เมือง นครปฐม
	10. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็งไทยบรรจขวด	ประเวศ กรุงเทพฯ

ภาคผนวก 1ค. :รายชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำ (ต่อ)

ประเภท	ชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม	ที่อยู่
เครื่องดื่มน้ำชง	1. บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด	คูสิต กรุงเทพฯ
	2. บริษัท ปทุมธานีบริวเวอรี่ จำกัด	อ. เมือง ปทุมธานี
	3. บริษัท ขอนแก่นบริวเวอรี่ จำกัด	อ. เมือง ขอนแก่น
	4. บริษัท เชียงใหม่เบเวอเรจ จำกัด	อ. สาร์ภี เชียงใหม่
	5. บริษัท สุราษฎร์เบเวอเรจ จำกัด	อ. พุนพิน สุราษฎร์ธานี
	6. บริษัท คาร์ลเบอร์ก (ปทท.) จำกัด	อ. วังน้อย ออยุธยา
น้ำผลไม้ น้ำพีช หรือน้ำส้ม	มีจำนวน 1,220 ราย	
เครื่องขายเครื่องดื่ม	มีจำนวน 20,000 เครื่อง	

บัญชีท้ายประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 29)
ลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษี สรรพสามิต พ.ศ. 2527			ลดลงเหลือ/ยกเว้น		
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
		มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย	มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย
02.02	- น้ำแร่ และน้ำอัดลมที่เติมน้ำตาลหรือสารที่ทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักตามประเภทที่ 02.03						
(1) บรรจุภาชนะซึ่งมีปริมาตรไม่เกิน 440ลบ. ซม.	20	ภาชนะ	0.45	18	ภาชนะ	0.37	
(2) บรรจุภาชนะซึ่งมีปริมาตรเกิน 440 ลบ.ซม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.45	18	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.37	
(3) ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่ม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.45	18	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.37	
02.03	- น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสด์) และน้ำพืชผักที่ไม่						

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษี สรรพสามิต พ.ศ. 2527			ลดลงเหลือ/ยกเว้น		
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
		มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย ละบาท	มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย ละบาท
	ได้หมักและไม่เติมสุรา ไม่ ว่าจะเติมน้ำตาลหรือสาร ทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ ตาม ทั้งนี้ต้องมีส่วนผสม ตามที่อธิบดีกรม สรรพสามิตกำหนดและ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดี กรมสรรพสามิตก่อน						
(1) บรรจุภาชนะซึ่งมี ปริมาตรไม่เกิน 440ลบ. ซม.	20	ภาชนะ	0.45	18	ภาชนะ	0.37	
(2) บรรจุภาชนะซึ่งมี ปริมาตรเกิน 440 ลบ.ซม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.45	18	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.37	
(3) ทำหรือบรรจุหรือได้ จากเครื่องขายเครื่องดื่ม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.45	18	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.37	
- น้ำผลไม้ (รวมถึง เกรปมัสด์) และน้ำพืชผักที่ ไม่ได้หมักและไม่เติมสุรา ไม่ว่าจะเติมน้ำตาลหรือ							

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษี			ลดลงเหลือ/ยกเว้น		
		สรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗					
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
มูลค่า	หน่วย	หน่วย	มูลค่า	หน่วย	หน่วย		
ร้อยละ		ละบาท	ร้อยละ		ละบาท		
	สารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม						
	(1) บรรจุภาชนะซึ่งมี ปริมาตรไม่เกิน 440ลบ. ซม.	20	ภาชนะ	0.45	18	ภาชนะ	0.11
	(2) บรรจุภาชนะซึ่งมี ปริมาตรเกิน 440 ลบ.ซม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.45	18	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.11
	(3) ทำหรือบรรจุหรือได้ จากเครื่องขายเครื่องดื่ม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.45	18	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ.ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ซม.	0.11
	- น้ำผลไม้ (รวมถึง เกรปมัสต์) และน้ำพืชผักที่ ไม่ได้หมักและไม่เติมสุรา ไม่ว่าจะเติมน้ำตาลหรือ สารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ต้องมี ส่วนผสมตามที่อธิบดีกรม สรรพสามิตกำหนดและ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดี กรมสรรพสามิตก่อน						

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี				
		ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษี			ลดลงเหลือ/ยกเว้น	
		สรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๘				
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ
มูลค่า	หน่วย	หน่วย	มูลค่า	หน่วย	หน่วย	
ร้อยละ		ละบาท	ร้อยละ		ละบาท	
(1) บรรจุกาชนะซึ่งมี ปริมาณไม่เกิน 440ลบ. ชม.	20	กาชนะ	0.45		- ยกเว้นภาษี	-
(2) บรรจุกาชนะซึ่งมี ปริมาณเกิน 440 ลบ.ชม.	20	ปริมาณ 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ.ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.45		- ยกเว้นภาษี	-
(3) ทำหรือบรรจุหรือได้ จากเครื่องขายเครื่องดื่ม	20	ปริมาณ 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ.ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.45		- ยกเว้นภาษี	-

บัญชีท้ายประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 41)
ลงวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษี สรรพสามิต พ.ศ. 2527			ลดลงเหลือ/ยกเว้น		
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
		มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย	มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย
02.02	- น้ำแร่ และน้ำอัดลมที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลิ่น รส และเครื่องคิมอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักตามประเภทที่ 02.03						
	(1) บรรจุภาชนะซึ่งมีปริมาตรไม่เกิน 440 ลบ. ซม.	20	ภาชนะ	0.45	20	ภาชนะ	0.37
	(2) บรรจุภาชนะซึ่งมีปริมาตรเกิน 440 ลบ. ซม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ. ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ. ซม.	0.45	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ. ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ. ซม.	0.37
	(3) ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องคิม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ. ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ. ซม.	0.45	20	ปริมาตร 440 ลบ.ซม. เศษ ของ 440 ลบ. ซม. ให้ นับเป็น 440 ลบ. ซม.	0.37
	- น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสด์) และน้ำพืชผักที่ไม่						

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติฟักค้อตราภาษี สรรพสามิต พ.ศ. 2527			ลดลงเหลือ/ยกเว้น		
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
		มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย ละบาท	มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย ละบาท
	ได้หมักและไม่เติมสุรา ไม่ ว่าจะเติมน้ำตาลหรือสารทำ ให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็						
	ตาม						
	(1) บรรจุภาชนะซึ่งมี ปริมาตรไม่เกิน 440ลบ. ชม.	20	ภาชนะ	0.45	20	ภาชนะ	0.37
	(2) บรรจุภาชนะซึ่งมี ปริมาตรเกิน 440 ลบ.ชม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ. ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.45	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ.ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.37
	(3) ทำหรือบรรจุหรือได้ จากเครื่องขายเครื่องดื่ม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ. ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.45	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ.ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.37
	- น้ำผลไม้ (รวมถึง เกรปป์สตัด) และน้ำพืชผักที่ ไม่ได้หมักและไม่เติมสุรา ไม่ว่าจะเติมน้ำตาลหรือสาร ทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ ตาม ทั้งนี้ต้องมีส่วนผสม ตามที่อธิบดีกรม สรรพสามิตกำหนดและ ต้องได้รับอนุมัติจาก						

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติพืชกัศัตราภาษี สรรพสามิต พ.ศ. 2527			ลดลงเหลือ/ยกเว้น		
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
		มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย ละบาท	มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย ละบาท
	อธิบดีกรมสรรพสามิตก่อน						
	(1) บรรจุกาษณะซึ่งมี ปริมาตรไม่เกิน 440ลบ. ชม.	20	กาษณะ	0.45	4	กาษณะ	0.11
	(2) บรรจุกาษณะซึ่งมี ปริมาตรเกิน 440 ลบ.ชม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ. ชม. ใให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.45	4	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ.ชม. ใให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.11
	(3) ทำหริอบรรจุกหริอไต้ จากเครื่องขายเครื่องคั่ม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ. ชม. ใให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.45	4	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ ของ 440 ลบ.ชม. ใให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.	0.11
	- น้ำผลไม้ (รวมถึง เกรปมัสต์) และน้ำพีชคัคที่ ไมไต้หมักและไมไต้เคิมสุรา ไมไต้จะเคิมน้ำตาลหริอสาร ทำให้อหวนอื่่นๆ หริอไมไต้ ตาม						
	(1) บรรจุกาษณะซึ่งมี ปริมาตรไม่เกิน 440ลบ. ชม.	20	กาษณะ	0.45		- ยกเว้นกาษี	
	(2) บรรจุกาษณะซึ่งมี ปริมาตรเกิน 440 ลบ.ชม.	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ	0.45		- ยกเว้นกาษี	

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี					
		ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษี สรรพสามิต พ.ศ. 2527		ลดลงเหลือ/ยกเว้น			
		ตาม	ตามปริมาณ		ตาม	ตามปริมาณ	
		มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย	มูลค่า ร้อยละ	หน่วย	หน่วย
			ของ 440 ลบ. ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.				
(3) ทำหรือบรรจุหรือได้ จากเครื่องขายเครื่องดื่ม	20	ปริมาตร 440 ลบ.ชม. เศษ	0.45		- ยกเว้นภาษี	-	
		ของ 440 ลบ. ชม. ให้ นับเป็น 440 ลบ.ชม.					

ประกาศกรมสรรพสามิต
เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร
เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี
(ฉบับที่ 1/2535)

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (1) วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2534 อธิบดีกรมสรรพสามิต โดยอนุมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (1) วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2534 ทั้งหมด

ข้อ 2 ให้ถือมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักรดังต่อไปนี้ เป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี

2.1 เครื่องดื่มชนิดธรรมดา

(1) เครื่องดื่มของบริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด บริษัท หาดทิพย์ จำกัด บริษัท เสริมสุข จำกัด

ปริมาตรบรรจุภาชนะไม่เกิน	170 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 2.55 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะเกิน	170 ลบ.ซม.แต่ไม่เกิน 200 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.10 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะเกิน	200 ลบ.ซม.แต่ไม่เกิน 300 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.35 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	250 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 4.65 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	290 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 5.45 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ (กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ(ขวด)	ภาชนะละ 6.25 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	422 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.10 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	600 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.90 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,250 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 15.60 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	2,000 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ(ขวด)	ภาชนะละ 23.40บาท

(2) เครื่องดื่มชื่อ “ไบเกอร์สตั้ม” ชื่อ “ไบเกอร์ซอฟท์” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาตรบรรจุภาชนะไม่เกิน	200 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 2.85 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะเกิน	200 ลบ.ซม.แต่ไม่เกิน 300 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.05 บาท

ปริมาณบรรจุภาชนะ	350 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 7.00 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท

(3) เครื่องดื่มชื่อ “กรีนสไปด” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคา

ขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	190 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 2.85 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	285 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.35 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม. (กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท

(4) เครื่องดื่มชื่อ “เฟรเซอร์” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคา

ขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	280 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.35 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม. (กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท

(5) เครื่องดื่มชื่อ “นูเกรฟ” ชื่อ “ซันเครสท์” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพ

คล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	220 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 2.05 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	280 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 2.55 บาท

(6) เครื่องดื่มชื่อ “กระทิงแดง-โคลา” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและ

ราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	230 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.10 บาท
------------------	------------	------------------

2.2 เครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่ม ยกเว้น น้ำโซดา ให้กำหนด

มูลค่าปริมาตร

ปริมาณบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 9.50 บาท
------------------	--------------	------------------

2.3 น้ำโซดาที่บรรจุภาชนะและผนึกไว้ให้กำหนดมูลค่าดังต่อไปนี้

(1) น้ำโซดาวันเวย์ ชื่อ “เครสท์โซดา” ชื่อ “คลับโซดา”

ปริมาณบรรจุภาชนะ	250 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.55 บาท
------------------	------------	------------------

(2) น้ำโซดาวันเวย์ “ตราสิงห์”

ปริมาณบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.80 บาท
------------------	------------	------------------

(3) น้ำโซดานอกจาก (1) และ (2)

ปริมาณบรรจุภาชนะไม่เกิน	330 ลบ.ซม. (กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.60 บาท
-------------------------	----------------------	------------------

ปริมาณบรรจุภาชนะไม่เกิน	440 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.80 บาท
-------------------------	------------	------------------

2.4 เครื่องดื่มชนิดพิเศษ ให้กำหนดมูลค่าดังต่อไปนี้

(1) เครื่องดื่มชื่อ “กระทิงแดง” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคา

ขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.00 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	150 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาณบรรจุภาชนะ	240 ลบ.ซม.แต่ไม่เกิน 250 ลบ.ซม. (กระป๋อง)	ภาชนะละ 10.50 บาท

(2) เครื่องดื่มชื่อ “กระทิงแดง-เอส” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	150 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.80 บาท
------------------	------------	------------------

(3) เครื่องดื่มชื่อ “กระทิงทอง” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.00 บาท
------------------	------------	------------------

ปริมาณบรรจุภาชนะ	150 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.80 บาท
------------------	------------	------------------

(4) เครื่องดื่มชื่อ “ป๊อปป๊อ-ดี” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 5.45 บาท
------------------	------------	------------------

(5) เครื่องดื่มชื่อ “นีโอรูซานดี ตรามือ” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.90 บาท
------------------	------------	------------------

ปริมาณบรรจุภาชนะ	150 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.65 บาท
------------------	------------	------------------

(6) เครื่องดื่มชื่อ “วินซ่า ตราแรดบิน” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.90 บาท
------------------	------------	------------------

ปริมาณบรรจุภาชนะ	150 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.65 บาท
------------------	------------	------------------

(7) เครื่องดื่มชื่อ “ลิโหวิตัน-ดี” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.80 บาท
------------------	------------	------------------

(8) เครื่องดื่มชื่อ “เอ็ม-100” ชื่อ “ฉลาม” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	100 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.00 บาท
------------------	------------	------------------

(9) เครื่องดื่มชื่อ “เอ็ม-150” ชื่อ “ฉลามขาว” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ	150 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.80 บาท
------------------	------------	------------------

(10) เครื่องดื่มชื่อ “ออสปา” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

(11) เครื่องดื่มชื่อ “แปรงสีฟันคู่” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 150 ลบ.ซม. ภาชนะละ 7.80 บาท
(12) เครื่องดื่มชื่อ “ซี เอส บี” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคา
ขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 100 ลบ.ซม. ภาชนะละ 3.90 บาท

ปริมาณบรรจุภาชนะ 150 ลบ.ซม. ภาชนะละ 7.80 บาท

(13) เครื่องดื่มชื่อ “เจงกิ” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคาขาย
ใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 100 ลบ.ซม. ภาชนะละ 3.90 บาท

ปริมาณบรรจุภาชนะ 150 ลบ.ซม. ภาชนะละ 4.65 บาท

(14) เครื่องดื่มชื่อ “สปอนเซอร์” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและ
ราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 250 ลบ.ซม. ภาชนะละ 3.90 บาท

ปริมาณบรรจุภาชนะ 335 ลบ.ซม.แต่ไม่เกิน 350 ลบ.ซม.(กระป๋อง) ภาชนะละ 7.80 บาท

(15) เครื่องดื่มชื่อ “เกเตอเรด” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและราคา
ขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 250 ลบ.ซม. ภาชนะละ 7.00 บาท

(16) เครื่องดื่มชื่อ “ทีวีฟูด (สูตร 1)” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและ
ราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 180 ลบ.ซม.(ขวด) ภาชนะละ 15.60 บาท

ปริมาณบรรจุภาชนะ 190 ลบ.ซม.(ถ้วย) ภาชนะละ 11.70 บาท

ปริมาณบรรจุภาชนะ 230 ลบ.ซม.(ถ้วย) ภาชนะละ 15.60 บาท

(17) เครื่องดื่มชื่อ “ทีวีฟูด (สูตร 3)” หรือเครื่องดื่มชื่ออื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงและ
ราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาณบรรจุภาชนะ 190 ลบ.ซม.(ถ้วย) ภาชนะละ 7.80 บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2535

ประกาศ ณ วันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2535

โกวิท โปษยานนท์
อธิบดีกรมสรรพสามิต

ประกาศกรมสรรพสามิต
เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร
เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี
(ฉบับที่ 1/2538)

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (1) วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2534 อธิบดีกรมสรรพสามิต โดยอนุมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.1(1) เฉพาะเครื่องดื่มน้ำของบริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด และบริษัท เสริมสุข จำกัด แห่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 ตามรายการดังต่อไปนี้

ปริมาตรบรรจุภาชนะ	250 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ(ขวด)	ภาชนะละ 4.65 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ(กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	600 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.90 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,250 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 15.60 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	2,000 ลบ.ซม.ชนิดขายทั้งภาชนะ(ขวด)	ภาชนะละ 23.40 บาท

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.1(2) แห่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 ตามรายการดังต่อไปนี้

ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท
-------------------	--------------	------------------

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.1(3) แห่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 ตามรายการดังต่อไปนี้

ปริมาตรบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม.(กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.1(4) แห่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 ตามรายการดังต่อไปนี้

ปริมาตรบรรจุภาชนะ	325 ลบ.ซม.(กระป๋อง)	ภาชนะละ 7.80 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ	1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 8.80 บาท

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.2 เฉพาะเครื่องคัมที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องคัม ยกเว้น น้ำโซดาของบริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด บริษัท เสริมสุข จำกัด และบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) แห่งประกาศ กรมสรรพสามิต เรื่องกำหนดมูลค่าเครื่องคัมที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.3(3) เฉพาะเครื่องคัมของบริษัท กรีนสปอต (ประเทศไทย) จำกัด แห่ง ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องคัมที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 ตามรายการดังต่อไปนี้

ปริมาณบรรจุภาชนะไม่เกิน 300 ลบ.ซม.(กระป๋อง) ภาชนะละ 7.60 บาท

ข้อ 7 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับ ดังนี้

7.1 ข้อ 1 และข้อ 5 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2538 เป็นต้นไปเว้นแต่ความในข้อ 5 ให้ใช้บังคับสำหรับบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2538 เป็นต้นไป

7.2 ข้อ 2 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2538 เป็นต้นไป

7.3 ข้อ 3 และข้อ 4 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2538 เป็นต้นไป

7.4 ข้อ 6 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2538 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2538

สมใจนึก เองตระกูล

อธิบดีกรมสรรพสามิต

ประกาศกรมสรรพสามิต
เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร
เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี
(ฉบับที่ 1/2542)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (1) วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 อธิบดีกรมสรรพสามิต โดยอนุมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักร เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.1 (1) แห่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เครื่องดื่มน้ำชื่อ “โคลา-โคลา” ชื่อ “แฟนต้า” ชื่อ “สไปร์ท” ชื่อ “แมลโล” ชื่อ “เครต” ชื่อ “เป๊ปซี่” ชื่อ “เป๊ปซี่แมกซ์” ชื่อ “ไดเอ็ตเป๊ปซี่” ชื่อ “เซเวนอัพ” ชื่อ “ไดเอ็ตเซเวนอัพ” ชื่อ “มิรินต้า” ชื่อ “เมทาเทิน” ชื่อ “คลับ” หรือเครื่องดื่มน้ำอื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงกันและราคาขายใกล้เคียงกัน

ปริมาตรบรรจุภาชนะไม่เกิน 170 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 3.89 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะเกิน 170 ลบ.ซม. แต่ไม่เกิน 200 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.60 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะเกิน 200 ลบ.ซม. แต่ไม่เกิน 300 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 4.64 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 250 ลบ.ซม. ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 6.70 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 300 ลบ.ซม. ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 7.32 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 325 ลบ.ซม. ชนิดขายทั้งภาชนะ (กระป๋อง)	ภาชนะละ 9.84 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 422 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 5.36 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 500 ลบ.ซม. ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 12.43 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 600 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 7.43 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 1,000 ลบ.ซม.	ภาชนะละ 11.16 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 1,250 ลบ.ซม. ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 19.46 บาท
ปริมาตรบรรจุภาชนะ 2,000 ลบ.ซม. ชนิดขายทั้งภาชนะ (ขวด)	ภาชนะละ 28.70 บาท

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 2.2 แห่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดมูลค่าเครื่องดื่มน้ำที่ผลิตในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี (ฉบับที่ 1/2535) ลงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เครื่องดื่มน้ำที่ทำหรือบรรจุ หรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่มน้ำ (ยกเว้นน้ำโซดา) มูลค่า 11.32 บาท ต่อ ปริมาตร 1,000 ลบ.ซม.”

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ออกประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

(นายสมชัย อุตสาหกรรม)

อธิบดีกรมสรรพสามิต

ประกาศกรมสรรพสามิต

เรื่อง การยกเว้นภาษีเครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก

อาศัยอำนาจตามความในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 27) ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 41) ลงวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 อธิบดีกรมสรรพสามิต จึงกำหนดอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักที่ผู้ประกอบการหรือผู้นำเข้ามีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีสรรพสามิตตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตประเภทที่ 02.03 ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดส่วนผสมและหลักเกณฑ์การหาปริมาณอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่ผู้ประกอบการหรือผู้นำเข้ามีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต ลงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2544

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก” หมายความว่า เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักสด และ เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักอื่น ๆ

“เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักสด” หมายความว่า เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่ทำมาจากผลไม้และพืชผัก ที่สดหรือแห้งแล้ว และมีได้ใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการผลิต

- (1) น้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักเข้มข้น (Juice and vegetable concentrate)
- (2) หัวน้ำเชื้อเข้มข้น (Concentrate)
- (3) น้ำหวานเข้มข้น (Syrup)
- (4) วัตถุดิบชนิดผง (Powder)
- (5) สารสกัดเข้มข้น (Extract)

“เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักอื่น ๆ” หมายความว่า เครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักอื่น ๆ นอกจากเครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผักสด

หมวด 1
บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 3 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่จะได้รับสิทธิยกเว้นภาษีตามประกาศนี้ คือ ผู้ประกอบอุตสาหกรรม หรือผู้นำเข้าเครื่องดัดประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก

ทั้งนี้ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมมีหน้าที่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 ดังต่อไปนี้

3.1 จัดทะเบียนสรรพสามิต ตามมาตรา 25

3.2 ทำบัญชีประจำวันและงบเดือนแสดงรายการเกี่ยวกับวัตถุดิบการผลิตและการจำหน่ายสินค้า ตามมาตรา 112 โดยต้องจัดส่งงบเดือนดังกล่าวให้ผู้รับคำขอยกเว้นภาษีตามข้อ 11 ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

3.3 แจ้งวันเวลาทำการตามปกติ และวันเวลาหยุดทำการของโรงอุตสาหกรรม ตาม มาตรา 116

3.4 แจ้งราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรม ตามมาตรา 117

ข้อ 4 เครื่องดัดประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก ที่จะได้รับยกเว้นภาษีต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

4.1 เป็นประเภทเครื่องดัดที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราส่วนผสมของเครื่องดัดประเภท น้ำผลไม้และน้ำพืชน้ำผักตามท้ายประกาศนี้

4.2 ไม่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วย

ข้อ 5 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษี ต้องแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ หรือ ฉลากปิดภาชนะ หรือฝาปิดภาชนะบรรจุเครื่องดัด ดังต่อไปนี้

5.1 ชื่อผู้ประกอบการ/ผู้นำเข้า

5.2 สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า

5.3 ชื่อ และ เครื่องหมายการค้า

5.4 ส่วนผสมหลักของเครื่องดัด (โดยคำนวณเป็นร้อยละต่อปริมาตรสุทธิของ เครื่องดัด)

5.5 ปริมาตรสุทธิ วัน เดือน ปี ที่ผลิตและหมดอายุ

ในกรณีส่งเครื่องดัดดังกล่าวออกนอกราชอาณาจักร ให้แสดงชื่อและสถานที่ประกอบการของ ผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศแทนรายละเอียดตามข้อ 5.1 และ 5.2 ก็ได้

ข้อ 6 เครื่องดัดประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขยายเครื่องดัด ไม่ต้องแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ตามข้อ 5

ข้อ 7 ผู้มีอำนาจอนุมัติยกเว้นภาษีสำหรับเครื่องดัดประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักตามประกาศ นี้ ดังนี้

7.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 1 เป็นผู้มี อำนาจอนุมัติยกเว้นภาษี

7.2 ในเขตจังหวัดอื่น ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคแห่งท้องที่ที่ โรงอุตสาหกรรม หรือด่านศุลกากรที่นำเข้าตั้งอยู่ เป็นผู้มิอำนาจอนุมัติยกเว้นภาษี

ข้อ 8 เมื่อผู้อำนาจตามข้อ 7 ได้อนุมัติยกเว้นภาษีเครื่องดื่มดังกล่าวแล้วให้มีผลใช้บังคับ ดังนี้

8.1 กรณีผลิตในราชอาณาจักร ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ยื่น คำขอยกเว้นภาษี เป็นต้นไป

8.2 กรณีนำเข้า ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่อนุมัติให้ยกเว้นภาษีเพื่อนำเข้าจะได้นำไป ขึ้นต่อกรมศุลกากรในการนำเข้าเครื่องดื่มดังกล่าวต่อไป

หมวด 2

เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักสด

ข้อ 9 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักสด มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษี โดยเครื่องดื่มดังกล่าวไม่ต้องมีอัตราส่วนผสมตามบัญชีท้ายประกาศนี้ และไม่ต้องยื่นคำขอยกเว้นภาษี

หมวด 3

เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักอื่น ๆ

ข้อ 10 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเครื่องดื่มผลไม้และน้ำพืชผักอื่น ๆ มีสิทธิได้รับ ยกเว้นภาษี โดย เครื่องดื่มดังกล่าวต้องมีอัตราส่วนผสมตามบัญชีท้ายประกาศนี้ และต้องยื่นคำขอยกเว้นภาษีเป็นหนังสือ

ข้อ 11 ให้ผู้ขอรับการยกเว้นภาษีตามข้อ 11 ยื่นคำขอยกเว้นภาษีตามพื้นที่ที่โรงอุตสาหกรรม หรือด่านศุลกากรที่นำเข้าตั้งอยู่ ดังนี้

11.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอยกเว้นภาษี ณ สำนักบริหารการจัดเก็บ ภาษี 1

11.2 ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอยกเว้นภาษี ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ แล้วแต่กรณี

ข้อ 12 การยื่นขอยกเว้นภาษีตามข้อ 11 ให้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องดื่มที่จะยกเว้นภาษี ตามข้อ 5 ให้ชัดเจน และยื่นตามกำหนดเวลา ดังนี้

12.1 ในกรณีผลิตในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอยกเว้นภาษีก่อนการผลิตในครั้งแรก ครั้งเดียว

12.2 ในกรณีนำเข้า ให้ยื่นคำขอยกเว้นภาษีก่อนการนำเข้าไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ ในครั้งแรกครั้งเดียว

ผู้ขอรับการยกเว้นภาษีไม่ต้องแจ้งรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง ปริมาณสุทธิ หรือขนาดภาชนะบรรจุแตกต่างจากเครื่องดื่มที่ได้รับยกเว้นภาษีไว้เดิมโดยอัตราส่วนผสมมิได้ เปลี่ยนแปลงไป แต่จะต้องแจ้งชนิดของภาชนะและขนาดบรรจุให้ผู้รับคำขอยกเว้นภาษีก่อนการผลิตทุกครั้ง จึงจะได้รับสิทธิยกเว้นภาษีสำหรับเครื่องดื่มที่เปลี่ยนแปลงปริมาณสุทธิ หรือขนาดภาชนะบรรจุ นั้น

หมวด 4

มาตรการบังคับ

ข้อ 13 หากกรมสรรพสามิตตรวจพบว่าเครื่องดื่มที่ขอยกเว้นภาษีดังกล่าวไม่เป็นไปตามอัตราส่วนผสมตามบัญชีท้ายประกาศนี้ หรือ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีรายใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งตามประกาศนี้ ให้ถือว่าเครื่องดื่มนั้นดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีนับแต่วันที่ความรับผิดชอบจะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น

ข้อ 14 ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษี กรมสรรพสามิตจะดำเนินการดังต่อไปนี้

14.1 ประเมินภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม ผู้มีหน้าที่เสียภาษียังกล่าว นับตั้งแต่วันที่ความรับผิดชอบจะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น

14.2 อาจเพิกถอนสิทธิในการยกเว้นภาษีสำหรับเครื่องดื่มนั้น

หมวด 5

บทเฉพาะกาล

ข้อ 15 ผู้ใดได้รับยกเว้นภาษีอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้รับสิทธิยกเว้นภาษีตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 27) ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 41) ลงวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 ต่อไป

ข้อ 16 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

(นายสตีลย์ ลิมพงศ์พันธุ์)

อธิบดีกรมสรรพสามิต

บัญชีอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก

ลำดับที่	ประเภทเครื่องดื่ม	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องดื่มต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
1	น้ำส้ม	น้ำส้มที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
2	น้ำสับประรด	น้ำสับประรดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ไม่ น้อยกว่า 10.5 องศาบริกซ์*	10
3	น้ำองุ่น	น้ำองุ่นที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
4	น้ำลิ้นจี่	น้ำลิ้นจี่ที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 10.5 องศาบริกซ์*	10
5	น้ำลำไย	น้ำลำไยที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
6	น้ำมะม่วง	น้ำมะม่วงที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 15 องศาบริกซ์*	10
7	น้ำกล้วย	น้ำกล้วยสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ไม่ น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
8	น้ำอ้อย	น้ำอ้อยที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
9	น้ำมะพร้าว	น้ำมะพร้าวที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 6 องศาบริกซ์*	10
10	น้ำมะเขือเทศ	น้ำมะเขือเทศที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ไม่ น้อยกว่า 4.5 องศาบริกซ์*	10
11	น้ำฝรั่ง	น้ำฝรั่งสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 4 องศาบริกซ์*	10
12	น้ำตาลสด	น้ำตาลสดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
13	น้ำแดงโม	น้ำแดงโมที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 7 องศาบริกซ์*	10
14	น้ำละมุด	น้ำละมุดสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 8 องศาบริกซ์*	10

* เมื่อบริษัทผู้ผลิต 20 องศาเซลเซียส โดยรีแฟรคโตมิเตอร์

ลำดับที่	ประเภทเครื่องดื่ม	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องดื่มต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
15	น้ำมะละกอ	น้ำมะละกอสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
16	น้ำชมพู	น้ำชมพูสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 3 องศาบริกซ์*	10
17	น้ำข่ามะเลียง	น้ำข่ามะเลียงสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 4 องศาบริกซ์*	10
18	น้ำแดงไทย	น้ำแดงไทยสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
19	น้ำมะเฟือง	น้ำมะเฟืองสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
20	น้ำมะม่วงหิมพานต์	น้ำมะม่วงหิมพานต์สกัดที่มีปริมาณสารที่ ละลายได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
21	น้ำตะลิงปลิง	น้ำตะลิงปลิงสกัดที่มีปริมาณสาร ที่ละลายได้ไม่น้อยกว่า 1.5 องศาบริกซ์*	10
22	น้ำขนุน	น้ำขนุนสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
23	น้ำแคนตาลูป	น้ำแคนตาลูปสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 6 องศาบริกซ์*	10
24	น้ำเงาะ	น้ำเงาะสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
25	น้ำมังคุด	น้ำมังคุดสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
26	น้ำพุทรา	น้ำพุทรากัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	10
27	น้ำทุเรียน	น้ำทุเรียนสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
28	น้ำล้างสาด	น้ำล้างสาดสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10

* เมื่อวัดที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส โดยรีแฟรคโตมิเตอร์

ลำดับที่	ประเภทเครื่องดื่ม	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องดื่มต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
29	น้ำทับทิม	น้ำทับทิมสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	10
30	น้ำลูกตาล	น้ำลูกตาลสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 3 องศาบริกซ์*	10
31	น้ำมะนาว	น้ำมะนาวสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 6 องศาบริกซ์*	5
32	น้ำสตอเบอรี่	น้ำสตอเบอรี่สกัดที่มีปริมาณสารที่ ละลายได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	5
33	น้ำระกำ	น้ำระกำสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 6 องศาบริกซ์*	5
34	น้ำเสาวรส	น้ำเสาวรสที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 6 องศาบริกซ์*	5
35	น้ำลูกหว้า	น้ำลูกหว้าสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	5
36	น้ำมะดัน	น้ำมะดันสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	5
37	น้ำมะขง	น้ำมะขงสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 4 องศาบริกซ์*	5
38	น้ำลูกหนามแดง	น้ำลูกหนามแดงสกัดที่มีปริมาณสารที่ ละลายได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	5
39	น้ำบัว	บัวแดงสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 15 องศาบริกซ์*	3
40	น้ำมะตูม	น้ำมะตูมสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	5
41	น้ำมะขม	น้ำมะขมสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ไม่ น้อยกว่า 3 องศาบริกซ์*	5
42	น้ำมะกอก	น้ำมะกอกสกัดที่มีปริมาณสาร ที่ละลายได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10

* เมื่อวัดที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส โดยรีแฟรคโตมิเตอร์

ลำดับที่	ประเภทเครื่องดื่ม	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องดื่มต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
43	น้ำแก้ว	น้ำแก้วสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
44	น้ำมะขาม	น้ำมะขามสกัดที่มีปริมาณสาร ที่ละลายได้ไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์*	5
45	น้ำพุททะลาย	ผลพุททะลายแห้ง 0.2 กรัม เมื่อละลายน้ำ แล้วมีน้ำหนักเปียกไม่น้อยกว่า 10 กรัม	0.2
46	น้ำเมล็ดแมงลัก	เมล็ดแมงลักแห้ง 0.5 กรัม เมื่อละลายน้ำแล้ว มีน้ำหนักเปียกไม่น้อยกว่า 10 กรัม	0.5
47	น้ำกระเจี๊ยบ	น้ำกระเจี๊ยบสกัดที่มีปริมาณสารที่ ละลายได้ไม่น้อยกว่า 5 องศาบริกซ์*	5
48	น้ำเก็กฮวย	ดอกเก็กฮวยแห้งที่มีสารที่สกัดได้ด้วย น้ำร้อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของน้ำหนัก	1
49	น้ำดอกคำฝอย	ดอกคำฝอยแห้งที่มีสารที่สกัดได้ด้วย น้ำร้อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของน้ำหนัก	0.3
50	น้ำกุหลาบ	น้ำกุหลาบสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2.5 องศาบริกซ์*	2
51	น้ำดอกอัญชัน	น้ำดอกอัญชันสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 4 องศาบริกซ์*	2
52	น้ำเห็ดหอม	เห็ดหอมแห้งที่มีสารที่สกัดได้ด้วยน้ำร้อน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของน้ำหนัก	1
53	น้ำสมุนไพรมะนาว	สมุนไพรมะนาวที่มีสารที่สกัดได้ด้วยน้ำร้อน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของน้ำหนัก	1
54	น้ำชา	ชาแห้งที่มีแคฟเฟอีนไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.5 ของน้ำหนัก	0.5
55	น้ำกาแฟ	กาแฟคั่วที่มีแคฟเฟอีนไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของน้ำหนัก	3
56	น้ำโกโก้	โกโก้ผงที่มีทีโอโบรมีน (Theobromine) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ของน้ำหนัก	1

* เมื่อวัดที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส โดยรีแฟรคโตมิเตอร์

ลำดับที่	ประเภทเครื่องดื่ม	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องดื่มต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
57	น้ำเฉาก๊วย	หญ้าเฉาก๊วยแห้งที่มีสารที่สกัดได้ด้วย น้ำร้อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของน้ำหนัก	0.2
58	น้ำว่านหางจระเข้	น้ำว่านหางจระเข้ที่มีปริมาณสารที่ ละลายได้ไม่น้อยกว่า 0.8 องศาบริกซ์*	10
59	น้ำขิง	น้ำขิงสกัดที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ ไม่น้อยกว่า 1 องศาบริกซ์*	10
60	น้ำกระเทียม	น้ำกระเทียมที่มีปริมาณสารที่ละลายได้ไม่ น้อยกว่า 6 องศาบริกซ์ เมื่อแช่ใน น้ำส้มสายชู 5 เปอร์เซ็นต์	0.5
61	น้ำรากบัว	น้ำรากบัวสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2.5 องศาบริกซ์*	5
62	น้ำใบเตย	น้ำใบเตยสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
63	น้ำใบบัวบก	น้ำใบบัวบกสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 1.5 องศาบริกซ์*	10
64	น้ำหน่อไม้ฝรั่ง	น้ำหน่อไม้ฝรั่งสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
65	น้ำผักเขียว	น้ำผักเขียวสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
66	น้ำฟักทอง	น้ำฟักทองสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 4 องศาบริกซ์*	10
67	น้ำบวบ	น้ำบวบสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
68	น้ำแครอท	น้ำแครอทสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
69	น้ำแตงกวา	น้ำแตงกวาสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
70	น้ำผักกาดขาว	น้ำผักกาดขาวสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 1.5 องศาบริกซ์*	10

* เมื่อวัดที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส โคยรีแฟรคโตมิเตอร์

ลำดับที่	ประเภทเครื่องดื่ม	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องดื่มต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
71	น้ำผักกาดหอม	น้ำผักกาดหอมสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
72	น้ำกระหล่ำปลี	น้ำกระหล่ำปลีสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
73	น้ำกระหล่ำดอก	น้ำกระหล่ำดอกสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
74	น้ำผักกวางตุ้ง	น้ำผักกวางตุ้งสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
75	น้ำผักขึ้นฉ่าย	น้ำผักขึ้นฉ่ายสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
76	น้ำผักคะน้า	น้ำผักคะน้าสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
77	น้ำผักตำลึง	น้ำผักตำลึงสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
78	น้ำผักดองโธ	น้ำผักดองโธสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 0.5 องศาบริกซ์*	10
79	น้ำผักบุงจิน	น้ำผักบุงจินสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
80	น้ำผักปวยเล้ง	น้ำผักปวยเล้งสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
81	น้ำสายบัว	น้ำสายบัวสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 1.4 องศาบริกซ์*	10
82	น้ำถั่วแขก	น้ำถั่วแขกสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
83	น้ำถั่วพู	น้ำถั่วพูสกัดที่มีปริมาณสารละลาย ได้ไม่น้อยกว่า 1 องศาบริกซ์*	10
84	น้ำถั่วฝักยาว	น้ำถั่วฝักยาวสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10

* เมื่อวัดที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส โดยรีแฟรคโตมิเตอร์

ลำดับที่	ประเภทเครื่องคั้น	คุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ พิจารณาจาก	อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้ และน้ำพืชผักต่อปริมาตรสุทธิ ของเครื่องคั้นต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ
85	น้ำถั่วลิสงเตา	น้ำถั่วลิสงเตาสกัดที่มีปริมาณสารละลายได้ ไม่น้อยกว่า 2 องศาบริกซ์*	10
86	น้ำผักผสม	น้ำผักแต่ละชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชีนี้	10
87	น้ำผลไม้ผสม	น้ำผลไม้แต่ละชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชีนี้	10
88	น้ำผักผลไม้ผสม	น้ำผักผลไม้แต่ละชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชี นี้	10
89	น้ำเผือก	เผือกที่มีคาร์โบไฮเดรตไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของน้ำหนัก	3
90	น้ำมันเทศ	มันเทศที่มีคาร์โบไฮเดรตไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของน้ำหนัก	3
91	น้ำมันลำปะหลัง	มันลำปะหลังที่มีคาร์โบไฮเดรตไม่น้อยกว่า ร้อยละ 25 ของน้ำหนัก	3
93	น้ำถั่วลิสง	ถั่วลิสงแห้งที่มีโปรตีนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของน้ำหนัก	5
94	น้ำถั่วแดง	ถั่วแดงแห้งที่มีโปรตีนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของน้ำหนัก	3
95	น้ำถั่วเขียว	ถั่วเขียวแห้งที่มีโปรตีนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของน้ำหนัก	3
96	น้ำถั่วดำ	ถั่วดำแห้งที่มีโปรตีนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของน้ำหนัก	3
97	น้ำเมล็ดบัว	เมล็ดบัวแห้งที่มีคาร์โบไฮเดรตไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของน้ำหนัก	3
98	น้ำธัญพืช	ธัญพืชชนิดนั้น ๆ ที่มีคาร์โบไฮเดรต ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของน้ำหนัก	3
99	น้ำข้าวโพด	ข้าวโพดที่มีคาร์โบไฮเดรตไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของน้ำหนัก	3

* เมื่อบริษัทผู้ผลิต 20 องศาเซลเซียส โดยรีแฟรคโตมิเตอร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางวิมลฉวี คงเอียด
วัน เดือน ปี เกิด	20 กุมภาพันธ์ 2498
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	บช.บ (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2522
สถานที่ทำงาน	กรมสรรพสามิต
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานสรรพสามิต 8